

Projekt Klockgroda

Historik och status fram till 2005

Länsstyrelsen i Skåne län

Titel:	Projekt klockgroda
Utgiven av:	Länsstyrelsen i Skåne län
Författare:	Boris Berglund
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne län Miljöenheten 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 lansstyrelsen@m.lst.se
Copyright:	Länsstyrelsen i Skåne
ISBN:	978-91-85587-46-9
Layout/redigering:	Länsstyrelsen i Skåne
Tryckt:	100 ex
Omslagsbild:	Klockgroda från Svinahejdan. Foto: Boris Berglund, juni 2000

Förord

1960 tror man att den sista klockgrodan *Bombina bombina* i Skåne och därmed i Sverige dog. Arten var försvunnen från det svenska landskapet. Som tur var fanns det människor som inte accepterade detta faktum, utan satte igång helhjärtade insatser för att få arten tillbaka. Sedan dess har ett intensivt och lyckosamt arbete genomförts för att man i Sverige åter ska få höra det karkatäristiska lätet från en kör med klockgrodor.

Denna rapport redovisar framför allt de lokaler som klockgrodan återkoloniserat fram till 2005, samt de hot som finns mot dessa lokaler. Lokalerna presenteras i nummerordning, efter de objektsnummer lokalerna tilldelats under det mångåriga inventeringsarbetet. Lokaler från samma område kan därför förekomma på lite olika platser i rapporten.

Rapporten hade inte varit möjlig utan det material som landets mest idoga herpetolog Boris Berglund samlat in under otaliga inventeringsrundor runt om i det skånska landskapet. Under senare år har även Per Nyström och Marika Stenberg tagit ett stort ansvar för arten och hittat flera nya lokaler.

Klockgrodan är idag på stark framfart i Skåne och Länsstyrelsen vill tacka alla som i stort eller smått deltagit i denna ekologiska succehistoria.

Anders Hallengren

Gabrielle Rosquist
Koordinatorer för arbetet med hotade arter

Måns Bruun

Innehållsförteckning

	Sida
Förord	3
Sammanfattning	7
Artfaktablad	10
Speciellt tack till	14
Förteckning över lokaler i Skåne	15
Höganäs kommun	19
Simrishamns kommun	32
Sjöbo kommun	51
Svedala kommun	69
Ystads kommun	75

Sammanfattning

I Sverige finns klockgrodan *Bombina bombina* enbart i Skåne. Klockgrodan ansågs utdöd i Sverige efter 1960, då den sista naturligt förekommande klockgrodan hördes spela på Mölle fälad vid Kullaberg i nordvästra Skåne. Sedan 1982 har Naturvårdsverket och Världsnaturfonden finansierat en inplantering av klockgroda i Sverige, för att återintroducera arten inom dess tidigare utbredningsområde. En omfattande återintroduktion av klockgroda har skett i Skåne. Totalt har ca 19 500 djur (huvudsakligen juveniler med ursprung från Danmark) återintroducerats. Resultaten av dessa inplanteringar har följts upp av Boris Berglund genom dokumentation av antalet spelande hanar. Dessutom har förekomst av juveniler (lyckad reproduktion) noterats. Varje lokal som hyst klockgroda fram till 2005, har dokumenterats noggrant och fotograferats av Boris Berglund och utgör grunden för denna rapport. Samtliga bilder i denna rapport är tagna av Boris Berglund.

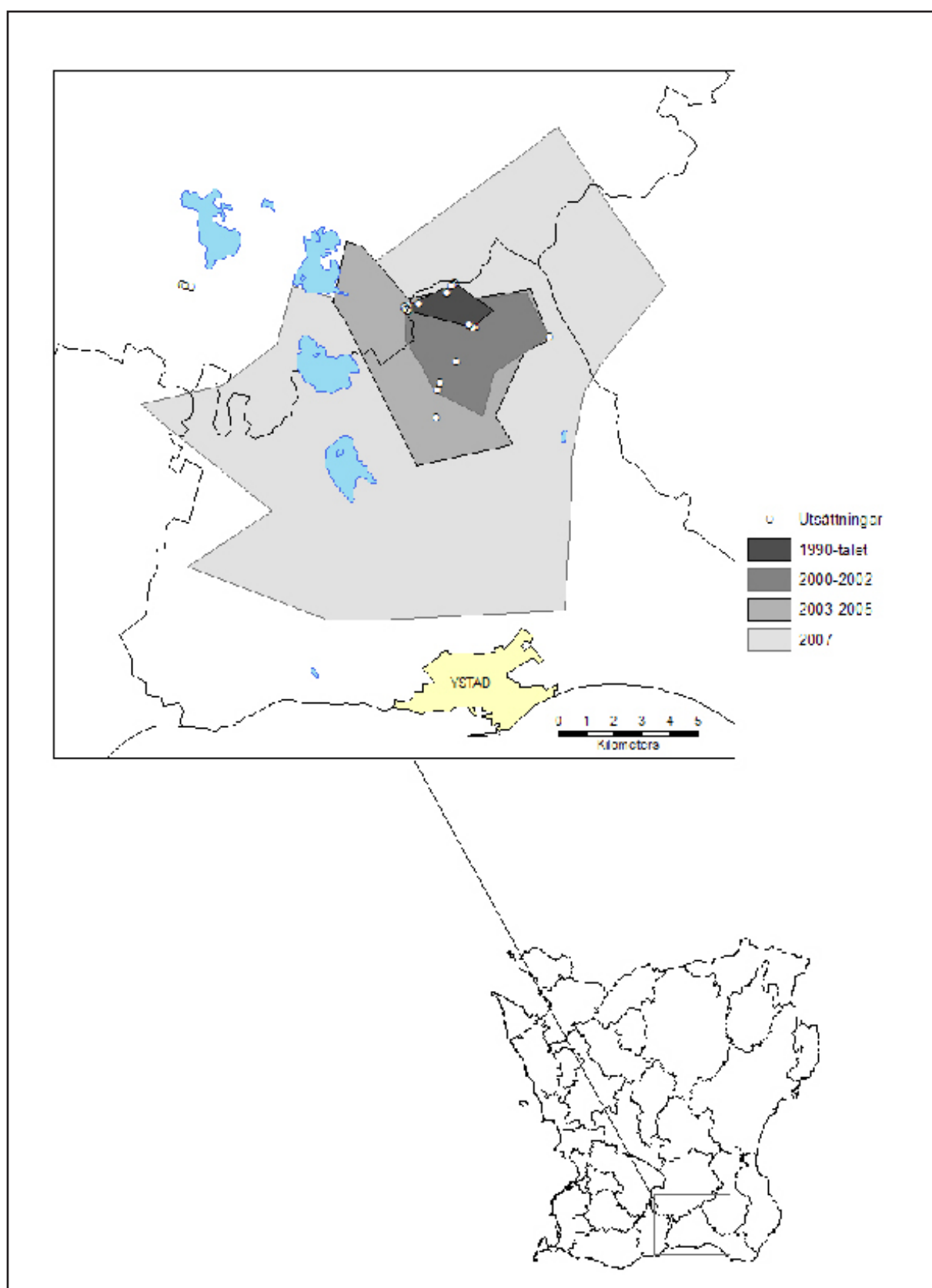
Totalt finns 130 lokaler beskrivna i rapporten. En utförlig beskrivning av arten, historik, ekologi, hotfaktorer, pågående åtgärder samt relevant litteratur finns i ArtDatabankens faktablad om klockgrodan (sidan 10). För varje lokal finns även detaljerad information om andra hänsynskrävande amfibierarter, liksom förekomst av våra vanligare groddjur. Bland de mer hänsynskrävande arterna finns främst information om lövgrodan *Hyla arborea* eftersom den samexisterar med klockgrodan i sydöstra Skåne. Här finns historik om lövgrodan (förekomst, antal spelande hanar och reproduktion) och en utvärdering av lokalernas lämplighet för arten. Historisk information om lökgrodans *Pelobates fuscus* förekomst finns även i förekommande fall. En annan art som är föremål för bevarandearbete i Sverige och som det tagits fram ett åtgärdsprogram för är den större vattensalamandern *Triturus cristatus* vars förekomst finns angivet.

Inventeringar visar att under åren 2003-2005 fanns det 107 aktiva lokaler med klockgroda och drygt 3400 spelande hanar. Vid 62% av lokalerna är reproduktion dokumenterad och säkerställd. Lokalernas historik och status finns beskrivna i detalj, inklusive de lokaler som tidigare haft förekomst av klockgroda men som ej givit positivt resultat vid inventeringen 2003-2005 (totalt 23 stycken). Av de 130 beskrivna lokalerna bedöms 45% vara lämpliga för klockgrodan utan att något direkt hot mot vare sig vattnet eller omgivande landhabitat föreligger. Risk för olagliga fisk- och kräftinplanteringar finns alltid, men har inte tagits med i denna statistik. Av de lokaler som det finns någon hotbild mot är det huvudsakligen risken för uttorkning (49%), igenväxning och beskuggning till följd av upphört bete (31%), samt förekomst av signalkräfta (10%) som nämns. Signalkräfta verkar främst finnas i vattnen vid Svinahedjan i Ystads kommun. Övriga hot som tas upp är risk för övergödning till följd av nötkreatur eller gäss, röjningar av buskar i närliggande landhabitat samt utdikning.

Av de 130 beskrivna lokalerna fanns lövgroda i alla vatten utom 15 (10 stycken belägna i Höganäs kommun och 4 stycken i Svedala kommun) och den större vattensalamandern fanns på alla lokaler utom 14 stycken, som var av temporär karaktär.

Under 2006 rapporterade Boris Berglund ytterligare 28 lokaler med klockgroda, huvudsakligen i Baldringeområdet med omnejd. Under 2007 har klockgrodans expansion varit mycket stor och det fanns i mitten av juli 2007 uppskattningsvis 7500 spelande hanar fördelade på minst 310 lokaler (Berglund B., 2007, rapportering på internet: www.skane.snf.se, 2007-08-09, Nyström, P. och Stenberg, M. under bearbetning. Utvärdering av Åtgärdsprogram för bevarande av klockgroda). Detta resultat beror framför allt på artens goda etablering i Baldringeområdet med omnejd (Sjöbo, Skurup, Tomelilla och Ystad kommuner, Figur 1, Figur 4, Figur 6). I övriga områden finns i princip inga livskraftiga populationer, även om populationen vid Mölle fälad

(Höganäs kommun, Figur 2) får ses som ganska stabil (ca 80 spelande hanar fördelade på sju vatten 2005). Här finns också ytterligare tre nya lokaler för klockgroda (t. ex. kunde man i lokal 84-007 åter höra spelande klockgrodor år 2007). I Bäckhalladalen och vid Lunkaberg (Simrishamns kommun, Figur 3) finns betydligt mindre populationer, och klockgrodan verkar helt försvunnen från Hyby (Svedala kommun, Figur 5) och Svabesholm (Simrishamns kommun, Figur 3).

Figur 1. Utsättningslokaler samt utbredningsområde för klockgroda i Baldringeområdet med omnejd under olika tidsperioder. Källa: Utvärdering av Åtgärdsprogram för bevarande av klockgroda (Nyström P. och Stenberg M., under bearbetning, Länsstyrelsen i Skåne län).

Bombina bombina

Klockgroda

Klockgrodor (även skivtunggrodor och barnmorskegrodor) MISSGYNNAD (NT)

Ordn. *Anura*, Fam. *Discoglossidae*, *Bombina bombina* (Linneaus 1761).

Beskrivning. Storlek hos vuxna djur är upp till 50–55 mm. Paddliknande groda som har en vårtig hud och tillplattad kroppsform. Undersidans grundfärg är svart eller blåsvart med bjärt färgade fläckar i rött, orange eller gult. Ryggsidan är gråbrun, mörkbrun till nästan svart med gröna fläckar, som syns tydligast hos ljusare individer. Tättsittande ögon med hjärtformad pupill och högt placerade på huvudet. Hanen skiljs från honan genom proportionellt bredare huvud och kraftigare överarmar. Dessutom är struphuden hos hanen lösare och rynkigare. Klockgrodan har ett melodiskt spelläte som i tonklangen erinrar om avlägsna kyrkklockor. Arten har ett relativt giftigt hudsekret.

Utbredning och status. För ett par hundra år sedan var klockgrodan vitt utbredd i södra och delar av västra Skåne liksom i stora delar av södra och östra Danmark, inkl. Bornholm. Ett 20-tal äldre svenska lokaler är beskrivna huvudsakligen från södra Skånes inland. Från mitten av förra seklet har de nordiska populationerna hela tiden minskat i antal och storlek och inlandslokalerna har i regel först försvunnit. På större egendomar planterade man förr ut klockgroda både i Skåne och i Danmark och detta försvårar möjligheten att bedöma naturlig utbredning, populationsutveckling och orsakerna till artens tillbakagång. Endast en av alla äldre svenska lokaler för klockgroda, Mölle fålad, har förblivit intakt och här fanns arten kvar till omkring 1960 då den sista ”svenska” klockgrodan observerades. I mitten av 1970-talet gjordes inplanteringar av klockgroda (av anonyma personer) på Mölle fålad. Den första gjordes med djur från hybridzonen i Centraleuropa, sannolikt från Österrike, men vad vi kunnat se har dessa dött ut. Den senare inplanteringen gjordes med djur från Knudshoved i Danmark och utgör grunden för den population om totalt 100–200 vuxna djur som under 1988 och 1989 också reproducerade sig i olika dammar i Mölleområdet. Därefter minskade arten åter i antal och år 2002 omfattade den endast cirka 20 vuxna djur. Rensning av flera lekvatten samma år hade gynnsam påverkan på populationens utveckling och 2005 fanns mer än 100 ropande hanar i sex lekvatten och en uppskattad populationsstorlek om 400 vuxna djur.

Sedan 1982 har SNV och WWF stött en inplantering av klockgroda i Sverige som har till syfte att återskapa självreproducerande populationer av arten inom delar av dess troliga tidigare utbredning i Skåne. Inplanteringen har gradvis utökats och omfattar nu åtta olika områden med ett 100-tal möjliga lekdammar. Utplantering har skett på Mölle fålad, två områden nära Hyby, Frihult, Skoghuset, Prästakärret, Svinahejdan, Getryggarna och i två områden vid Gladsax nära Baskemölla. Lek och lyckad larvutveckling till metamorfos har observerats i flera områden varje år, men resultatet har varierat starkt beroende på väderlekssituationen respektive år. Från och med 1992 pågår en mer detaljerad kontroll av reproduktiv framgång. I flera av områdena har åtskilliga småvatten skapats 1990–2004 och arten har därefter ökat mycket kraftigt i hela Baldringeområdet. Inom ett cirka 25 km² stort område väster om Fyledalen, fanns lekande klockgrodor i cirka 100 dammar under år 2004. Då området är rikt på ytterligare småvatten (ännu inte utnyttjade), kan vidare etablering på flera nya lokaler förväntas inom kort. Antalet könsmogna individer var 1500

år 2002 och minst 2500 år 2003. År 2004 var antalet könsmogna djur i storleksordningen 3000–4000. Under 2005 har nya leklokaler observerats och en fortsatt positiv populationsutveckling. År 2005 uppskattas den svenska populationen av klockgroda vara större än 5000 vuxna djur. Klockgrodan har dock fortfarande en mycket begränsad förekomstarea (<40 kvkm) och övervakning av populationsutvecklingen har fortsatt hög prioritet.

Ekologi. Den rödbukiga klockgrodan har sin huvudsakliga utbredning i låglandsområden med kontinentalt klimat. Den föredrar obrukade och odikade öppna fuktområden och extensivt utnyttjade betesmarker, en miljö som i Skåne nästan helt har ersatts av stora och intensivt odlade jordbruksenheter. Arten reproducerar sig normalt i grunda småvatten som svämmar över på våren och naturliga vattenståndsväxlingar kan vara nödvändiga för att initiera parningsaktivitet. De flesta våtmarker och vattendrag i Skåne är idag så väl reglerade att vattenståndsväxlingar och översvämningar är ovanliga. Biotoppreferensen i den skånska kärnpopulationen har under senare åren visat sig bredare än förväntat med ett varierat urval av diverse utnyttjade lekhabitat, vilket också gäller de migrerande djurens kilometerlånga vandringar på land och i lövskog. Förutom typiska lekvatten med översvämningszon i naturbetesmarker, leker klockgrodan också i öppna torvgravar, dödisgröpar, dämningar, mangelgravar och även i solexponerade lövkärr i ädellövskog (Nyvångsskogen och Baldringe ängar), dessutom i flacka småsjöar med areal upp till 3,5 ha (Fredriksberg).

Hot. Endast en av alla 21 tidigare kända lokaler för klockgroda har förblivit någorlunda intakt, nämligen Mölle fålad, och här levde arten kvar till omkring 1960. Övriga lokaler var sedan länge förstörda genom dränering, åkerbruk, skogsplantering, industriell verksamhet, vägbyggen m.m. I princip samma faktorer har kraftigt decimerat de danska bestånden och många av lokalerna är nu små fläckar av ursprunglig miljö i intensivt odlade jordbruksmarker. Vissa lekdammar på obrukade marker fungerar inte längre p.g.a. skuggande träd och buskvegetation eller flytbladsvegetation som täcker hela vattenytan och därmed begränsar uppvärmningen av ytvattnet. Andra lekdammar har förstörts genom ett alltför intensivt betestryck med söndertrampad strandzon och övergödslat vatten. Introduktion av fisk, signalkräftor och änder har lokalt bidragit till klockgrodans försvinnande. Klockgrodan förefaller känsligare för många av dessa miljöförändringar vid den klimatiska nordgränsen än i mer centrala och kontinentala delar av utbredningen.

Åtgärder. Inom ramen för ett EU LIFE projekt koordinerat från Tyskland pågår nu en genetisk undersökning med syfte att undersöka den genetiska variationen i svenska, danska, tyska och baltiska populationer av klockgrodan. Fyra populationer i Sverige har valts ut för en mer detaljerad studie av genetisk variation och sammansättning. Samtidigt görs en motsvarande studie i de danska populationer varifrån vi hämtat det genetiska material som utgör grunden för alla nu existerande svenska populationer av arten. Syftet med dessa studier är att se vilka danska populationer som haft bäst överlevnad i Sverige. Utifrån de genetiska studierna kommer senare att fattas beslut om eventuella kompletterande åtgärder för att motverka inavelsdepression m.m. i de nya svenska populationerna. Onormala beteenden och ökad dödlighet hos de farmade larverna och även i de nyetablerade vilda populationerna kan bero på inavelsdepression, som i så fall måste avhjälpas med tillskott av avelsdjur från en större närliggande population. Emellertid kan det inte uteslutas att detta också beror på svårigheten att ge klockgrodorna en tillräckligt bra uppväxtmiljö under den tidiga utvecklingen i de uppfödningsanläggningar som utnyttjats. Uppfödning av klockgrodor behövs för närvarande inte med hänsyn till den positiva utveckling vi har i de vilda populationerna. Det är långsiktigt nödvändigt att bevara ett tiotal områden för klockgroda inom den tidigare utbredningen i Skåne. Målsättningen är att skapa och bevara reproducerande och livskraftiga populationer av arten i dessa områden. Arbetet bör resultera i att varje område har en populationsstorlek som inte un-

derstiger 200 vuxna djur. Biotopförbättrande åtgärder är nödvändiga på flera lokaler och resultaten av dessa liksom utplanteringarna bör följas upp under de närmaste åren. Det som f.n. bedöms allra viktigast i naturvårdsarbetet är att fortsättningsvis skapa fler klungsystem av närliggande småvatten i strategiska områden. Denna åtgärd har klart dokumenterat visat sig ge det bästa resultatet för en positiv utveckling med ökat numerär och spontan nykolonisation. Cirka 80 % av den skånska totalpopulationen förekommer nu i nyskapade dämningar tillkomna sedan 1995. Den positiva populationsutvecklingen beror på migration från initiallokalerna där de första djuren sattes ut vid introduktionen under 1982–1985.

Övrigt. Utländska namn NO: Klokkefrosk, DK: Klokkefrø, FI: Kellosammakko, GB: Fire-bellied Toad.

Arten är upptagen i EU:s habitatdirektiv, bilaga 2 och 4.

Litteratur

- Ahlén, I., Andrén, C. & Nilson, G. 1995. *Sveriges grodor, ödlor och ormar*. ArtDatabanken och Naturskyddsföreningen. Uppsala och Stockholm. 2:a uppl.
- Andrén, C. & Nilson, G. 1979b. Klockgrodans *Bombina bombina* återkomst till Sverige. *Fauna och Flora* 74: 263–270.
- Andrén, C. & Nilson, G. 1980. Den ”svenska” klockgrodan. *Sveriges Natur* 71: 255–257.
- Andrén, C. & Nilson, G. 1986. Klockgrodans, *Bombina bombina* (L.), biologi och nuvarande status vid sin nordvästliga utbredningsgräns. *Fauna och Flora* 81: 1–16.
- Andrén, C. & Berglund, B. 2002. Lägesrapport klockgroda, 25 sid. *Rapport till Naturvårdsverket*.
- Andrén, C., Berglund, B. & Nilson, G. 1982. Klockgrodan vid Mölle. *Skånes Natur* 69: 135–140.
- Andrén, C., Nilson, G. & Podlousky, R. 1984. *The fire-bellied toad Bombina bombina* (L.). Council of Europe report from Societas Europaea Herpetologica, Conservation committee.
- Berglund, B. 1976. Inventering av Skånes sällsynta groddjur. *Statens Naturvårdsverk PM* 765.
- Cogalniceanu, D. & Miaud, C. 2003. Population age structure and growth in four syntopic amphibian species inhabiting a large river floodplain. *Can. J. Zool.* 81: 1096–1106.
- Gislén, T. & Kauri, H. 1959. Zoogeography of the Swedish amphibians and reptiles with notes on their growth and ecology. *Acta Vertebratica* 1(3): 191–397.
- Gollman, G., Borkin, L.J. & Roth, P. 1993. Genetic and morphological variation in the Fire-Bellied toad, *Bombina bombina* (Anura, Discoglossidae). *Zool. Jahrb. Abt. Syst. Oek. Geogr. Tiere*. 120: 129–136.
- Häupl, M. & Tiedemann, F. 1983. Rote Liste der in Österreich gefährdeten Kriechtiere (Reptilia) und Lurche (Amphibia). I: Gepp, J. *Rote Listen gefährdeter Tiere Österreichs*, s. 63–66. Wien.
- Madej, Z. 1973. Ecology of European bellied toads (*Bombina* Oken, 1816). *Przegl. Zool.* 17: 200–204.
- Michalowski, J. 1961. Studies on species characters in *Bombina variegata* (L.) and *Bombina bombina* (L.). *Acta Zool. Crac.* 6: 51–59.

- Nuernberger, B., Barton, N.H, Kruuk, L.E.B. & Vines, T.H. 2005. Mating patterns in a hybrid zoone of Fire-Bellied toads (*Bombina*): inferences from adult and full-sib genotypes. *Heridity* 247–257.
- Nilsson, O.H.A. 1954. On the larval development and ecological conditions governing the distribution of the fire-bellied toad, *Bombina bombina* (L.), in Scania. *Kungl. fysiogr. Sällsk. Handl. N.F.* 25(10): 1–24. Lund.
- Pfaff, J.R. 1943. De danske padders og krybdyrers udbredelse. *Flora og Fauna* 49: 49–123.
- Rafinska, A. 1991. Reproductive biology of the Fire-Bellied toads *Bombina bombina* and *Bombina variegata* Anura Discoglossidae, egg size, clutch size and larval period length differences. *Biol. J. Linn. Soc.* 43: 197–210.
- Sahlin, S. 1976. Några uppgifter om tidigare förekomst av klockgroda och lövgroda i Skåne. *Fauna och Flora* 71: 158–166.
- Societas Europaea Herpetologica 1994. *Atlas of European Reptiles and Amphibians*. Mapping Committee & Secretariat de la Fauna et de la Flore, Museum National d'Histoire Naturelle, Paris.
- Szymura, J. 1977. Fire- and Yellow bellied toad (*Bombina* Oken, 1816) do hybridaze in nature. *Przegl. Zool.* 11: 144–147.
- Wederkinch, E. 1976. Klokkefrøen. *Natur og miljø* 2: 17–19.
- Wilkens, H. 1979. Die Amphibien des mittleren Elbetal: Verbreitung und Ökologie der Rotbauchunke. *Natur und Landschaft* 54: 46–50.

ArtDatabanken 2006-05-30. Faktablad. *Bombina bombina* – klockgroda. Förf. Claes Andrén & Göran Nilsson 1990. Rev. Claes Andrén & Göran Nilsson 1994, Boris Berglund 2002, Claes Andrén 2006.

© ArtDatabanken, SLU 2006.

Speciellt tack till:

För insatser för groddjuren:

Clas Andrén

Sten-Arne Bodeborn

Thomas Cedhagen

Jon Loman

Christer Persson (Länsstyrelsen i Skåne län)

Högsta Frivilliga brandkår (för uttryckning med vatten vid uttorkning)

Markägare:

Assmåsa Gods

Familjen Bodeborn (Skärskog)

Anders Bodeborn (Sövestad)

Familjen Gunnarson (Sövestad)

Gunnar Jakobsson (Sövestad)

Sigvard Nilsson (Sövestad)

Sten Nilsson (Syntelejet)

Stig Nilsson (Ängavången)

Birger Olsson (Norra Svartskylle)

Göran Persson

Jan Persson (Södra Svartskylle)

Carl Piper (Högestads gods)

Peter Sjöberg (Stenshult)

Ållskogs gård

Rapportering av fynd:

Ingemar Ahlén

Sven Broberg

Kurt Ivarsson

Ingvar Jansson (i Viken, 1977)

Allan Nilsson

Sven Sahlin

Per Sjögren

Mattias Sterner

Albert Svensson

Förteckning över lokaler i Skåne

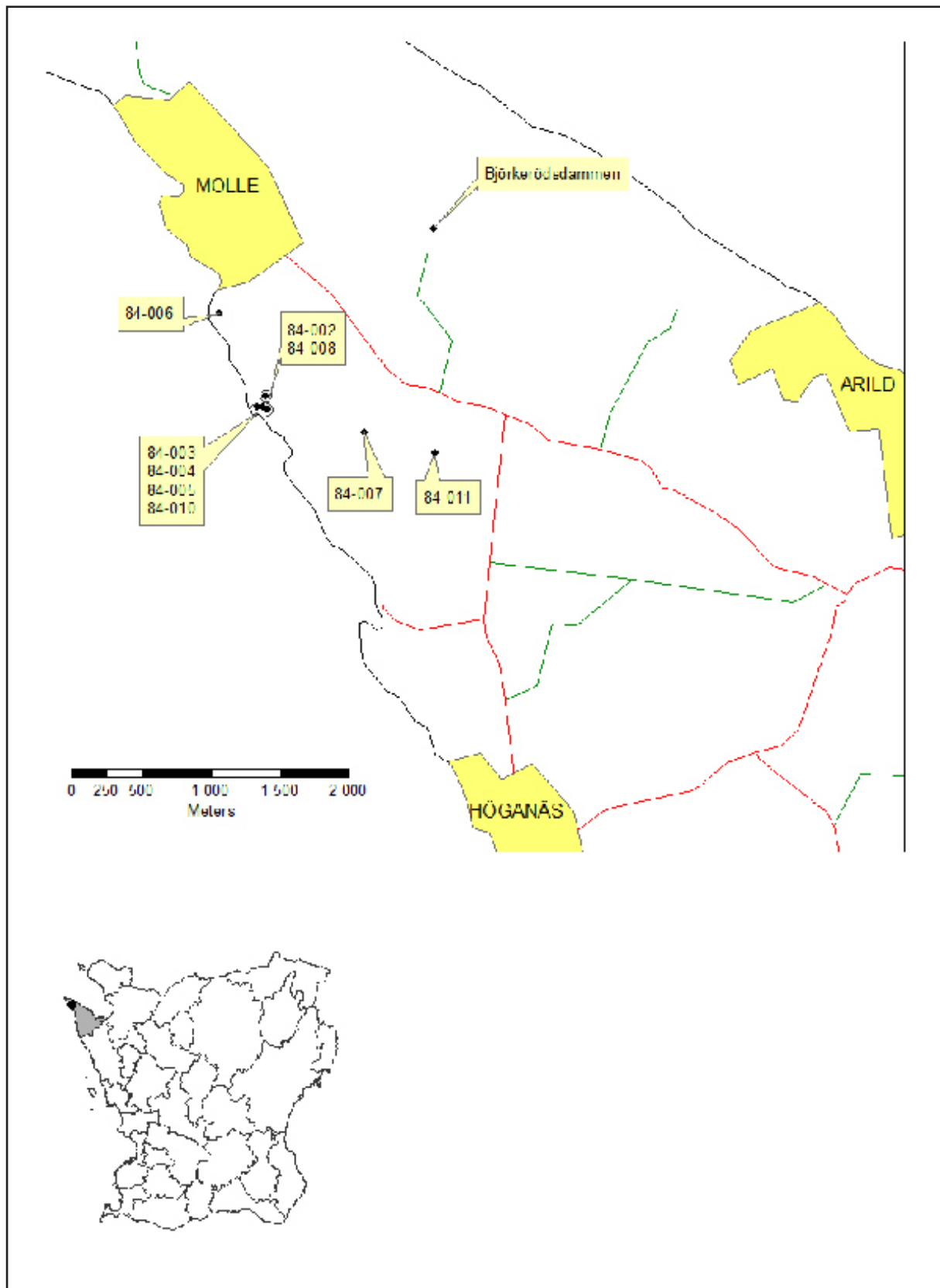
Y-koordinat	X-koordinat	Objekt-nummer	Lokalnamn	Kommun
1295568	6242996	84-002	Stengärdesdammen, Baslokal	Höganäs
1295511	6242916	84-003	Strandnära dammen	Höganäs
1295548	6242920	84-004	Vassdammen	Höganäs
1295582	6242900	84-005	Lilla kärret	Höganäs
1295235	6243580	84-006	Norra dammen	Höganäs
1296277	6242745	84-007	Vattenmöllan	Höganäs
1295568	6242996	84-008	SO Stengärdesdammen	Höganäs
1295582	6242900	84-010	Nordöstra dammen	Höganäs
1296790	6242598	84-011	Krapperup, bevattningsdammen	Höganäs
1296782	6244182	84-013	Björkerödsdammen	Höganäs
1401942	6171003	91-015	Brännekorran Svabesholm	Simrishamn
1400656	6171531	91-032	N Svinaberga	Simrishamn
1405835	6162835	91-074	Ekevall	Simrishamn
1405728	6161727	91-076	Bäckhalladalen, Östra tvillingkärret	Simrishamn
1405644	6161785	91-077	Bäckhalladalen, Västra tvillingkärret	Simrishamn
1405280	6161878	91-078	Syrkadal, Hjärtformiga baslokalen	Simrishamn
1405154	6161836	91-079	Syrkadal, Fågelbärskärret	Simrishamn
1405298	6161673	91-080	Bäckhalladalen, Stora vattnet	Simrishamn
1405350	6161554	91-081	Bäckhalladalen, Hällkorran	Simrishamn
1405441	6161538	91-082	Bäckhalladalen, Avlång stenbrotsdammen	Simrishamn
1403741	6153264	91-095	Lunkaberg, Baslokalen	Simrishamn
1406056	6161736	91-154	Bäckhalladalen, Björkkärret	Simrishamn
1403627	6152793	91-216	Lunkaberg, Dikesdammen	Simrishamn
1405433	6161641	91-233	Bäckhalladalen, SO Baslokalen, Urgrävning	Simrishamn
1372029	6160079	65-051	Hjärtformiga baslokalen, Synteje	Sjöbo
1371909	6160028	65-052	Stora svackdammen, Synteje	Sjöbo
1371973	6159960	65-053	Mellersta svackdammen, Synteje	Sjöbo
1372159	6159480	65-090	Apeldammen, Synteje	Sjöbo
1371984	6159623	65-091	Ekdammen, Synteje	Sjöbo
1371965	6159353	65-093	Syntejejedammen	Sjöbo
1371938	6158795	65-095	Humledammen, Synteje	Sjöbo
1369982	6162109	65-223	V Betlehems utmark	Sjöbo
1371948	6159961	65-237	Inre svackdammen, Synteje	Sjöbo
1371974	6160018	65-238	Övre svackdammen, Synteje	Sjöbo
1369367	6160237	65-257	S Snogeholmssjön, Västra dämningen	Sjöbo
1369677	6160150	65-258	S Snogeholmssjön, Östra dämningen	Sjöbo
1369874	6159375	65-281	Klinhus, Stora vattnet	Sjöbo
1370279	6161917	65-289	Betlehems utmark	Sjöbo

Y-koordinat	X-koordinat	Objekt-nummer	Lokalnamn	Kommun
1372042	6160282	65-290	Torstens damm	Sjöbo
1367108	6161110	65-291	700 m S Grenbus	Sjöbo
1369911	6159212	65-292	Klinhus, Södra vattnet	Sjöbo
1340578	6163388	63-041	Storkabackarna, Jannes korra	Svedala
1340435	6162842	63-150	Storkabackarna, Stora vattnet	Svedala
1340497	6163512	63-155	Storkabackarna, norra vattnet	Svedala
1340337	6162505	63-165	Storkabackarna, Banvallskorran	Svedala
1373703	6160855	86-001	Tvillingkärren, Getryggarna	Ystad
1373251	6160674	86-003	Stora kärrmarken, Getryggarna	Ystad
1372990	6160560	86-006	Sydvästra kärret, Getryggarna	Ystad
1373412	6160519	86-007	Bokekorran, Getryggarna	Ystad
1373189	6160528	86-008	Södra kärret, Getryggarna	Ystad
1374200	6160339	86-009	Översvämn. på åker 400 m S Nyvångstorp	Ystad
1372011	6159896	86-011	Baslokalen, Skoghuset	Ystad
1374318	6159557	86-015	Stora svackdammen, Svinahøjdan	Ystad
1374210	6159510	86-016	Lilla gölen, Svinahøjdan	Ystad
1375160	6159450	86-017	Södra baslokalen, Skoghejdan	Ystad
1374433	6159329	86-019	Ö kärret, Mellersta svackan, Svinahøjdan	Ystad
1374323	6159322	86-020	V kärret, Mellersta svackan, Svinahøjdan	Ystad
1377050	6158980	86-023	Baldringetorp, Tvillingkärren	Ystad
1374048	6158904	86-024	Märgelgraven, S Svinahøjdan	Ystad
1374650	6158379	86-028	Åkerdammen, S Gustavsborg	Ystad
1373735	6158084	86-031	Prästakärret	Ystad
1373540	6157820	86-032	Vasamossen	Ystad
1374585	6157577	86-034	Baldringe ängar, Sandhalls damm	Ystad
1373570	6157305	86-035	Vasasjön	Ystad
1372895	6157105	86-037	Kraftledningsdammen	Ystad
1374520	6156436	86-038	Baldringe ängar, Gunnars damm	Ystad
1375039	6156149	86-040	Ängavången, Baslokalen	Ystad
1374140	6155250	86-054	S Skärskog Mellersta vattnet	Ystad
1374051	6155230	86-055	S Skärskog Sydöstra vattnet	Ystad
1375586	6155207	86-056	V Högestads mosse	Ystad
1373110	6155030	86-060	400 m S Olgård-Lilla runda dammen	Ystad
1372380	6154570	86-065	Runda märgelgraven, V Björnamossen	Ystad
1376218	6160529	86-101	Virskorran	Ystad
1376168	6159864	86-102	Nyvångskorran, Skoghejdan	Ystad
1376082	6159750	86-103	Döda ekens damm	Ystad
1376467	6159590	86-105	Hilmas boställe, Östra dammen	Ystad
1376361	6159517	86-106	Hilmas boställe, Västra dammen	Ystad
1372891	6155718	86-132	500 m OSO Hundkillegården	Ystad
1373008	6156529	86-133	SO Skjutbanan, Sövestads Plantering	Ystad

Y-koordinat	X-koordinat	Objekt-nummer	Lokalnamn	Kommun
1373917	6156048	86-135	V Ängvik Västra torvgraven	Ystad
1374124	6156085	86-136	V Ängvik Stora torvgraven	Ystad
1374686	6156181	86-138	Ängavången, Lilla pölen,	Ystad
1373284	6157000	86-139	Karlsrokärret,	Ystad
1373071	6157003	86-140	Lilla Örnakärret,	Ystad
1372760	6157129	86-141	Olgårdskärret	Ystad
1373340	6157168	86-142	Tvillingkärret	Ystad
1373166	6157156	86-143	Brunnskärret,	Ystad
1373289	6157199	86-144	Videkärret	Ystad
1373064	6157427	86-147	Djupa svackan	Ystad
1372507	6157966	86-150	Hassle sjö	Ystad
1374862	6157597	86-151	O Baldringe ängar, Lilla dämningen,	Ystad
1374951	6157853	86-152	O Baldringe ängar, Norra Dämningen	Ystad
1373579	6158367	86-153	Utmarksdammen	Ystad
1373419	6158893	86-154	Utmarkskärret	Ystad
1373988	6159136	86-155	Svinahejdan, baslokalen	Ystad
1373800	6159552	86-156	Värmedammen, Ållskog	Ystad
1374013	6160030	86-157	N Ållskog Stora dammen	Ystad
1372535	6158622	86-159	Södra Svartskyllle, Gårdsdammen	Ystad
1372264	6159872	86-160	Enekorran, Skoghuset	Ystad
1375350	6159566	86-171	Hagtornsdammen, Skoghejdan	Ystad
1375060	6157721	86-174	O Baldringe ängar, Stora Dämningen	Ystad
1373589	6159454	86-180	Översvämning på åker, SV Ållskog,	Ystad
1374372	6157293	86-183	Baldringe ängar, Kraftledningskorran	Ystad
1374896	6156178	86-191	Ängavången, Stora torvgraven	Ystad
1373937	6155150	86-197	S Skärskog, Torvgraven	Ystad
1372584	6157671	86-203	Anders damm	Ystad
1372737	6157416	86-206	Fredriksbergs mosse (Södra Svartskyllle, Södra torvgraven)	Ystad
1375137	6159878	86-239	Östra lergraven, Skoghejdan	Ystad
1375052	6159899	86-240	Västra lergraven, Skoghejdan	Ystad
1376113	6158625	86-241	Baldringetorp, Hundkorran	Ystad
1374283	6159165	86-245	Södra Dammen, Svinahejdan,	Ystad
1374451	6159145	86-246	Kulladammen, Svinahejdan,	Ystad
1374271	6158938	86-248	Översvämning på åker, S Svinahejdan	Ystad
1372867	6157693	86-249	Ruinkorran	Ystad
1373075	6157090	86-251	Örnakärret	Ystad
1373036	6155148	86-255	250 m SSV Olgård, Nordvästra torvgraven	Ystad
1372064	6159917	86-266	Stendammen, Skoghuset	Ystad
1374193	6159416	86-270	Ållskog, Svinahejdan, Långa vattnet	Ystad
1372582	6158661	86-271	Södra Svartskyllle, Vattenfylld grop	Ystad
1373237	6157063	86-272	Fredriksberg, Lilla Karlsrokärret	Ystad
1373172	6157340	86-274	Fredriksberg, Kullakärret	Ystad

Y-koordinat	X-koordinat	Objekt-nummer	Lokalnamn	Kommun
1374796	6159917	86-301	Grunt kärr, Skoghejdan	Ystad
1373045	6156136	86-303	750 m NO Hundkillegården	Ystad
1372968	6156599	86-305	S Sövestads Plantering	Ystad
1373949	6158013	86-306	SO Prästakärret	Ystad
1372400	6160148	86-308	Norra dammen, Skoghuset	Ystad
1374105	6158626	86-309	Stutakorran	Ystad
1375353	6157790	86-315	NV Baldringe kyrka, Märgelgraven	Ystad
1373968	6157707	86-316	Ängakorran	Ystad

Höganäs kommun (Lokalbeskrivning)

Figur 2. Lokaler med klockgroda i Höganäs kommun.

84-002 Stengärdesdammen, Baslokal

Karaktistik av lekvattnet: Grunt kärr i välhävdat naturbetesmark beläget i centrala delen av naturreservatet Mölle fålad. Strandheden utgörs av ett öppet utmarkslandskap och sträcker sig från Mölle i norr till Lerhamn i söder. Inåt land, på en nivå av c:a 10 meter över havet, finns klapperstensvallar och fåladsmarken är för övrigt mycket rik på block och stenar. I delar av fålادن finns sänkor med flera mindre kärrområden och vattensamlingar. 1951 fredades fem vattensamlingar på Mölle fålad för att skydda klockgrodan på den sista naturliga lokalen i Sverige. I själva verket utgör det totala antalet småvatten 8 spridda dammar under normalt vattenstånd. De centralt belägna pölarna ligger mycket nära varandra och är delvis sammanhängande under vårvattenstånd och kan därför misstolkas till antalet. Stengärdesdammen har en riklig flytbladsvegetation som domineras av vattenmöja och mannagräs. Ett utmärkande stengärde delar kärret ungefär mitt itu och har gett lokalen dess namn. Vattensamlingen ligger helt öppet med optimal solexponering och har en storlek av c:a 40 x 50 meter plus översvåmningszon och blöt mark. Större träd saknas i omgivningarna, men det finns partier i övre delarna av heden med törnen, som domineras av slån och björnbär. I övrigt är floran riklig med flera arter av orkidéer. Förekomst av trift och fetknopp är iögonenfallande i de torrare delarna av hedmarken.

Klassning: Av områdets småvatten har Stengärdesdammen under lång tid haft rollen av viktig baslokal. Detta gäller även observationer längre tillbaka i tiden av Sven Sahlin (1927-1928) och Allan Nilsson (1954). Arten infördes illegalt under 1977 genom utsättning av ett mindre antal adulta djur från Knudshoved odde i Danmark. Även några år senare skedde ny inplantering av okänt antal och ursprung. Sedan 1987 har årlig introduktion av genmaterial skett. Utsättningarna har skett enligt följande: 1987 (80 juveniler), 1988 (80 juveniler), 1989 (80 juveniler), 1990 (80 juveniler) och 1991 (80 juveniler). Samtidigt introducerades samma fördelning av individer i fyra andra närliggande vatten inom fålادن. De senare utsättningarna har gett upphov till en för närvarande stabil förekomst, särskilt efter att flera av dammarna har restaurerats genom försiktig fördjupning för bättre vattenhållning under 2000-2002.

Observation av lek under 1977-2005: Vid tidiga sommarbesök 1960 hördes ingen sång av klockgroda, vilket bekräftas av att det sista adulta djuret som sågs var en hona. Under den mycket varma sommaren 1959, torkade fålادنens samtliga vattensamlingar ut redan tidigt under sommaren, och tidigare besök under våren saknade spel av klockgroda. Likaså var den torra och varma sommaren 1955 ett hårt bakslag för klockgrodan med misslyckad reproduktion, som av allt att döma upprepades under 1957. Detta sammantaget torde vara den viktigaste förklaringen till att den redan svaga stammen av klockgroda minskade drastisk efter 1955 och följande år

fram till 1960. Omfattande avlyssningar från 1961, och några år framöver, kunde inte verifiera stadigvarande förekomst av spelande klockgroda. Klockgrodor började åter klämta på Mölle fålad 1977, i detta vatten. Den 20 juni 1977 hördes spel av två sjungande klockgrodor. Övriga observationer under 1970-talet är endast av sporadisk karaktär med enstaka spelande individer. Under perioden 1980-1985 likaså mycket sporadiska observationer av fåtaliga individer. Fr.o.m. 1987-1990 började klockgrodan stadigt öka i antal med frekvent spelaktivitet av upp till 25 aktiva hanar, varav merparten i detta vatten. Under hela 1990-talet och fram till 2005 har spelaktiviteten i baslokalen årligen varierat mellan 15-50 sjungande hanar vid olika besök, även om det förekommit vissa mellanår, som haft färre djur. Normalt brukar Stengärdesdammen härbärgera ungefär hälften av det totala antalet aktiva hanar, vilket innebär en population om totalt c:a 100 hanar fördelade i åtta vattensamlingar inom Mölle fålad.

Reproduktion: De flesta åren sedan 1990 har uppvisat god reproduktion under förutsättning att vattenhållningen varit tillräcklig.

Hotfaktorer: Uttorkning och dålig vattenhållning har tidigare varit det största hotet mot vattnet under nederbördsfattiga somrar. Situationen har dock förbättrats under senare år genom försiktig fördjupning av några småvatten på fåladen.

Erforderliga åtgärder: Risk för dålig vattenhållningen, måste hållas under uppsikt.

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

84-003 Strandnära dammen

Karakteristik av lekvattnet: Litet, strandnära kärr beläget i centrala delen av Mölle fålad. Klapperstensvallarna är iögonenfallande inom fåladsmarken och för övrigt är marken mycket stenig och blockrik. Vattensamlingen är mycket liten och har under normalvattenstånd en storlek av c:a 8 x 8 meter. Flytbladsvegetationen är normalt riklig och domineras av mannagräs och vattenmöja, som brukar täcka c:a 30-40% av vattenarealen. Detta varierar mellan åren och kan ibland ersättas av omfattande algblomning. I sydöstra kanten finns ofta visst inslag av vass. Under vårvattenstånd hänger detta vatten ihop med närliggande Vassdammen (sidan 23), men separeras sedan.

Klassning: Sekundär lokal, men mycket pålitlig genom sin nära kontakt med överordnade lokaler. Den ringa storleken gör att dammen inte kan hysa något större antal djur.

Observation av lek under 1977-2005: Efter den första illegala utstättningen av klockgrodor under 1977 i Stengärdesdammen, kunde något år senare även djur börja uppträda i Strandnära dammen. Under hela perioden fram till 2005 har spelande och aktiva hanar praktiskt taget årligen kunnat observeras i frekvens mellan 1-3 hanar. Under gynnsammare förhållanden har toppnoteringar kunnat växla mellan 5-8 spelande hanar som bäst. Vissa år med algblomning har lekande djur inte observerats eller bara påvisats genom något enstaka djur.

Reproduktion: Föryngring har skett under åtskilliga av åren från c:a 1990 och framåt. Reproduktionsresultatet är svårt att uppskatta genom snabb uppblandning av vandrande smågrodor mellan dammarna, främst från Stengärdesdammen (sidan 20).

Hotfaktorer: Genom dammens litenhet kan algblomning slå hårt under vissa år och påverka vattnets kvalitet. Även trampskador och spillning från kreatur har negativa effekter på en mindre vattensamling som denna med så liten vattenvolym.

Erforderliga åtgärder: Dammen bör fortsätta att vara ostängslad, liksom alla vattensamlingar inom Mölle fålad, även om stängsling skulle kunna förbättra vattenkvaliteten i pölen under vissa år.

Observation av övriga amfibiearter: Åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Vid hög sjö och pålandsvind kan dammen få viss saltinblandning från sundet.

84-004 Vassdammen

Karaktäristik av lekvattnet: Strandnära kärr beläget i den centrala delen av Mölle fålad. Vattensamlingen är tämligen rundformad och har en ungefärlig storlek av 20 x 25 meter. Liksom övriga småvatten inom fåladen så är även detta vatten optimalt solexponerat och tillhör en av de "fem klassiska" dammarna. Vassdammen har under vår och försommar en riklig flytbladsvegetation, som brukar domineras av mannagräs och vattenmöja. Även en del gäddnate förekommer i dammens djupare delar. Vegetation av vass har efterhand satt sin prägel på dammens utseende. Denna dominans framträder särskilt tydligt senare under sommaren. I strandnära partier finns även inslag av igelknopp. Under våren har kärret en översvämningszon och står då i förbindelse med strandnära dammen (sidan 22) omedelbart åt nordväst. Även åt söder isoleras efterhand ett vassparti, som därmed ger karaktären av tre mycket närliggande vattensamlingar. Sammantaget har dammen under vår och försommar ett mycket öppet och tilltalande utseende. Lekhabitatet utgör då ett mycket passande element för klockgroda. Dessvärre försämras dessa villkor efterhand genom den tilltagande slutenheten av bladvass.

Klassning: Underordnad baslokal, som ligger strategiskt nära områdets viktigaste lokal, Stengärdesdammen (sidan 20). Efter den illegala utsättningen av ett mindre antal adulta klockgrodor under 1977 från Danmark, har enstaka djur setts i dammen under slutet av 1970-talet. Därefter har årlig introduktion av genmaterial skett sedan 1987. Utsättningarna har skett enligt samma mönster som i Stengärdesdammen (sidan 20).

Observation av lek under 1977-2005: Sporadisk förekomst av någon enstaka hane observerades redan under 1977-1980. Under perioden 1987-1990, samt fram till 2005, har spelande klockgrodor noterats vid en mängd olika tillfällen. Frekvensen har ofta varierat mellan 5-10 aktiva hanar, men vid enskilda tillfällen har upp mot 15 spelande djur noterats.

Reproduktion: Föryngring har skett under flertalet år under de senaste 15 leksäsongerna med observerade juveniler och smågrodor under pågående metamorfos.

Hotfaktorer: Risk för uttorkning. Risk för igenväxning av vass. Vanlig snok ses ofta simma intill spelande klockgrodor.

Erforderliga åtgärder: Vassen bör dock hållas efter och begränsas till mindre areal.

Observation av övriga amfibiearter: Åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

84-005 Lilla kärret,

Karakteristik av lekvattnet: Mycket litet kärr med central hölja om c:a 2 x 2 meter. Totala storleken är c:a 8 x 8 meter inklusive översvämningszon. Flytbladsvegetationen utgörs nästan enbart av mannagräs. I anslutning till kärret finns ett gles inlag av ängsull samt sparsam förekomst av bladvass. Den lilla dammen ligger ytterst strategiskt ungefär mitt emellan de överordnade lokalererna Stengärdesdammen, Vassdammen samt lokalen Sydost Stengärdesdammen (sidan 28). Även om kärret har ett något djupare centralt parti med en genomsnittlig vattennivå på 30-40 centimeter, så är pölen uttorkningsbenägen under soliga och nederbördsfattiga somrar. Dammen är orörd och har inte varit föremål för restaurering eller fördjupning.

Klassning: Sekundär lokal för klockgroda genom sin litenhet och relativt dåliga vattenhållning. Utnyttjas dock frekvent av djur i alla åldersklasser, när vattentillgången är god. Av de organiserade utsättningar av genmaterial från danska lokaler, gjordes av förklarliga skäl inga utsättningar i denna lilla pöl. Av denna anledning har pölen utnyttjats livlig under årens lopp av födosökande djur, vilka mer eller mindre tillfälligt uppehåller sig i vattnet. Under gynnsamma år kan kärret även bidra med reproduktionstillskott, vilket ökar lokalens värde.

Observation av lek under 1977-2005: Under hela perioden har vid åtskilliga tillfällen observerats spel av klockgrodor i sparsamt numerär. Frekvensen har ofta varierat mellan 1-3 spelande hanar och vid andra besök upp till 7-8 aktiva djur som mest. Vi åtskilliga andra tillfällen har ingen spelaktivitet noterats, trots god aktivitet i kringliggande dammar, vilket understryker klockrodornas varierande utnyttjande av de olika kärren på Mölle fålad.

Reproduktion: Juveniler har observerats vid olika tillfällen, men ursprunget är okänt. Troligen har dock föryngring skett något år med gynnsamma betingelser. Vandrande smågrodor från de närliggande dammarna passerar ofta, då pölen ligger mitt emellan dessa.

Hotfaktorer: Främsta hotet är uttorkning under solrika och torra somrar.

Erforderliga åtgärder: Förekomst av bladvass bör hållas under strikt uppsyn, så att den inte får större utbredning än nuvarande.

Observation av övriga amfibiearter: Åkergroda, vanlig padda och mindre vattensalamander.

84-006 Norra dammen

Karakteristik av lekvattnet: Grunt kärr i välhävdat naturbetesmark. Området betas vanligen av både nötkreatur och hästar. Vattnet är solitärt beläget i den norra, strandnära delen av Mölle fälad. Detta till skillnad från det klungsystem av närliggande småvatten, som finns i mellersta delen av fäladen, några hundra meter längre söderut. Vattensamlingen har en storlek av c:a 30 x 15 meter med riklig flytbladsvegetation av vattenmöja och mannagräs. Utgör en av de klassiska vattensamlingarna som fridlystes 1951.

Klassning: Trots sitt något avskärmda läge har lokalen varit betydelsefull för klockgroda med många observationer under årens lopp. Även i ett historiskt perspektiv var lokalen frekvent utnyttjad under åren 1927-1928 (Sven Sahlin muntligen). Sedan 1987 har årlig införsel av genmaterial skett enligt samma mönster som i Stengärdesdammen (sidan 20).

Observation av lek under 1977-2005: Under tiden för den illegala utsättningen 1977 observerades inte arten i detta vatten förrän flera år senare. Först under perioden 1987-1990, då klockgrodan började öka stadigt i antal med frekvent spelaktivitet av upp till 25 aktiva hanar i baslokalen, började också fåtaliga djur höras i den norra dammen. Under hela 1990-talet och perioden 2000-2005, har olika besök haft varierande resultat mellan olika granskningar. Frekvensen har varierat mellan 1-10 aktiva djur, medan andra besök har gett negativt resultat.

Reproduktion: Föryngring har skett under vissa år perioden 1990-2005 med observerade juveniler och smågrodor under pågående metamorfos.

Hotfaktorer: Det enda potentiella hotet mot kärret har varit risken för uttorkning under torra somrar.

Erforderliga åtgärder: Inga

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Även förekomsten vid Mölle fälad visar tydligt att klockgrodan bara kan klara sig framgångsrikt i områden, där det finns tillräckligt många närliggande småvatten i klungsystem.

84-007 Vattenmöllan, Märgelgraven

Karakteristik av lekvattnet: Medelstor märgelgrav belägen strax söder om den sydvästgående vägen mellan landsvägen till Mölle och Vattenmöllan. Dammens storlek c:a 20 x 12 meter, varav en liten holme utgör c:a 3 x 1,5 meter. Holmen är belägen i nordöstra delen av märgelgraven. I strandpartiet i samma del av vattnet finns ett mindre videbestånd. Utmed kanterna förekommer glesa bestånd av smalkaveldun och något inslag av mannagräs. I övrigt övervägande öppet vatten med obetydlig andel gäddnate. Märgelgraven ligger i flack terräng med relativt brant strandprofil och en buffert av c:a 2 meter till omgivande åker. Lokalerna på Mölle fälad, nordväst om Vattenmöllan, ligger ca en kilometer rakt västerut.

Klassning: Satellitlokal för klockgroda etablerad av enstaka djur genom naturlig migration från närbelägna Mölle fälad. Endast sporadisk förekomst under vissa år. Märgelgravens utseende och nuvarande skick gör att lokalens status är av sekundär betydelse och kan knappast utvecklas utan en specifikt inriktad restaurering.

Observation av lek under 1985-1997: Klockgrodan har uppträtt i låg frekvens (1-3 spelande hanar) vissa år under perioden 1985 till 1997. Ej noterad under senare år. Det verkar mest som lokalen tillfälligt har härbärgerat enstaka vandrande djur,.

Populationstrend 1985-1997: Förekomsten under denna tid kan beskrivas som sporadisk och ingen annan tendens än ett mer eller mindre slumpmässigt uppträdande mellan olika år.

Reproduktion: Har aldrig observerats.

Hotfaktorer: Ett vanligt hot mot denna typ av vattensamlingar, märgelgravar, är främst en smygande, mer eller mindre kontinuerlig stenfyllnad, vilket vattnet har förskonats från i annat än blygsam omfattning. Ett mer omedelbart och konkret hot skulle kunna utgöras av införsel av fisk eller signalkräftor. Rudor t.ex. kan klara sig mycket bra under många år även i mindre vattensamlingar och märgelgravar.

Erforderliga åtgärder: Vattnet bör förbli fritt från kräftor och fisk. En restaurering av märgelgraven genom att skapa en flackare strandprofil, skulle säkerligen öka flytbladsvegetationen och därmed bli attraktivare.

Observation av övriga amfibiearter: Har ej granskats närmare under den tidigare våren, då trivialarterna är som mest aktiva. Juveniler av vanlig padda och vanlig groda har dock observerats.

Övrigt: Eftersom området utanför Mölle fälad är mycket fattiga på lämpliga småvatten vore det önskvärt att nyskapa attraktiva lekhabitat genom nygrävning av passande dammar.

84-008 SO Stengärdesdammen

Karakteristik av lekvattnet: Mindre kärr beläget på Mölle fälad. Området betas av nötkreatur och vanligen också av hästar. Vattnets storlek c:a 20 x 10 meter och ligger sydost om Stengärdesdammen (sidan 20) i mellersta delen av fäladen. Dammen har en riklig flytbladsvegetation av vattenmöja, mannagräs och gäddnate, men fördelningen av dessa arter kan variera en hel del mellan olika år. I övrigt finns en del starr, igelknopp och ängsull i strandnära partier. Utgör en av de fem klassiska vattensamlingarna, som fridlystes 1951, och är dessutom en av de bäst vattenhållande med minst risk för uttorkning under sommaren.

Klassning: Viktig lokal för klockgroda. Det var i denna damm som Boris Berglund observerade en adult hona av klockgroda den 16 september 1960, vilket förmodligen var Sveriges sista frilevande klockgroda. Med början 1987 har årlig införsel av genmaterial skett enligt samma metod som i Stengärdesdammen (sidan 20). Genom sin goda vattenhållning har dammen klassats som en av de viktigaste i området och har ofta fungerat som en refug, då flera av omgivande småvatten missgynnats av sinande vattenhållning.

Observation av lek under 1977-2005: Spel av klockgrodor kunde höras kort tid efter första observationerna gjordes i den närbelägna Stengärdesdammen (sidan 20), d.v.s. med början under 1977. Därefter har mer frekvent uppträdande observerats först under slutet av perioden 1987-1990, liksom senare fram till år 2005. Resultatet uppvisar en stor variation mellan mini- och maximisiffror omfattande vanligen 5-15 spelande hanar. Vid enskilda tillfällen har dammen också varit helt tyst.

Reproduktion: Lokalen har under de senaste 15 åren genererat föryngring av klockgroda så gott som varje säsong.

Hotfaktorer: Den påtaliga uttorkningsrisken, beskriven för flertalet övriga dammar inom naturreservatet, gäller inte för detta vatten i samma grad.

Erforderliga åtgärder: Det kan t.ex. krävas konstgjord vattentillförsel genom pumpning vid kritiskt lågt vattenstånd, även om detta vatten inte drabbas lika hårt som flera andra intill.

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

84-010 Nordöstra dammen

Karakteristik av lekvattnet: Mindre grund kärrmark, som restaurerades för några år sedan för bättre vattenhållning. Ligger i välhävdat naturbetesmark. Betas vanligen av både kor och hästar. Ursprungligen en liten och grund pöl om c:a 5 x 10 meter och mycket uttorkningsbenägen. Vid restaurering år 2000 förstörades dammen till c:a 25 x 10 meter, inklusive översvämningszon. Dammen ligger omedelbart öster om gångstigen i nordöstra delen av Mölle fålads naturreservat. Pölen har en mycket riklig flytbladsvegetation, som domineras av mannagräs. Vissa år förekommer också vattenmöja samt bestånd av knappsäv och igelknopp. Denna vattensamling tillhör inte de fem ”klassiska”, som fridlystes 1951.

Klassning: Ursprungligen en sekundär lokal för klockgroda genom dess litenhet och benägenhet att tidigt torka ut. Genom restaureringsåtgärder 2000, har dammen fått bättre status, men når inte upp till samma nivå som dammarna längre söderut i reservatet. Pölen har ett för solitärt och avskärmat läge jämfört med satellitlokalerna i Mölle fålads centrala delar.

Observation av lek under 1977-2005: Sjungande klockgrodor började höras i vattnet under perioden 1987-1990. Antalet kunde då ofta variera mellan 1-3 aktiva hanar, medan det tyst vid många andra tillfällen. Hela 1990-talet och under perioden 2000-2005 har resultatet av aktiva hanar varierat genomsnittligt mellan 1-5 sjungande djur. Andra besök har gett negativt utbyte.

Reproduktion: Har inte konstaterats med säkerhet, men kan möjligen ha ägt rum något enskilt år med gynnsamma förutsättningar.

Hotfaktorer: Det tidigare stora hotet var risken för regelbunden uttorkning redan tidigt under sommaren. Vilket även har varit fallet under icke extrema år. Efter positiva åtgärder under år 2000 är uttorkningsrisken inte lika stor.

Erforderliga åtgärder: Inga

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda, åkergroda, vanlig padda och mindre vattensalamander.

Övrigt: Dammen är lättast tillgänglig från infarten till reservatet i södra delen av Mölle.

84-01 | Krapperup, Bevattningsdammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd bevattningsdamm och viltvatten beläget norr om Krapperup, 1 kilometer rakt öster om Vattenmöllan. Ett stort vatten som är c:a 400 x 90 meter. Dammen är belägen nedanför en öppen kuperad västslänt. Strax väster om viltvattnet finns åkermark hela vägen till reservatgränsen vid Mölle fålad. Dammen är i norr, öster och söder till stora delar skogsbevuxen. Stränderna domineras av bladvass och olika videarter. Flera olika småöar med täta videbestånd avlöser varandra. Flytbladsvegetationen är mycket sparsam och det är mest öppet vatten. Dammen var av ungt datum av vegetationsstrukturen att döma omkring 1985, när förekomst av klockgroda först uppmärksammades. Vattnet gav då intryck att bara vara något år gammalt. Efterhand har en omfattande bård av vide och al gjort vattnet mindre attraktivt för klockgrodan. Samtidigt har den tidigare flytbladsvegetationen minskat och försvunnit efterhand.

Klassning: Lokalen etablerad genom naturlig migration från Vattenmöllan under mitten av 1980-talet. Under denna tid fram till c:a 1995 besöktes vattnet åtskilliga gånger och föreföll vara en ganska stabil lokal, med spelande hanar i tämligen låg frekvens. Därefter allt mer sporadiskt uppträdande och ej längre observerad under senare år.

Observation av lek under 1985-1995: Under hela perioden noterades regelbunden lek i varierande frekvens mellan 3-6 spelande hanar som mest. Efter 1995 av klingande förekomst troligen beroende på förändring genom påbörjad igenväxning, som missgynnat arten, men kan senare också ha en annan förklaring, t.ex. att fisk har inplanterats.

Reproduktion: Vattnet är stort och eftersök av juveniler har inte gjorts.

Hotfaktorer: Långsam succesion av igenväxning har varit den mest iögonfallande förändringen, som missgynnat klockgrodan efterhand.

Erforderliga åtgärder: Eventuell förekomst av fisk (och kräftor) bör undersökas genom provfiske. Strandlinjen bör öppnas upp och en flackare strandprofil skapas för att utveckla flytbladsväxter på grundare vatten.

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

84-013 Björkerödsdammen

Karakteristik av lekvattnet: Stor våtmark av ganska ungt datum skapat genom dämning/grävning. Dammen är belägen vid Björkeröd en bit upp på Kullaberg och ligger på en nivå av c:a 70 meter över havet. Vattnets storlek är c:a 250 x 100 meter och omgärdas av mycket tilltalande omgivningar med vidsträckta naturbetesmarker och en bedårande utsikt söderut. Våtmarken har en öppnare karaktär i dess östra del där det finns en gles kringliggande bebyggelse; västerut kantas dammen mest av frodig lövskog. Centrala delarna domineras av en öppen vattenspegel. Utmed stränderna finns mer eller mindre täta bestånd av kaveldun och gul svärdsilja. I de grundaste partierna, främst i dammens östra del, finns en del starr och mannagräs. Närmaste recenta lokal för arten finns på Mölle fålad c:a 1,5 kilometer åt sydväst.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2005, som med största sannolikhet är etablerad genom naturlig kolonisation. Förekomst av klockgroda tyder på att vattnet är fritt från rovfisk. Dammen bedöms inte ha någon utvecklingspotential för arten, utan troligen bara mycket sporadisk förekomst i nuvarande skick.

Observation av lek under 2005-2006: Första notisen gjordes den 15 maj 2005, då en ensam hane spelade. Under år 2006 hördes inga klockgrodor i dammen.

Reproduktion: Har inte skett.

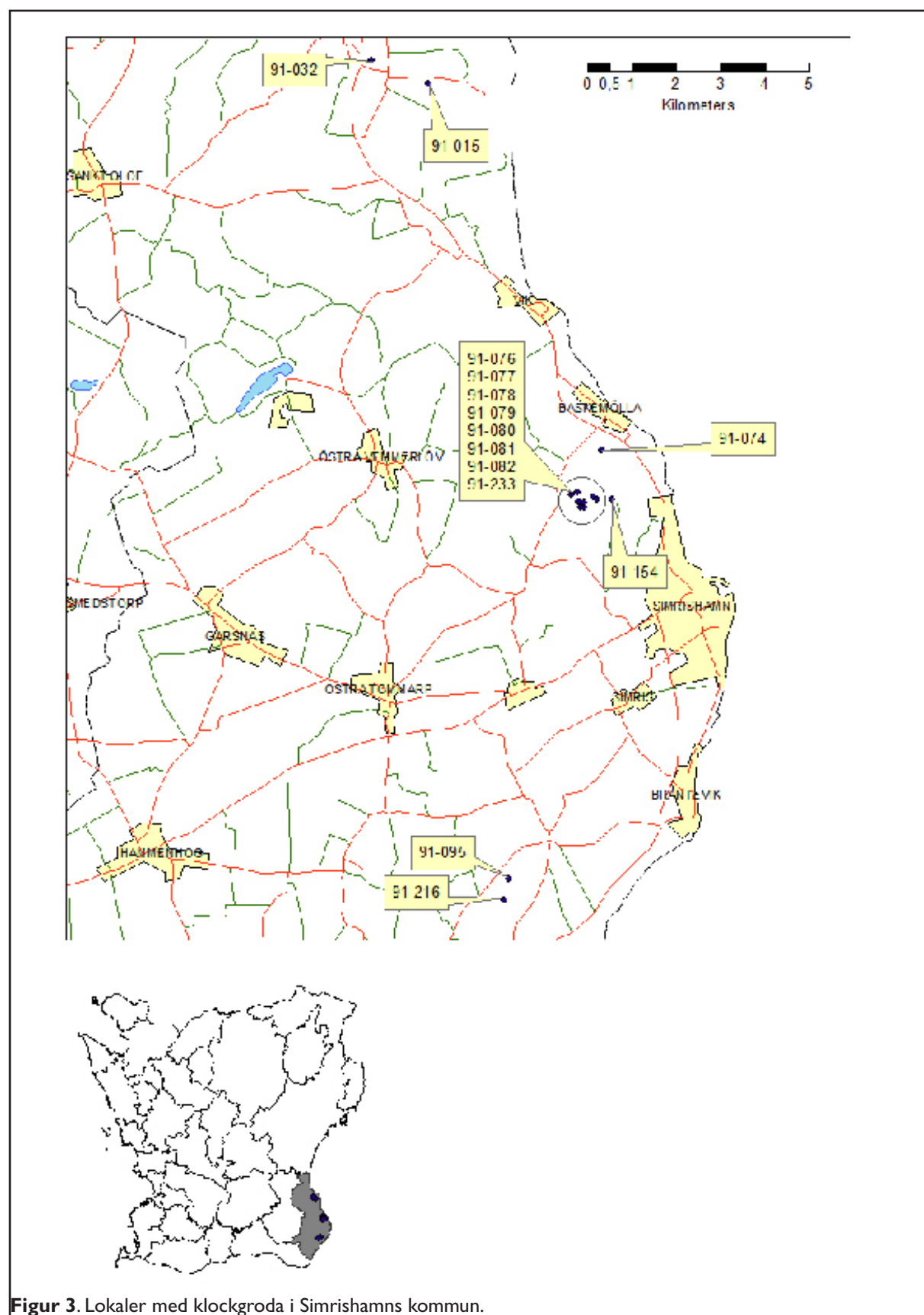
Hotfaktorer: Inplantering av fisk.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget.

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda, åkergroda, vanlig padda och mindre vattensalamander.

Övrigt: En dryg km nordväst om Björkerödsdammen ligger Mölle mosse, som tillhör en av artens mest klassiska och mytomspunna lokaler. I Mölle mosse gjordes regelbundna observationer av klockgroda mellan 1872 och 1935. Under Boris Berglunds besök i slutet av 1950-talet och början av 1960-talet, var lokalen starkt igenvuxen och överskuggad av anslutande skogsmark. Mycket önskvärt att Mölle mosse, liksom Björkerödsdammen, restaureras och anpassas för att möta klockgrodans habitatkrav. Detta i synnerhet som arten uppvisar ett mönster av naturlig migration på Kullahalvön, även utanför naturreservatet Mölle fålad.

Simrishamns kommun lokalbeskrivning)

Figur 3. Lokaler med klockgroda i Simrishamns kommun.

91-015 Brännarekorran, Svabesholm

Karaktäristik av lekvattnet: Gammal, grävd damm i kärrmark belägen i välhävdat naturbetesmark. Vattnet ser likadant ut i dag, som när dammen först uppmärksammades under 1960-talet, med sin exceptionellt rika groddjursfauna. Betesmarken var under lång tid ett domänreservat, men har nyligen blivit naturreservat. Dammen är relativt liten och mäter c:a 25 x 15 meter med en betydande översvämningsszon både åt öster och väster, där viss urgrävning gjordes för c:a 20 år. Samtidigt grävdes en liten damm c:a 200 meter åt nordost. Vissa år kan översvämningssarealen österut omfatta >1 ha i anslutning till det gamla, flacka diket, som löper i samma riktning. Brännarekorran har en mycket rik flytbladsvegetation i strandnära partier av främst vattenmöja och mannagräs. I djupare delar dominerar gäddnate och den totala flytbladsarealen brukar omfatta 50-70%. Vid östra sidan av dammen finns ett mindre hult av vide och tjörnen. I övrigt omges vattnet av buskrik utmark med stor diversitet av allehanda buskar/lövträd, såsom björnbär, nypon, slån, hagtorn, benved, brakved, olvon, hassel, ek, fågelbär, apel, avenbok, lind, osv.

Klassning: Brännarekorran är mest känd som gammal klassisk baslokal för lövgroda sedan 1960. 1989 skedde en illegal utsättning av klockgroda på lokalen. Som lokal för klockgroda har dammen inte fått någon större betydelse genom sitt isolerade och solitära läge. Sannolikt har de införda djuren sitt ursprung i Bäckhalladalsområdet, då arten minskade i detta område samtidigt som klockgrodor dök upp i Brännarekorran. Därefter har 253 juveniler satts ut under år 2000 i försök att säkerställa och stabilisera förekomsten. Dammen ligger c:a 100 meter över havet, har sen fenologi, och uppfyller därmed inte de idealiska villkoren för den värmekrävande klockgrodan. Den nästan lika kräsna lövgrodan klarar sig bättre, vilket beror på tillgången av optimala landhabitat med fullskiktade brynzoner och täta snår.

Observation av lek under 1989-2002: Första observationen av klockgroda gjordes 1989, då en ensam hane spelade. Senare besök under detta år och fram till 2002 resulterade i varierande utbyte. De första åren spelade 6-7 hanar som mest och därefter fram till 2000-2002 avtagande frekvens med 1-3 individer. Därefter har ingen säker spelaktivitet iakttagits.

Reproduktion: Inslag av juvenila djur har iakttagits vissa år under början och mitten av 1990-talet. Detta indikerar klart att reproduktion har förekommit om än i låg frekvens.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt hävd i nuvarande omfattning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (stabil förekomst av 70-100 hanar genom alla år sedan 1960), långbensgroda, vanlig groda, åkergroda, strandpadda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Strandpaddan är endast konstaterad under två år med 20 års intervall, nämligen: 1960 och 1980.

91-032 N Svinaberga

Karakteristik av lekvattnet: Damm skapad genom dämning. Vattnet uppmåksammades först under år 2000 och föreföll då vara nyligen färdigställt. Ligger i västslänt nedanför enskilt hus och 600 meter rakt öster om Södra Mellby kyrka. Området i slänten öster om dammen har en markant ytlig översilning. Genom en dämningsskant i västra delen av våtmarken har därmed en mycket tilltalande damm skapats. 100 meter västerut sjunker höjden med en ekvidistans från 80 meter, där dammen ligger, till c:a 60 meter. Våtmarkens storlek omfattar c:a 60 x 20 meter. Längst stränderna förekommer en ganska riklig flytbladsvegetation av mannagräs, men annars övervägande öppet vatten i djupare delar. I södra delen av dammen finns ett par begränsade bestånd av planterad röd näckros. I strandpartierna finns för övrigt igelknopp och knappsäv. I den fuktiga slänten finns ett markant inslag av skräppor. Både norr och väster om dammen finns buskrika stengården med främst björnbärssnår, vilka har en mycket gynnsam inverkan för lokalklimatet på det annars vindutsatta vattnet.

Klassning: Sekundär lokal för klockgroda genom spontan kolonisation. Påvisade djur har sitt ursprung i den utsättning som gjordes av juveniler i Brännekorran (sidan 33) under år 2000. För lövgrodans del har dammen fått desto större betydelse som viktig reproduktionslokal.

Observation av lek under 2002-2003: Under 2002 rapporterades spel av 2-3 klockgrodor. Tre spelande hanar av klockgroda noterades i dammen under maj-juni 2003. Åtskilliga besök under 2004-2005 har inte gett något resultat.

Reproduktion: Har sannolikt inte skett av klockgroda.

Hotfaktorer: Introduktion av kräftor och/eller fisk.

Erforderliga åtgärder: Säkerställa att dammen förblir fisk och kräftfri.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (50-75 hanar i medelfrekvens under senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Omfattande röjning av tornbuskage, främst storvuxna björnbärssnår, gjordes under 2004.

91-074 Ekevall

Karakteristik av lekvattnet: Grunt, långsträckt kärr i igenväxande naturbetesmark. Genom förekomst av hållmark i anslutning till våtmarken, särskilt i östra delen, så har kärrmarken ändå bevarat stora delar av sin öppna karaktär. Området ligger nära gränsen till Bäckhalladalen och omedelbart norr om naturreservatet. Vattensamlingen är grund och uttorkningsbenägen, delvis orsakad genom ett kraftigt avflöde under vårtiden från sydöstra kanten av kärret. Vattnets storlek är c:a 125 x 20 meter med riklig flytbladsvegetation av främst vattenmöja och mannagräs. Under sommaren blir sjöfräken allt mer dominant och täcker det mesta av arealen utom några smärre partier vid ett par höljor. Under vår och försommar täcker flytblad vanligen 80-90% av vattenytan. Kärret ligger i nordligaste delen av naturbetesmarken och strax intill ett stengärde, som löper parallellt utmed dess norra kant. På andra sidan stenmuren ligger en gammal öppen gräsmark som övergår i fd. åker längre norrut. I omgivningarna, särskilt åt söder och öster, finns täta bestånd av björnbär, kaprifol, nypon, hagtorn och slån. Vidare finns enbuskar och överståndare av ek och fågelbär.

Klassning: Tillhör de äldsta introduktionslokalerna för klockgroda i Skåne. Grodorna kom från Agersö i Danmark med början 1983 då det sattes ut 75 juveniler samt 50 larver. 1984: 75 juveniler och 50 larver, 1985: 75 juveniler och 50 larver, 1985: 75 juveniler och 50 larver, 1987: 100 juveniler, 1988: 100 juveniler, 1989: 100 juveniler, 1990: 100 juveniler och även 1991: 100 juveniler. Under åtskilliga år var lokalen den mest framgångsrika i området kring Bäckhalladalen och betraktades som en baslokal. Efter den extremt torra perioden 1990-1993, föreföll arten var helt utgången omkring 1995, utan fler senare observationer. Under tiden 1985-1990 hördes ofta fina spel av klockgrodor med upp till 10-15 aktiva hanar och dessutom förekom årlig reproduktion. Våtmarken vid Ekevall är dock mest känd som en klassisk baslokal för lövgroda sedan 1960. Ovanligt riklig förekomst av hasselmus stärker ytterligare områdets stora naturvärde.

Observation av lek under 1985-2005: 1985-1990 finns åtskilliga observationer med spel av 10-15 hanar. Avtagande frekvens under 1991-1994 med 5-7 hanar. Efter 1995 finns inga observationer av arten.

Reproduktion: God reproduktion årligen 1985-1989. Åren 1990-1993 observerades årligen larver av klockgroda, som delvis kunde fångas in genom håvning och räddas undan uttorkning. Alla insamlade larver transporterades till baslokalen i Bäckhalladalen (sidan 44).

Hotfaktorer: Den dåliga vattenhållningen samt exploateringstrycket i norr.

Erforderliga åtgärder: En lätt urgrävning för att säkerställa vattenhållningen.

Observation av övriga amfibiearter: Klassisk lokal för lövgroda (>150 spelande hanar). Vidare förekommer vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Den så kallade ekobyn norr om dammen planeras att byggas ut så att den nästan tangerar stengärdet strax norr om våtmarken. Byggnadsplanen bör ändras, så att man åtminstone har en buffert på 70-100 meter norrut till närmaste hus.

91-076 Bäckhalladalen, Östra tvillingkärret

Karakteristik av lekvattnet: Grunt och uttorkningsbenäget kärr i Bäckhalladalens naturreservat. Är belägen centralt i den västra delen av området, omedelbart söder om en ås, som löper i ost-västlig riktning. Västerut ligger Västra tvillingkärret (sidan 39) och de båda lokalerna förenas under högt vårvattenstånd. Östra tvillingkärret är c:a 50 x 25 meter med en betydande översvämningszon åt söder. Under våren dominerar mannagräs, men även starr. Kärret ligger med mycket tilltalande omgivningar och i gynnsamt sydläge nedanför åsslutningen. Norr om vattensamlingen finns omfattande snårskikt av kaprifol, björnbär, slån, nypon, hagtorn och överståndare av bl.a. ek och fågelbär. Inslaget av enbuskar och ljunghägg är påtagligt och präglar stora delar av Bäckhalladalen.

Klassning: Lokalen är klassad som sekundär lokal för både klock- och lövgroda i nuvarande skick. Försök till etablering av klockgroda har skett under upprepade inplanteringar med genmaterial från Danmark enligt följande modell: 1987: 60 juveniler, 1988: 60 juveniler, 1989: 60 juveniler, 1990: 60 juveniler, 1991: 60 juveniler, 1998: 50 juveniler, 2000: 121 juveniler och 2002: 46 juveniler.

Observation av lek under 1987-2005: Under de 18 år som gått sedan den första introduktionen av djur, har sporadiskt spel av någon enstaka hane endast hörts vid något enstaka tillfälle.

Reproduktion: Har inte skett. Vid något tillfälle har juveniler setts i kärrekanten, men har sitt ursprung i det utsatta materialet. Under år med god vattentillgång har god reproduktion observerats av lövgroda.

Hotfaktorer: Detta är det grundare av de båda kärren och torkar ofta ut. Av och till förekommer rudor, genom förbindelse under vinter och vårtid med det anslutande västra kärret, vilket missgynnar klockgrodor och lövgrodor.

Erforderliga åtgärder: Möjlig fördjupning av kärret bör undersökas.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens 15-20 hanar under senare år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda och mindre vattensalamander.

Övrigt: Viktigt att bibehålla snårskiktet och slutenheten på åsen i nuvarande omfattning, eftersom detta utnyttjas som viktigt sommarhabitat av lövgrodor, även från de som lekt i andra dammar i naturreservatet, och är dessutom viktiga yngel och furageringsmarker för hasselmus.

91-077 Bäckhalladalen, Västra tvillingkärret

Karakteristik av lekvattnet: Grunt kärr centralt i västra delen av Bäckhalladalens. Österut ligger föregående lokal (sidan 38). Västra tvillingkärret är det djupare av de två vattnen och har en ungefärlig storlek på 15 x 80 meter plus översvämningszon. Flytbladsvegetationen är ganska riklig i de grunda delarna av våtmarken. Utmed norra kanten av kärret finns smärre kaveldunsruggar. Under sommaren blir förekomst av kråklöver mycket dominerande och missgynnar vattnet. Kärret ligger i ett fint sydläge intill den lummiga åsen, som har en stor diversitet av olika busk/trädarter med ett välutvecklat snårskikt av björnbär, kaprifol, slån, nyponros och hagtorn.

Klassning: Lokalen är endast klassad som sekundär lokal för klockgroda utan någon egentlig betydelse i större sammanhang. Detta trots omfattande inplanteringar i syfte att bygga upp en stabil population (jämför Östra tvillingkärret sidan 38). Dessvärre har detta inte lyckats.

Observation av lek under 1987-2005: Under perioden föreligger endast någon enstaka observation av sporadiskt spel av 1-5 klockgrodor.

Reproduktion: Har med största sannolikhet inte skett. De juvenila djur som observerats vid något tillfälle är resultatet av utsättningarna av det danska genmaterialet. Reproduktion har förekommit under flertalet år av lövgroda i måttlig frekvens med synliga årsungar främst på björnbär i åsslutningen.

Hotfaktorer: Det främsta hotet mot klockgrodan är förekomst av ruda i vattnet. Det rör sig dock om en dvärgform, som har en storlek motsvarande storspigg. Genom bättre näringstillgång kan möjligen fiskpopulationen genomgå förändring och öka i storlek. Det allt mer dominerande kråklöverbeståndet är en annan olägenhet och bidrar dessutom till skuggning och sämre uppvärmning.

Erforderliga åtgärder: Provfiske bör utföras för att få klarhet i förekomsten av ruda avseende täthet och om populationen är av homogen dvärgform. Därefter kan man överväga rotenonbehandling av båda Tvillingkärrarna. En rensning och samtidigt försiktig fördjupning bör utföras för att främst försöka rensa bort kråklövern.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens under senare år c:a 10 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Förekomst och reproduktion av lövgroda indikerar att rudorna fortfarande enbart finns i dvärgform.

91-078 Syrkadal, Hjärtformiga baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Kärr, strax öster om Syrkadal, i välhävdat naturbetesmark i anslutning till Bäckhalladalen. Kärrmarken är hjärtformad och mäter som ett genomsnitt c:a 100 x 60 meter och är belägen i en ganska djup svacka. En omfattande översvåmningszon finns åt sydväst mot närliggande Fågelbärskärret (sidan 42). Längs med den större delen av våtmarkens nordvästra sida finns en framträdande backslytning med enefälad. Den nordöstra sidan av kärret gränsar till lövskog, huvudsakligen bestående av björk. Längre söderut mot den åsliknande kullen vid Fågelbärskärret är inslaget av ädla lövträd större med bl.a. fågelbär och ek. Kärret är överlag ganska grunt och kan torka ut under somrar med liten nederbörd. Ett stengärde med stängsel delar vattensamlingen ungefär mitt itu och indikerar samtidigt att våtmarken kan ha varit dikad i ett tidigare skede och sedan återuppställt igen. Hjärtformiga baslokalen har under vår och försommar en mycket riklig flytbladsvegetation, som domineras av mannagräs, men också inslag av vattenmöja och gäddnate, som kan variera i förekomst mellan olika år. Efterhand under sommaren domineras vattenvegetationen av sjöfråken utom i västra delen, där det finns djupare partier. Ur klimatologisk synpunkt är kärret mycket gynnat i sitt svackiga läge genom väl vindskyddande sluttningar, utan att dessa skuggar våtmarken. De täta enbuskagen i nordväst ger dessutom en extra broms mot de förhärskande västvindarna.

Klassning: Känd som gammal klassisk baslokal för lövgroda sedan 1960. För klockgroda del tillhör lokalen de allra första, där genmaterial infördes från Danmark under initialperioden 1983-1985. Material hämtades från Agersö 1983, Nexelö 1984 och Knudshoved 1985. Den årliga utsättningen under dessa år var 100 juveniler. Fortsatt inplantering har därefter skett enligt följande; 1987: 100 juveniler, 1988: 100 juveniler, 1989: 100 juveniler, 1990: 100 juveniler och 1991: 100 juveniler. De införda juvenilpopulationerna byggde upp en liten, men ganska stabil förekomst av adulta klockgrodor sedan 1985 och har allt sedan dess varit en viktig och betydelsefull lokal. Har genomgått en särskilt positiv utveckling under åren 2003-2005 efter en stark nedgång, särskilt under senare hälften av 1990-talet.

Observation av lek under 1985-2005: God förekomst av klockgroda observerades under hela perioden 1985-1990 med varierande spel av mellan 5-15 hanar vid olika tillfällen. Fortsatt förekomst i ungefär samma numerär under maj-juni de extremt torra åren 1991-1992, men efterhand torkade kärret ut och följdes av misslyckad reproduktion. Under 1993-2000 avtagande frekvens och endast sporadiska observationer av enskilda aktiva hanar. Periodens avslutning har glädjande vänt och kommit in i en positiv fas med ökad förekomst från 2001-2005. Under de sista två åren har åter spel kunnat avnjutas av c:a 10 aktiva hanar som toppresultat.

Reproduktion: Alla år med god vattenhållning och spel av 5-15 aktiva hanar har också

resulterat i lyckad föryngring. Likaså har under den perioden 2003-2005 iakttagits smågrodor i god frekvens. Även reproduktion av lövgroda har varit mycket god under de flesta år.

Hotfaktorer: Ett under vissa år förekommande hot är uttorkning, då hela reproduktionen av klock- och lövgroda går förlorad. Ett annat hot är kalröjningar längst stengården. Genom dessa röjningar kan ytterst viktiga landhabitat för lövgroda gå förlorade. Samma gäller bobärande buskage med ovanligt riklig förekomst av den i Skåne generellt mycket sällsynta hasselmusen, som har sitt starkaste fäste i Bäckhalladalsområdet. Dessutom påverkas klock- och lövgroda mycket negativt genom förändring av viktiga övervintringshabitat.

Erforderliga åtgärder: Överväga rensning och försiktigt fördjupning av kärret i syfte att få en mer permanent och motståndskraftig vattenhållning under torra somrar.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (150-200 hanar under 1960-1970-talet. Under senare åren vanligen 20-70 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Förutom förekomst av sällsynta groddjur, finns även mycket viktig och värdefull förekomst av hasselmus inom området.

91-079 Syrkadal, Fågelbärskärret

Karakteristik av lekvattnet: Långsmalt kärr beläget strax intill åsformad kulle med markant inslag av fågelbär. I norr ansluter en buskrik enefälad med täta snår av bland annat björnbär, slån, rosor och hagtorn. Vattnets storlek c:a 10 x 80 meter samt en mindre översvämningszon åt nordväst. Kärrmarken är grund och torkar ofta ut helt under torra somrar. Under vår och försommar förekommer riklig med flytbladsvegetation av främst mannagräs och vattenmöja, som brukar täcka 80-90% av vattenarealen. Under senare år har kärret allt mer förlorat den tidigare öppna karaktären, främst genom uppväxande träddridåer. Detta har även medfört sämre solexponering, vilket missgynnar de värmekrävande groddjuren, främst klock- och lövgroda. Området ligger strax väster om Bäckhalladalens naturreservat och bör ingå i det skyddade området.

Klassning: Kärret är sedan 1960 känt som klassisk lokal för lövgroda. För klockgrodans del tillhör vattnet ett av fem i Bäckhalladalsområdet, där arten introducerades redan perioden 1983-1987 (jämför Hjärtformiga baslokalen sidan 40. Antalet utsatta juveniler något lägre på denna lokal). Under de första åren var överlevnaden mycket god och åtskilliga adulta djur observerades under lektiden, främst 1989-1990. Därefter skedde en radikal minskning genom uttorkning och utebliven reproduktion under de extremt torra somrarna 1990-1992. Åtskilliga år senare har åter en positiv utveckling skett.

Observation av lek under 1987-2005: Under perioden 1988-1990 förekom spelaktivitet regelbundet av enstaka upp till c:a 15 aktiva hanar. 1991-2001 mer sporadisk förekomst av enstaka till max 5-7 hanar. Under senare år, 2001-2005, har arten börjat uppträda igen i ökat numerär, vilket är mycket positivt. Under 2005 noterades vid flera tillfällen 5-10 spelande hanar.

Reproduktion: Förekomst av juveniler har iakttagits under vissa år, då kärret haft en god vattenhållning. Samma gäller lövgroda med då observerade juveniler, främst i anslutande björnbärbuskar.

Hotfaktorer: Den uppväxande rampen av fågelbär och andra skuggande träd söder om kärrmarken är den överhängande hotfaktorn. Problematiken med uttorkning gör att kärret torkar ut ungefär vart annat år i genomsnitt.

Erforderliga åtgärder: Avverkning av den skuggande lövrampen bör utföras vid lämplig tidpunkt. Möjligheterna bör utredas om det går att restaurera kärrmarken genom försiktig urgrävning för att få permanent vattenhållning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>200 hanar flertalet år 1960-1970. Senaste åren 30-60 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Förekomst av hasselmus kräver varsam hand och försiktighet vid röjning och avverkning i grannskapet av kärrmarken.

91-080 Bäckhalladalen, Stora vattnet, baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Ganska stor damm som omfattar c:a 70 x 70 meter samt en rejäl översvämningszon i norr och väster. Fram till c:a 1979 var kärret mindre och förstörades då genom urgrävning. Våtmarken har fått ett mycket tilltalande utseende. Flytbladsvegetationen är mycket riklig längs stränderna och i översvämningszonen, där mannagräs och vattenmöja dominerar. Helt öppet vatten i dammens centrala del. Tidigare, främst under hela 1980-talet, fanns även ett välutvecklat flytbladstäckle av gäddnate i alla djupare partier, men detta har efterhand försvunnit nästan helt. Liksom övriga vatten inom Bäckhalladalens naturreservat är dammen ostängslad med fritt bete av djuren.

Klassning: Baslokal och viktigaste vattnet för både klockgroda och lövgroda inom Bäckhalladalens naturreservat och anslutande område vid Syrkadal. Klockgrodan inplanterades med början under 1987 (jämför Fågelbärsjärret vid Syrkadal sidan 42). Detta är det enda permanenta vattnet inom reservatet som är fritt från kräftor och fisk. Därmed också den enda säkra reproduktionslokalen för klockgroda och lövgroda under extremt torra somrar. Baslokalen är, i nuvarande skick, en utomordentlig viktig lokal för de sällsynta groddjuren inom Bäckhalladalens naturreservat, vilket även inkluderar grönsäckig padda, vilken nyligen introducerats.

Observation av lek under 1987-2005: Ganska frekvent spel av klockgroda konstaterades de första leksäsongerna 1988-1989. Antalet spelande hanar varierade mellan 5-15 individer. Perioden 1990-1992 fanns ungefär samma antal. 1993-2000 har frekvensen successivt minskat mot slutet av perioden med endast enstaka eller sporadiskt spelande hanar. 2001-2005 har klockgrodan åter kommit in i en ny positiv fas med markant ökning. Under både 2004 och 2005 har riktigt fint spel av upp till 20 aktiva hanar hörts

Reproduktion: Föryngring har skett under flertalet år, bl.a. under perioden 1988-1993. De senaste två åren 2004 och 2005 har juveniler i god frekvens observerats under slutet av augusti och september.

Hotfaktorer: Rövningar av stengården. Bestånd med sammanhängande törnen av främst björnbär och slån, är av stor vikt för både groddjuren och hasselmössen i området.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (under senare år mellan 100-200 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

91-081 Bäckhalladalen, Hällkorran

Karakteristik av lekvattnet: Liten grund stenbrotsdamm med betydande översvämningszon åt nordost, men svämmas även över åt söder ut utanför gränsen till naturreservatet. Dammen har en utmärkt vattenhållning och har endast torkat ut helt under extremt torra somrar. Strax norr om dammen finns öppna sandstenshällar. Ganska litet vatten som omfattar c:a 20 x 15 meter. Vegetationen är riklig och består mest av mannagräs och vattenmöja, som brukar täcka c:a 40-50 % av arealen. Under vissa år, speciellt tidigt på säsongen, finns ett markant inslag av gäddnate. Vid västra sidan av dammen finns ett glest parti med vide. Intill nordvästra hörnet, liksom strax österut, finns mindre snår av björnbär. Dammen är välexponerad och har en tilltalande öppen karaktär med mycket fina omgivningar. Stora vattnet (sidan 44) ligger c:a 100 m åt nordväst.

Klassning: Tillhör de numera klassiska lokalerna, där klockgroda har introducerats (jämför Fågelbärskärret vid Syrkadal sidan 42). Dammen har ett nära nog optimalt utseende för klockgroda och har haft en stor betydelse för artens utveckling, då vattenhållningen tillhör de bästa inom reservatet.

Observation av lek under 1987-2005: Spelande klockgrodor observerades kort efter inplanteringen med början under 1988. 1988-1990 noterades ofta spel av 2-5 hanar. 1991-2001 mer eller mindre sporadisk förekomst av spelande hanar genom utflöde och kontakt med Stora vattnet (sidan 44). 2004-2005 har åter 1-4 spelande hanar noterats och ett regelbundet växlingsutbyte sker med de närmast liggande lokalerna.

Reproduktion: Juveniler har observerats under vissa år, men ursprunget av dessa är ovisst.

Hotfaktorer: Viss uttorkningsrisk (uttorkad 1990-1992).

Erforderliga åtgärder: Eventuell förstoring av dammen söderut genom urgrävning och fördjupning en bit in i svackan i betesmarken, där nuvarande översvämningszon finns.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (20-50 hanar, vissa år >50 hanar, vilket är en mycket hög täthet för ett så pass litet vatten), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

91-082 Bäckhalladalen, Avlånga stenbrotsdamm

Karakteristik av lekvattnet: Flack, avlånga stenbrotsdamm inom Bäckhalladalens naturreservat. Vattnet restaurerades under februari-mars 2003. Därefter har dammen en bättre vattenhållning, då en viss fördjupning var möjlig att genomföra samtidigt. Vattnet har ett mycket tilltalande utseende med en omfattande översvämningszon i sydväst. Storlek c:a 45 x 15 meter. Riklig flytbladsvegetation av främst mannagräs och vattenmöja, som vanligen har en täckning av 40-50%. I djupare delar finns även gäddnate, som kan variera i förekomst under olika år. Den lilla våtmarken ligger strategiskt med flera andra småvatten tätt intill.

Klassning: Tillhör de numera klassiska lokalerna, där klockgroda introducerades enligt samma modell som i de övriga dammarna. Arten klarade sig till en början ganska bra i dammen, som dock drabbades hårt med regelbunden uttorkning under den mycket varma och torra perioden mellan 1990-1993.

Observation av lek under 1987-2005: Efter introduktionen 1987 observerades regelbundet spelande klockgrodor från enstaka upp till ett 10-tal mellan 1988-1990. 1991-2001 observation av enstaka djur som vandrat in från det närläggna Stora vattnet (sidan 44). Under denna tid var lokalen ej att betrakta som årsviss. 2001-2005 har tendensen varit en svag ökning i numerär med observation av fler djur. Både 2004 och 2005 har vid olika tillfällen hörts spel av 4-5 hanar.

Reproduktion: Har inte observerats.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot i dagsläget.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens under senare år 40-75 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Juveniler av grönfläckig padda introducerades för något år sedan, men ännu ingen konstaterad lek eller spel.

91-095 Lunkaberg, Baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Tidigare nästan cirkelrund damm i kärrområde i anslutning till gården Lunkaberg. Liten vattensamling om c:a 15 x 15 meter med riklig flytbladsvegetation av andmat och gäddnate. Igelknopp förekommer sparsamt i norra och östra kanten av dammen. Vattnet restaurerades genom rensning och förstoring vid årsskiftet 2001-2002 och fick därefter en annan karaktär. Den tidigare så utmärkande förekomsten av andmat försvann nästan helt och ersattes till stora delar av vattenmöja och mannagräs. I djupare delar finns fortfarande riklig förekomst av gäddnate. Flytbladstäckningen utgör sammantaget vanligen c:a 60-70% av vattenarealen. Efter restaureringen har dammen en storlek av c:a 35 x 15 meter och har fått en närmast optimal karaktär som lekvatten för både klockgroda och lövgroda. De närmaste omgivningarna är mycket växlingsrika, liksom hela området, med varierande ytor av olika torrare marker övergående i skilda stråk med blötare partier. Bland annat genomkorsas de centrala delarna av bäckflöden med översilning. Vissa delar av utmarken har mycket buskrika partier med fin fullskiktning, vilket främst gynnar lövgrodorna.

Klassning: Klockgrodan har etablerats nyligen genom egen migration efter utplantering i ett annat närliggande vatten inom område. Därefter har en koncentration skett till det norra vattnet, som därmed har blivit baslokal för klockgroda.

Observation av lek under 2004-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 17 juni 2004 då fin spelaktivitet av inte mindre än 16 aktiva hanar noterades. Den 22 juni var aktiviteten sämre med mindre frekvent spel av 6-7 hanar. 2005 har Lunkabergsområdet granskats vid några tillfällen i juni-juli och har haft god spelaktivitet av vanligen mellan 15-20 aktiva hanar.

Reproduktion: Konstaterad både 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot föreligger.

Erforderliga åtgärder: På sikt vore det önskvärt att säkerställa området genom reservatsbildning, då Lunkabersområdet med anslutande Gislövs Stjärna är unikt och ligger som en ekologisk ö utanför den egentliga skogsbygden på Österlen. En mycket rik fauna och flora samt frånvaron av konstgödning stärker motiveringen.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens under senaste åren mellan 90-125 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Lövgrodan introducerades illegalt 1990 med åtta adulta djur i okänd könsfördelning.

91-154 Bäckhalladalen, Björkkärret

Karakteristik av lekvattnet: Igenväxande kärr som håller på att övergå i mosse. Välkänt vatten sedan början av 1960-talet. Under denna tid och långt fram under 1970-talet fanns en betydande vattenspiegel och markerna var öppnare i näromgivningarna, där nu björk dominerar. En viss avverkning av björk utfördes 2002, men inte tillräckligt för att frilägga kärret för god solexponering. Våtmarken är belägen i anslutning till stora parkeringsplatsen i den centrala delen av Bäckhalladalens naturreservat. Dammen ligger i en sänka mellan hållmarksområden och blöt skog med dominans av björk. Nästan cirkelrunt vatten med storlek c:a 60 x 60 meter. Förekomst av vitmossa med ängsull är mest framträdande, liksom en del starr och tågväxter. Flytblad förekommer relativt sparsamt i form av mannagräs vid våtmarkens norra sida. Endast små ytor av öppet vatten under vårtiden.

Klassning: Mossen är i nuvarande skick undermålig som lekhabitat för krävande groddjur genom dålig vattentillgång under sommartiden och otillräcklig solexponering. Klockgrodan har relativt nyligen introducerats i våtmarken. Ett par inplanteringar har utförts med början under år 2000, då 121 juveniler sattes ut. 2002 sattes ytterligare 46 juveniler ut. Tillförseln av material till detta vatten sammanföll med samtida utsättningar i de båda Tvillingkärren (sidorna 38 & 39). 2002 är det sista året, då genmaterial med härstamning från Danmark satts ut i Skåne.

Observation av lek under 2003-2005: Ingen observation av lek har iakttagits av klockgroda. Ej heller har juveniler iakttagits. Med största sannolikhet har de utsatta juvenilerna under 2000 och 2002 bara vistats i dammen under kort tid och därefter uppsökt gynnsammare habitat i den västra delen av Bäckhalladalsområdet.

Reproduktion: Har inte förekommit.

Hotfaktorer: Kärret är i stark igenväxning och har fått karaktär av vitmosse. Detta har accelererat i takt med skuggverkan av björkar intill vattnet under de senaste 20 åren.

Erforderliga åtgärder: Kärrmarken bör restaureras genom att först avverka björkbeståndet så att vattnet får en bra solexponering. När framkomligheten är bättre, bör våtmarken rensas fullständigt på nuvarande vitmossa och helst också fördjupas en aning. Med bättre solexponering och ökad vattenmängd kommer det snabbt att utvecklas flytbladsväxter, som gynnar krävande groddjur.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (tidigare vanligen c:a 10 hanar fram till omkring 1980. Ej hörd senare.), åkergroda och vanlig padda.

91-216 Lunkaberg, Dikesdammen,

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm med dikesliknande utseende i ett område, där det tidigare också förekommit stenbrytning. Området har flera olika skiften och betas av både kor och hästar. Vattnets storlek är c:a 40 x 3 meter. Dammen ligger i en tidigare blöt sänka, som grävdes ur 2000. Därefter fick vattnet snabbt en tilltalande karaktär med väl etablerad flytbladsvegetation av vattenmöja, mannagräs och i djupare delar även gäddnate. Sammantaget täcker flytbladszonen ungefär 40 % av vattenarealen, men liksom för nästan alla småvatten, så kan detta variera betydligt mellan olika år. Östförlängningen av dammen leder in i ett gammalt stenbrott, där det finns ytterligare en grund, nästan helt rund damm. Denna skapades samtidigt och har en storlek av c:a 12 x 12 meter. I anslutning till dammen finns en del uppslag av björk. I övriga vädersträck är omgivningarna mer öppna.

Klassning: Klockgrodan etablerades i dammen genom tillförsel av genmaterial under 2000 då 300 juveniler sattes ut. 2002 sattes ytterligare 140 juveniler ut. Lokalen är underordnad baslokalen (sidan 47).

Observation av lek under 2004-2005: Inte konstaterad. Detta innebär att det är okänt hur länge utsatta juveniler uppehållit sig i Dikesdammen. Utsättningarna har däremot utgjort grunden för att bygga upp klockgrodepopulationen i baslokalen (sidan 47).

Populationstrend 2000-2005: Utvecklingen i Dikesdammen är okänd.

Reproduktion: Har sannolikt inte skett, då lekaktivitet inte observerats.

Hotfaktorer: Uppslag av björk börjar missgynna dammen. Gäller främst längs den östra delen av våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Uppväxande träd måste hållas efter och avverkas. Dammen ligger i en sänka med en slänt på 2-3 meters höjd precis söder om vattnet. Detta tillåter inte etablering av träd, som därmed snabbt överskuggar våtmarken. I den västra delen bör vattnet förstoras genom att hyvla av slänten för att öka dammens solexponering.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (5-10 hanar under de två senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

91-233 Bäckhalladalen, SO Baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Ursprungligen en mycket grund kärrmark av halvpermanent karaktär med vattenhållning fram i juni-juli. Ligger mycket strategiskt c:a 50 meter öster om baslokalen (sidan 44). Kärrmarkens storlek var före restaurering c:a 20 x 20 meter. Våtmarken fördjupades genom urgrävning under februari-mars 2003. Resultatet blev då en tilltalande damm om c:a 20 x 8 meter plus översvämningsszon åt väster. Därefter är vattenhållningen mycket bättre. Flytbladsvegetationen är ganska riklig och domineras av mannagräs. Ur klimatologisk synpunkt ligger dammen mycket gynnsamt strax söder om en vindbromsande kulle åt norr. Åt söder och öster öppen mark, ofta med inslag av sandstenshällar.

Klassning: Underordnad lokal för klockgroda med sporadisk förekomst av 1-2 spelande hanar. Efter restaurering har närheten till bättre lokaler påverkat lokalen i positiv riktning genom förekomst åter i låg frekvens med början under 2004. Dessförinnan har arten inte hörts spela i dammen sedan 1997. Lokalen kan förväntas uppgraderas efterhand genom ökat inflöde av djur.

Observation av lek under 1987-2005: Under perioden 1988-1990 hördes vid några tillfällen 1-2 spelande hanar. Inga observationer 1991-1993. Åter sporadiskt spel under enstaka tillfällen 1994-1997 av maximalt 1 spelande hane. 1998-2003 finns inga observationer. Efter restaurering åter spel av 1-2 hanar vid några granskningar under 2004-2005, vilket är mycket positivt.

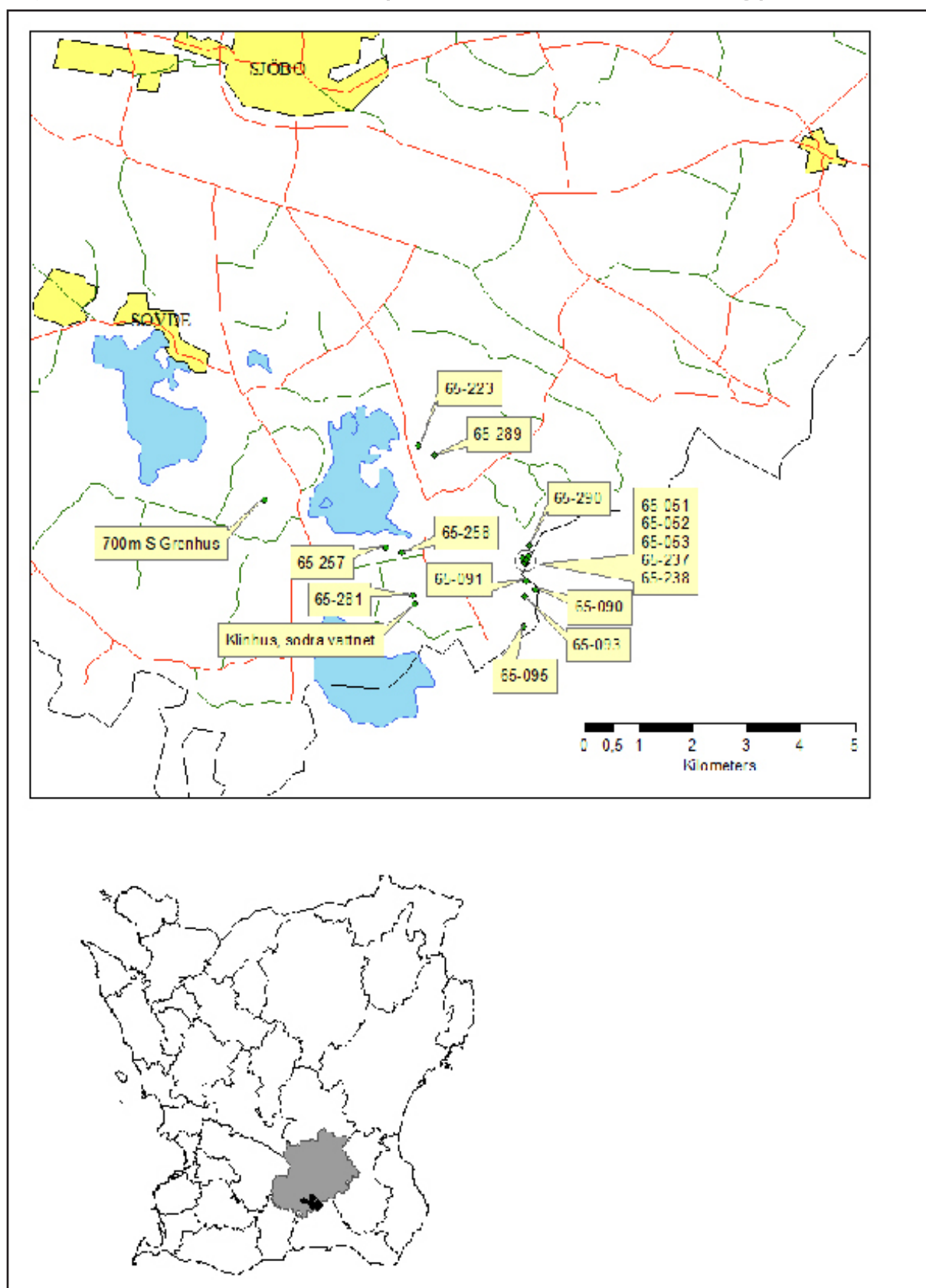
Reproduktion: Har inte skett. Juveniler av lövgroda har observerats strax intill i björnbärsbuskar, men kan ha vandrat dit från närliggande vatten.

Hotfaktorer: Enda hotfaktorn är att vattendjupet inte är tillräckligt för att motstå torrare somrar.

Erforderliga åtgärder: Överväga tillförsel av vatten genom pumpning närliggande vatten.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (5-10 hanar under de senaste två åren), större och mindre vattensalamander. Dammen ej granskad under tidigare leksäsong för trivialarter.

Sjöbo kommun (lokalbeskrivning)

Figur 4. Lokaler med klockgroda i Sjöbo kommun.

65-05 | Syntelege, Hjärtformiga baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Restaurerad damm belägen i välhävdat naturbetesmark på gränsen mellan Ystad och Sjöbo kommuner. Dammen var ursprungligen ett grunt kärr som torkade ut under sommaren. Kärrmarken grävdes ur 1993 och fördjupades för att garantera en permanent vattenhållning, vilket den också haft. Stora ansträngningar gjordes för att bibehålla den ursprungliga formen. Dammen är vidgad och något större än den forna kärrmarken, men har kvar sin ålderdomliga karaktär. Vattnet är c:a 50 x 20 meter plus översvämningsszon i väster. Dammen ligger fint i en svacka mellan kullar och kan betraktas som ett optimalt lekhabitat för både klock- och lövgroda. Flytbladsvegetationen i dammen är mycket riklig med vattenmöja, mannagräs och gäddnate, som sammantaget täcker c:a 60-70 % av vattenarealen. Vid stränderna förekommer en del starr och kaveldun, huvudsakligen i östra kanten. Lokalen ligger strategiskt med åtskilliga småvatten inom en radie av 300 meter.

Klassning: Klockgrodan började uppträda spontant i våtmarken kort tid efter introduktionen av arten i Skoghuseområdet 1983. Hjärtformiga baslokalen tillhör de klassiska lokalerna för klockgroda, även om betydelsen som högvärdig lokal först ägt rum under de senaste åren. För både löv- och lökgroda är lokalen känd som klassisk lokal sedan 1960 respektive början av 1970-talet.

Observation av lek under 1983-2005: 1983-1992 finns mycket spridda iakttagelser av klockgroda, men endast enstaka eller 3-4 spelande hanar. Observationerna under återstoden av 1990-talet följde i stort sett samma mönster. 1998-1999 varierade spelfrekvensen mellan 5-15 hanar. 2000-2002 noterades varierande aktivitet mellan 5-20 hanar. 2003-2005 har lokalen befest sin ställning som högvärdig baslokal för klockgroda med upp till 55-60 spelande hanar som bäst 2004 och 2005.

Reproduktion: God reproduktion 2000-2002 och mycket god reproduktion åren därefter. För lövgrodans del har utmärkt reproduktion ägt rum samtliga år efter restaureringen 1993.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot

Erforderliga åtgärder: Angeläget att säkerställa hela naturbetesområdet genom inköp och/eller reservatsbildning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (125-200 hanar under senaste åren), lökgroda (fram till början av 1990-talet i god frekvens), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

65-052 Syntelege, Stora svackdammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm (1993) belägen i svacka mellan åsformiga kullar. Före grävningen utgjordes området av en blöt kärrmark med knappt synligt vatten endast en kort tid under våren. Efterhand alltid helt uttorkad redan tidigt under sommaren. Det färdiga resultatet blev en fin våtmark med optimala förutsättningar för att tillfredsställa de mest kräsna groddjursarterna. Storleken är c:a 125 x 40 meter plus översvämningszon i söder. Flytbladsvegetationen är riklig och består främst av vattenmöja, mannagräs och i djupare delar av gäddnate. Flytbladstäckningen är genomsnittligt 40-60 % av vattenarealen. Dammens strandprofil är genomgående mycket flack och med sparsamt inslag av starr, tågväxter och kaveldun. På åsslutningarna ovanför våtmarken finns täta törnen, som domineras av björnbär, slån, nyponros och hagtorn. Hela dammen ligger solexponerad och väl vindskyddad, vilket innebär idealiska förutsättningar för värmekrävande groddjur. Närmaste lokaler för klockgroda finns mindre än 100 meter österut.

Klassning: Redan några år efter skapelsen blev vattnet områdets viktigaste baslokal för både klock- och lövgroda.

Observation av lek under 1993-2005: Den första perioden efter dammens tillkomst 1993-1995, finns varierande observationer av spelande hanar i en frekvens mellan 5-15, men även färre djur ibland. 1996-1999 noterades en frekvens mellan 15-40 spelande hanar. Under 2000-talet har den positiva populationstrenden fortsatt utvecklas till ännu större numerär. Frekventa räkningar av djur 2000-2002 har som genomsnitt resulterat i 40-50 aktiva hanar. De senaste tre åren 2003-2005 har flera gånger noterats en frekvens av 70-90 aktiva hanar.

Reproduktion: Utmärkt reproduktion har skett under hela 2000-talet. God reproduktion under slutet av 1990-talet och även konstaterad föryngring kort efter dammens tillkomst under 1994-1995.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Området bör skyddas och bevaras på lång sikt.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (pendlande mellan >400->500), lökgroda (spel av enstaka hanar under perioden 1970-1990), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

65-053 Syntelege, Mellersta svackdammen

Karakteristik av lekvattnet: Ursprungligen ett mycket grunt vattenmöjekärr, som oftast torkade ut. Lockade regelbundet löv-, klock- och även lökgrödor till både lek och romläggning med misslyckad reproduktion som följd. 1993 erhöles en frikostig donation från Malmöhus läns landsting till ett stort dammgrävningsprojekt. Under samma år restaurerades den lilla våtmarken genom urgrävning, fördjupning och viss arealförstoring. Återetablering av flytbladsväxter gick snabbt med dominans av vattenmöja, men också rikligt med mannagräs. Efterhand också ett rejält flytbladstäckande av gäddnate i djupare delar av dammen. Sammantaget har därefter flytbladstäckningen genomsnittligt haft en utbredning av c:a 50% av vattenytan. Hela dammen uppvisar en flack strandprofil och är därmed idealisk för klockgroda.

Klassning: Etablering av klockgroda skedde redan under 1983 genom naturlig migration av juveniler från närbelägna lokaler. Efter restaureringen 1993 har vattnet snabbt utvecklats till ett stabilt och högklassigt grodvatten av stor betydelse för både klock- och lövgroda. I förhållande till sin ringa storlek har dammen en av de högsta tätheterna av lövgroda som någonsin registrerats i landet.

Observation av lek under 1983-2005: De första adulterna av klockgroda började uppträda redan 1985-1992 i enstaka exemplar. Som mest kunde 2-5 hanar höras spela. 1993-1999 ökade klockgrodans numerär successivt och fler hanar observerades. Mot slutet av denna period förekom ofta spel av upp mot 10-14 hanar, annars ofta i storleksordning 5-9 aktiva djur. 2000-2002 förekom en mer stabil förekomst mellan 10-15 aktiva hanar med toppnotering av 17-18 djur vid något tillfälle. Senaste åren har en fortsatt ökning skett, där maxnoteringarna pendlar mellan 15-25 sjungande hanar under spelkulmen i juni.

Reproduktion: Stabil föryngring har skett alla år sedan slutet av 1990-talet. Under de senaste tre åren har reproduktionstillskottet varit mycket gott med åtskilliga sedda årsungar.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt betesgång av nuvarande omfattning, vilken ger ett lagom betestryck utan trampsador.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (125 hanar maxnotering under 2002, annars vanligen 80-100 hanar), lökgroda (fram till början av 1990-talet. Ej observerad senare), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

65-090 Syntelege, Apeldammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm i välhävdat naturbetesmark, skapad 1993 med en storlek på c:a 20 x 15 meter plus översvämningszon i sydöstlig riktning. Riklig flytbladsvegetation av främst gäddnate, som täcker c:a 40 % av vattenytan. Arealen av mannagräs utgör c:a 10 %. I övrigt gles inslag av kaveldun utmed norra och östra kanten. Även ett mindre bestånd av tågväxter i västra strandkanten. Dammen har full solexponering i alla riktningar och ligger samtidigt också väl vindskyddad nedanför en mindre sydslänt. En bit norrut går fastighetsgränsen mot Norra Svartskylle med gles ädellövskog av främst ek och avenbok. Vid dammens nordöstra hörn finns ett litet fullskiktad hult med en apel som överståndare.

Klassning: Klockgrodan etablerad genom naturlig invandring under 2002. Apeldammen klassas som en god lokal för klockgroda och är dessutom en viktig länk i sydförlängningen av Syntelejetområdet mot Södra Svartskylle. Genom sin ringa storlek kan dammen inte förväntas hysa klockgrodor i större numerär.

Observation av lek under 2002-2005: Första observationen av tre spelande klockgrodor gjordes den 18 juni 2000. Vid senare besök och avlyssningar under 2002 har antalet aktiva klockgrodor inte överträffat initialobservationerna, utan varierat mellan 1-3 sjungande hanar. Den 18 juni 2003 räknades sex aktiva hanar. Den 27 juni noterades spel av nio aktiva hanar. Vid avlyssning så sent som 28 juli hördes spel av 5-6 aktiva hanar. Den 11 juli 2005 sattes en ny toppnotering av 14 spelande hanar.

Reproduktion: Juveniler har iakttagits både 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot lokalen.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt betestryck av nötkreatur i nuvarande omfattning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (perioden 2000-2005 varierande spel av 40-60 hanar.), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Södra utmarkskomplexet i Syntelejet består av nio skilda småvatten, varav Boris Berglund har tagit initiativet till att skapa sex av dessa. Detta har skett i samarbete med Naturskyddsföreningarna i Ystad och Sjöbo, med medel från dåvarande Malmöhus läns landsting. Arbetet har inneburit en stor framgång för både klockgroda och lövgroda.

65-091 Syntelege, Ekdammen

Karaktistik av lekvattnet: Grävd damm skapad under 1993. Ligger nära ett parti med gamla ekar. En mindre vattensamling, som har en areal om c:a 10 x 15 meter och viss översvämningsszon. Dammen har en mycket riklig flytbladsvegetation av främst mannagräs. I centrala delen välutvecklad förekomst av gäddnate och senare under sommaren är flytbladstäckningen normalt c:a 90%. Lokalen ligger i allra nordligaste delen av det södra utmarkskomplexet och nära ett mycket högklassigt sommarhabitat för lövgroda med täta törnen av björnbär/slån/nyponros. I anslutande område finns också potentiella övervintringshabitat, vilket klart indikeras av mycket sena höstobservationer av lövgrodor. Klockgrodor utnyttjar samma habitat för övervintring.

Klassning: Underordnad lokal för klockgroda, genom spontan etablering 2002. Sedan dess har endast få djur observerats i dammen. Dock en mycket trevlig lokal, som ligger fint beläget med en sammanlagd diversitet av sju amfibiearter.

Observation av lek under 2002-2005: Första observationen av arten gjordes den 18 juni 2002. Under detta besök spelade en hane solo. Under senare avlyssningar under 2002 har maximalt två hanar noterats. 2003-2005 fortsatt sparsam förekomst inom intervallet 1-4 aktiva hanar. En siffra runt fem spelande klockgrodor torde tangera vad den lilla dammen kan maximalt härbärgera.

Reproduktion: Har inte konstaterats och har med största sannolikhet inte skett.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot dammen. Möjligen kan ett sådant litet vatten växa igen på längre sikt.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt betestryck av nötkreatur i nuvarande omfattning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (maxsnotering 25 hanar under 2001, annars vanligen mellan 15-20), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Södra utmarkskomplexet i Synteletet består av nio skilda småvatten. Ekdammen är det nordligaste och samtidigt det minsta av dessa.

65-093 Synteledammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm i kärrsvacka som skapades 1993. Dammen är c:a 50 x 20 meter plus översvämningszon åt söder. Rikligt och varierat flytbladstäckte av mannagräs och gäddnate. Längst stränderna finns gles inlag av igelknopp, starr och kaveldun. Utmed dammens norra sida finns ett lågt parti med täta snår av björnbär, slån och nypon. I övrigt ligger dammen helt öppet, väl vindskyddad och med full insolation. Närmaste klockgrodelokaler ligger c:a 200 meter norrut i samma betesmark.

Klassning: Klockgrodan etablerades 2002 genom naturlig invandring. Därefter har en häpnadsväckande utveckling skett. Synteledammen är klassad som baslokal och det klart viktigaste lek- och reproduktionslokalen för både klock- och lövgroda i södra utmarkskomplexet.

Observation av lek under 2002-2005: Första notering om förekomst av klockgroda är från den 10 juni 2002, då >15 aktiva hanar spelade. Den 18 juni 2002 kunde c:a 25 aktiva hanar avlyssnas. Den 8 juni 2003 hördes c:a 50 aktiva klockgrodor. Under 2004 och 2005 har några granskningar utförts med varierande resultat, men också ny toppnotering den mycket varma dagen 11 juli 2005. En mäktig kör av drygt 60 spelande hanar kunde då avnjutas.

Reproduktion: Utmärkt reproduktion av klockgroda under fyra år i följd och särskilt under 2005. Samma gäller lövgroda som haft reguljär föryngring under alla säsonger sedan 1994. För den senare artens del betyder den buskrika kanten utmed dammens norra sida mycket. De juvenila lövgrodorna får omedelbart efter metamorfos ett gott skydd. Dessutom betyder buskaget mycket för de adulta lövgrodorna under lekperioden, då det används under dagtid för furagering och som solplats.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt djurhållning och betestryck i nuvarande omfattning av nötkreatur.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvensen under senaste åren ligger på c:a 200 hanar. Dock endast 60-80 hanar perioden 2000-2001), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Synteledammen är utomordentligt betydelsefullt för sällsynta groddjur och bör skyddas genom reservatsbildning.

65-095 Syntelege, Humledammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm, skapad 1993, med en areal om c:a 15 x 30 meter plus översvämningszon åt söder. Flytbladstäcket domineras av gäddnate och längs stränderna finns en del kaveldun. Dammen ligger nedanför en kulle i en svacka, där ett hult av främst bok och ek gränsar omedelbart norrut till vattensamlingen. I det nedre snårskiktet av buskage finns en del humle, som inspirerat till namngivningen. Området kring Humledammen ligger i östligaste delen av södra utmarkskomplexet vid Syntelege. Strax österut går fastighetsgränsen till Södra Svartskylle. Inom området finns bl.a. fina hässlen och en stor diversitet av övriga busk- och träddarter. Viktiga sommarhabitat för lövgroda och gemensamma övervintringsplatser för både klock- och lövgroda.

Klassning: Sekundär lokal för klockgroda med sparsam förekomst under de fyra säsonger arten förekommit. En svag ökning har noterats under periodens avslutning. Denna korrelerar med den ökade frekvensen i övriga dammar i området. Ett kraftigt ökat numerär i baslokaler innebär alltid ett ökat genflöde, men det torde vara lokaler vid Södra Svartskylle, som initierat förekomsten i Humledammen. För lövgrodans del har dammen under alla år hyst en god förekomst, liksom för en rad övriga groddjursarter, vilket gör att dammen totalt sett betraktas som ett värdefullt grodvatten. Klockgrodan är fortfarande under utveckling i detta område och chansen finns därför att frekvensen kan öka under kommande år.

Observation av lek under 2002-2005: Förekomst av klockgroda upptäcktes den 10 juni 2002. Vid detta tillfälle hördes en solospelande hane. Senare besök under säsongen resulterade växelvis mellan 1-2 hanar. 2003 hördes tre hanar spela i dammen. Vid några besök 2004 och 2005 har spelande klockgrodor hörts i antal mellan 2-7 hanar.

Reproduktion: Har inte påvisats, men kan ha ägt rum under periodens avslutning.

Hotfaktorer: Inga sannolika hotfaktorer. Möjligen får kaveldunsbeståndet hållas efter så det inte blir för dominant.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt betesgång i nuvarande omfattning med nötkreatur.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (brukar variera mellan 40->60 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Södra utmarkskomplexet i Syntelege består av nio skilda småvatten. Humledammen är det sydostligaste av dessa.

65-223 V Betlehems utmark

Karaktistik av lekvattnet: Dämning i gammal kulturbetesmark, som till stora delar planterades med gran och björk för c:a 15 år sedan. Vattnet ligger i centrala delen av området och har en mycket oregelbunden form. Dammen mäter c:a 30 x 200 meter. Riklig flytbladsvegetation av gäddnate och mannagräs. En del starr förekommer och en god etablering av stor igelknopp och kaveldun. På fastmarken ofta brokig ruderatvegetation med uppslag av tistlar och nässlor. Vid anläggning av vattnet 2003 har en betydande del av granplanteringen avlägsnats, så att området efterhand fått en betydligt mer öppen karaktär utan överhängande risk för överskuggning. Markägaren har förklarat sig villig att ta bort mer av resterande gran, vilket är mycket positivt. Rakt österut finns ett större komplex av vidsträckt naturbetesmarker (Betlehems utmark). Västerut och norrut övervägande ädellövskogsmarker på sandigt substrat med dominerande ekskog och visst inslag av tall.

Klassning: Satellitlokal till Syntelejekomplexet. Klockgrodor etablerades genom spontan kolonisation 2003, trots att lokalen är belägen 2,5 kilometer norr om någon tidigare känd lekplats. Lokalens status bedöms för närvarande som underordnad, men kan på sikt förändras i positiv riktning.

Observation av lek under 2003-2005: Förekomst av klockgroda upptäcktes den 11 juli 2003, då en hane spelade i södra delen. Vid några tillfällen har varierande spel av 1-4 individer hörts under både 2004 och 2005.

Reproduktion: Har inte påvisats och har sannolikt inte heller skett med så få djur.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot. Våtmarken ligger väl avskärmd från allmänna stråk och har mycket få besökare. Detta medför liten risk för fiskutsättning etc.

Erforderliga åtgärder: Barrplanteringarna i våtmarkens omgivning bör avverkas för att gynna både klock- och lövgroddor. Framförallt är det önskvärt att eliminera gran i den östra delen, längst kanten mot Betlehems utmark.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (c:a 25 hanar under 2003 och >50 under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: De positiva åtgärder som utföres till gagn för hotade groddjur kommer också gynna ekoxen, som förekommer i området.

65-237 Syntelege, Inre svackdammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm i fuktsvacka med storlek på c:a 20 x 7 meter. Vattenvegetationen är riklig och domineras helt av flytbladsväxter bestående av mannagräs och vattenmöja i grundare partier och i centrala delar av gäddnate. Sammantaget täcker flytbladszonen vanligen c:a 50% av vattenarealen. Före tillkomsten av dammen fanns inget synligt vatten i svackan, utan endast en indikation av växtligheten att grundvattnet låg nära marknivån. Under grävningsarbetet skedde också en snabb tillrinning som förmodat och dammen fick inom ett par års tid en väletablerad vegetationsstruktur, närmast idealisk för både klock- och lövgroda. Vattnet ligger väl vindskyddat och är samtidigt fullt solexponerat i alla vädersträck.

Klassning: Klockgrodan etablerades redan under första året 1993, genom naturlig migration. Trots det ytterst gynnsamma och strategiska läget är frekvensen av både klock- och lövgroda ändå något överraskande med tanke på dammens litenhet. Sammantaget klassas vattnet som mycket värdefull lokal för både klock- och lövgroda.

Observation av lek under 1993-2005: Under den inledande perioden 1993-1999 fanns i början 1-3 spelande hanar och mot slutet mellan 5-8 aktiva djur. Toppnoteringen 1999 ligger på 10 spelande hanar. Under 2000-2002 har c:a 10 hanar noterats som bäst. Senaste åren 2003-2005 har antalet hanar varit olika vid skilda tillfällen, vanligen inom intervallet 7-14 sjungande hanar. Toppnoteringen under 2005 ligger på 16 aktiva hanar, vilket är enastående för en så liten damm.

Reproduktion: Föryngring har observerats med säkerhet under alla år mellan 2000-2005. Likaså har reproduktion även skett de sista åren under 1990-talet. Vid ett flertal tillfällen sommartid har larver av både klock- och lövgroda observerats i dammen.

Hotfaktorer: En instängsling av vattnet skulle inom få år förstöra en sådan fin liten damm med igenväxning och förstörelse av den flacka strandprofilen.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt skötsel av området i nuvarande skick med samma betestryck av nötkreatur som tidigare i alla delar av naturbetesmarken. Alla vatten måste även fortsättningsvis hållas ostängslade.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (40-45 hanar under vissa år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

65-238 Syntelege, Övre svackdammen

Karakteristik av lekvattnet: Grunt kärr med en riklig flytbladsvegetation av vattenmöja och mannagräs. Dammen är det sydligaste vattnet i det norra utmarkskomplexet vid Syntelege. Närmaste lokal för klockgroda ligger drygt 100 meter norrut. Det lilla kärret är mycket grunt och håller sällan vatten så länge som behövs för att larver av klock- och lövgroda skall kunna genomgå lyckad metamorfos. Under vårvattenstånd är dammen c:a 15 x 8 meter, men minskar sedan efterhand. En del busk- och trädriddar utmed det angränsande stengärdet medför viss överskuggning av den östra delen av pölen. Totalt sett har dammen ändå en god solexponering och attraherar värmekrävande groddjursarter genom vattnets snabba uppvärmning under vårtiden.

Klassning: Instabil lokal i nuvarande skick. Klockgrodor har utnyttjat vattnet för spel och lek under delar av 2000-talet, men utan reproduktionsframgång. Lövgrodor har observerats i dammen under många år och har vid några tillfällen, under mycket högt vårvattenstånd i kombination med riklig sommarnederbörd, också kunnat genomföra lyckad reproduktion. Totalbedömningen är att dammen i rådande skick är av sekundär betydelse för sällsynta groddjur. En restaurering skulle säkerligen få en snabb respons och öka betydelsen som värdefullt lekhabitat för klock- och lövgroda.

Observation av lek under 2003-2005: Spelande klockgrodor i antal mellan 1-5 aktiva hanar har hörts vid några tillfällen i slutet av maj och början av juni. Vid andra tillfällen har upp till 10 spelande hanar noterats. Det händer också emellanåt att den grunda kärrmarken, efter att ha varit helt uttorkad, åter kan vattenfyllas i samband med kraftigt åskregn, särskilt i slutet av juli, och då besökas av upptill 12 spelande klockgrodor, vilket är rekordnoteringen för dammen.

Reproduktion: Har inte konstaterats för klockgroda. Med så många spelande hanar, som noterats vid några tillfällen, så finns naturligtvis risken att hondjur kan ha lockats dit och under amplexus deponerat rom.

Hotfaktorer: Det övergripande hotet är kärrmarkens benägenhet att torka ut, vanligen redan tidigt under sommaren.

Erforderliga åtgärder: Synnerligen önskvärt att gräva ur och fördjupa kärrmarken till en damm med permanent vattenhållning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (15-40 hanar under de senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

65-257 S Snogeholmssjön, Västra dämningen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning belägen i svacka i åkermark, skapad vid årsskiftet 2002/2003. Vattnets storlek omfattar c:a 100 x 200 meter under vårvattenstånd. Mycket flack strandprofil med grunt vatten längst hela våtmarken, vilket innebär snabb uppvärmning under våren. Enastående god vattenhållning med obetydlig förändring under sommaren. Omgivande slänter ger ett gott vindskydd i kombination med skogsbården strax norrut mot Snogeholmssjön. God etablering av mannagräs redan under våren 2003. Dessutom mindre bestånd av kaveldun och skräppa.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2004. Ett exemplar sågs och hördes spela i det nordöstra hörnet den 24 maj. Trots upprepade besök under 2004 noterades inga fler djur. Däremot god tillströmning av nya aduler med genflöde från Klinhus 2005 (sidan 64).

Observation av lek under 2004-2005: Upprepade observationer av en spelande klockgroda under säsongen 2004. 2005 noterades under lekperiodens inledning den första spelande hanen den 22 maj. Vid ett andra besök 27 maj kunde aktivt spel av fem hanar avnjutas. Den 16 juni räknades inte mindre än 25 spelande klockgrodor! Alla djuren var samlade längst våtmarkens norra strandzon.

Reproduktion: God reproduktion under 2005. Åtskilliga årsungar noterades under besök i augusti längst norra kanten av vattnet.

Hotfaktorer: Inga hot synes sannolika inom rimlig framtid. Våtmarken är belägen väl undangömd och utan insyn.

Erforderliga åtgärder: En bra metod för att jämföra och ha bättre kontroll över olika successioner är att varje år ta bildserier av strandprofiler. Smygande växtsuccessioner framträder då bättre och sedan kan åtgärder göras efter behov.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>100 hanar under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. God reproduktion av lövgroda både 2004 och 2005.

65-258 S Snogeholmssjön, Östra dämningen

Karakteristik av lekvattnet: Större vatten skapat under 2002, huvudsakligen genom dämning. Ganska stor våtmark med oregelbunden form. Omfattar en areal om c:a 60 x 200 meter. Snabb etablering av ganska riklig flytbladsvegetation av främst andmat och i grundare partier av mannagräs. Även begynnande etablering av kaveldun och igelknopp.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2005. Den första hanen hördes spela den 23 maj. Fin lokal, men kommer sannolikt inte att få lika stor betydelse för klockgroda som den Västra dämningen (sidan 62).

Observation av lek under 2005: Den första aktiva hanen av klockgroda uppehöll sig i den nordvästra delen av dammen. Kulmen för leken inträffade den 2 juli då aktivt spel hördes av nio hanar.

Reproduktion: Under 2005 har juveniler av både klock- och lövgroda observerats.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot själva vattnet, då det har skapats genom avtal mellan markägaren och Länsstyrelsen i Skåne län. Våtmarken har dock haft en stor attraktionskraft på fågelfaunan. Gäss, hägrar och måsfåglar observeras regelbundet i varierande antal. Särskilt den rikliga förekomsten av gäss och rastande svanar kan påverka vattenkvaliteten negativt genom övergödning. Den fulla insynen till dämningen medför viss risk för utsättning av fisk eller kräftor.

Erforderliga åtgärder: Vore önskvärt att göra en vattenanalys och jämföra värdena med den västra dämningen (sidan 59). Viktigt att upprätthålla våtmarkens öppna karaktär, så att smygande igenväxning inte sker.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>60 hanar under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. God reproduktion av lövgroda både 2004 och 2005.

65-281 Klinhus, Stora vattnet

Karaktistik av lekvattnet: Dämning i djup svacka som kombinerats med viss grävning för att erhålla ett varierande utseende och vattendjup. Stort vatten med mycket oregelbunden form, omfattande drygt tre hektar med stor översvämningszon under vårvattenstånd. Efterhand minskar vattenarealen till knappt två hektar. Våtmarken har ett mycket tilltalande utseende. Flytbladsvegetationen är riklig och består främst av mannagräs. Vattnet anlades under årsskiftet 2002-2003 och blev redan under våren 2003 ett eldorado för groddjur. Området har en mycket ålderdomlig prägel av utmark och gammal ädellövskog med fullskiktade brynzoner. Diversiteten av busk- och trädarter är stor och alla ädla trädarter förekommer.

Klassning: Vattnet har redan fått status av baslokal med en nästan osannolik framgångsrik kolonisationshastighet av olika groddjursarter, främst klock- och lövgroda. Goda lokaler finns för lövgroda i näromgivningarna, vilket påskyndat etableringen, men närmaste lokaler för klockgroda fanns vid 2003 c:a tre kilometer åt sydost.

Observation av lek under 2003-2005: Under maj-juli 2003 spelade som mest åtta klockgrodor. Allt talar för att kolonisationen är naturlig. År 2004 spelade >60 hanar så sent som 29 juli. Under 2005 räknades som mest c:a 70 spelande hanar.

Reproduktion: Föryngring av klockgroda har skett redan under första säsongen med sedda juveniler. Mycket god reproduktion efterhand under 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot vattnet. Eftersom ingen betesgång finns runt vattnet, så finns viss risk att t.ex. al och björk kan etableras efterhand.

Erforderliga åtgärder: Endast hålla våtmarken och näromgivningarna under observant uppsikt. Populationsutvecklingen av klock- och lövgroda bör kontrolleras på samma sett de närmaste åren för att se hur lång tid det tar för att nå maximalfrekvensen av spelande djur. Vattnet bedöms ha en kapacitet att härbärgera c:a 200 spelande klockgrodor och 400-500 lövgrodo.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>300 hanar under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

65-289 Betlehems utmark

Karaktistik av lekvattnet: Översvämmat dike i kärrbotten under högt vårvattenstånd. Mycket riklig flytbladsvegetation av mannagräs och täta bestånd av olika starrarter. Översvämningen resulterade i temporär ”återställning” av den forna kärrmarken. Diket grävdes 1965 för att helt dränera en större kärrmark i centrala delen av denna ytterst värdefulla naturbetesmark. Omgivningarna i den mycket kuperade naturbetesmarken är synnerligen tilltalande. En av Skånes allra finaste fodermarker. Närmaste lokal, som också nyligen är etablerad för klockgroda, ligger c:a 300 meter åt nordväst.

Klassning: Det ännu vattenfyllda diket representerar fortfarande potentialen och livsnerven till den forna våtmarken, som dikades för över 40 år sedan. Lekvattnet var då en överordnad baslokal för lövgroda och skulle i nuläget säkerligen få samma höga status för klockgrodan, om den kunde återställas till ursprungligt skick.

Observation av lek under 2004-2005: Vid flera besök har under båda åren noterats spel av 3-5 hanar. Lokalen upptäcktes 22 maj 2004.

Reproduktion: Måttligt eftersök under 2004-2005 har inte resulterat i sedda juveniler av klockgroda. Dock viss framgång för lövgroda med noterad reproduktion genom observation av årsungar i björnbärsbuskar strax intill diket.

Hotfaktorer: Grundvattentillgången i kärrmarken är fortfarande mycket god. Detta framgår tydligt av dikets igenslamning under vissa år, då vattenståndet ökar markant med stora översvämningszoner i den ursprungliga kärrsvackan. Rensning av diket utgör därmed den största hotfaktorn genom effektivare vattenavledning. I stället borde vattenflödet stoppas och regleras för att återskapa våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Den främsta målsättningen är återställa den forna våtmarken.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Ytterst värdefull naturbetesmark med mycket rik fauna och flora.

65-290 Torstens damm

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm belägen i en svacka i nordligaste delen av utmarkskomplexet vid Betlehem. Våtmarken skapades 1993 genom rejäl urgrävning av ett dike, som då hade förbindelse i västförlängningen med ett gammalt igenvuxet alkärr. Storleken är c:a 50 x 30 meter. Samtidigt rensades en liten anslutande mägelgrav som ligger vid dammens sydöstra sida och har en blygsam storlek av c:a 5 x 3 meter. Torstens damm, namnet efter dåvarande markägaren, fick ett mycket tilltalande utseende och ligger mycket idylliskt i fint, vinskyddat läge med lummig inramning av ädellövskog och buskrika stengärdesgårdar, där ofta björnbär och hassel dominerar. Längst stränderna ganska riklig flytbladsvegetation av mannagräs och god täckning av gäddnate i djupare delar av dammen. Rikligt med kaveldun, som efterhand har börjat dominera allt mer. Längst kanterna förekommer här och var småalar mellan 0,5-1,5 meter höga. Närmaste lokal för klockgroda ligger drygt 200 meter rakt söderut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda under 2004 och etablerad genom spontan kolonisation. Lokalen har sedan 1993 bedömts som potentiell för klockgroda. Blev genast en värdefull lokal för lövgroda. Har god potential att utvecklas till en betydligt attraktivare lokal.

Observation av lek under 2004-2005: Spelande klockgrodor hördes för första gången den 28 juli 2004, med fint spel av c:a 10 hanar. Under granskningar följande år i juni-juli 2005 har antalet aktiva hanar pendlat mellan 6-17 individer.

Reproduktion: Årsungar av klockgroda har observerats under sensommaren 2005. God reproduktion har även iakttagits av lövgroda under alla år sedan 1993.

Hotfaktorer: Dammen har pågående igenväxning av kaveldun, som blivit allt för dominant. De uppväxande småalarna utgör ett problem och bör tas bort.

Erforderliga åtgärder: Markägaren kontaktas för att komma tillrätta med problemen ovan.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens under senaste åren c:a 100 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Dammen är även mycket lämplig för lökgroda, som kan finnas kvar inom området.

65-291 700 m S Grenhus,

Karakteristik av lekvattnet: Nyskapat vatten genom dämning vid årsskiftet 2004-2005. Vattnet ligger i svacka belägen i en blandning av natur- kulturbetesmark. Ganska stor våtmark omfattande c:a 40 x 125 meter under vårvattenstånd, men krymper sedan efterhand under sommaren mot lövbården österut. Denna kantas hela vägen av vide utmed strandzonen. Det är backigt med övervägande sandiga omgivningar kring dammen. Den stora översvämningszonen i västra delen av kärrmarken är värdefull för initiering av lekaktivitet genom snabb uppvärmning under våren. I alla grunda delar av vattnet förekommer riklig flytbladsvegetation av mannagräs. Efterhand kan tillskott av vattenmöja och gäddnate förväntas. Betesmarken hävdas av kor och hästar.

Klassning: Dämningen har mycket snabbt blivit en värdefull groddjurslokal för flera arter. En spelande klockgroda noterades den 23 maj 2005. Åtskilliga besök senare under leksäsongen har inte resulterat i nytillskott av fler individer, men kan förväntas efterhand. Avståndet till närmaste klockgrodelokal är anmärkningsvärd, belägen 2,5 kilometer åt sydost, strax söder om Snogeholmssjön. Detta visar klart att klockgrodan är mycket rörligare på land än vad man normalt föreställer sig. All expansion och vandring sker nattetid under regniga perioder.

Observation av lek under 2005: Endast en spelande hane den 23 maj 2005.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Inte sannolikt att vattnet utsätts för negativ påverkan. Eftersom området är mycket populärt med frekvent besök av allmänheten, föreligger alltid orosmolnet om illegal utsättning av fisk och signalkräftor, vilket måste undvikas.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt hävd genom bete av nötkreatur och hästar så att områdets öppna karaktär garanteras.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>50 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Vegetationsstrukturen i dämningens kantzoner bör övervakas efterhand när denna etableras, så att den flacka profilen består.

65-292 Klinhus, Södra vatttnet

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i södra delen av stor svacka på före detta åkermark. Ganska stort vatten under vårtiden med betydande översvämningszon, men krymper kraftigt efterhand under sommaren. Under vårvattenstånd utgör vattenarealen drygt ett hektar för att efterhand minska till c:a 70 x 30 meter (2005). Vattenvegetationen är ganska riklig med mannagräs och andmat. På den fuktiga marken, särskilt västerut, finns stora bestånd av skräppor. Våtmarken skapades samtidigt med det större nordligare vattnet (sidan 64), främst genom igensättning av de gamla dräneringarna. Effekten av dräneringsstoppet blev inte så märkbar förrän 2005, 2004 var våtmarkens storlek och djup avsevärt mindre. Dämningen ligger mycket fint, men inte lika klimatologiskt gynnat som den större vattensamlingen genom viss skuggverkan från ett albestånd i sydkanten till fastighetsgränsen.

Klassning: Lokalen etablerad genom naturlig invandring under 2005. I början av säsongen sporadisk förekomst av enstaka individer, därefter sakta ökande. God lokal för klockgroda, men underordnad det större och stabilare vattnet i norr. Har raskt också blivit en utmärkt lokal för lövgroda, vilket höjer våtmarkens värde.

Observation av lek under 2005: Trots att vattnet uppstod redan 2004, visserligen med relativt sparsam vattentillgång, var det ändå överraskande att inte observera arten. Under detta år spelade som mest >60 klockgrodor i stora dämningen, som ligger bara 50 meter norrut (sidan 61). 4 maj 2005 noterades spel av en hane. Senare besök under återstoden av maj, liksom i juni och juli, gav ett bättre och mer varierat utbyte av 10-17 aktiva hanar.

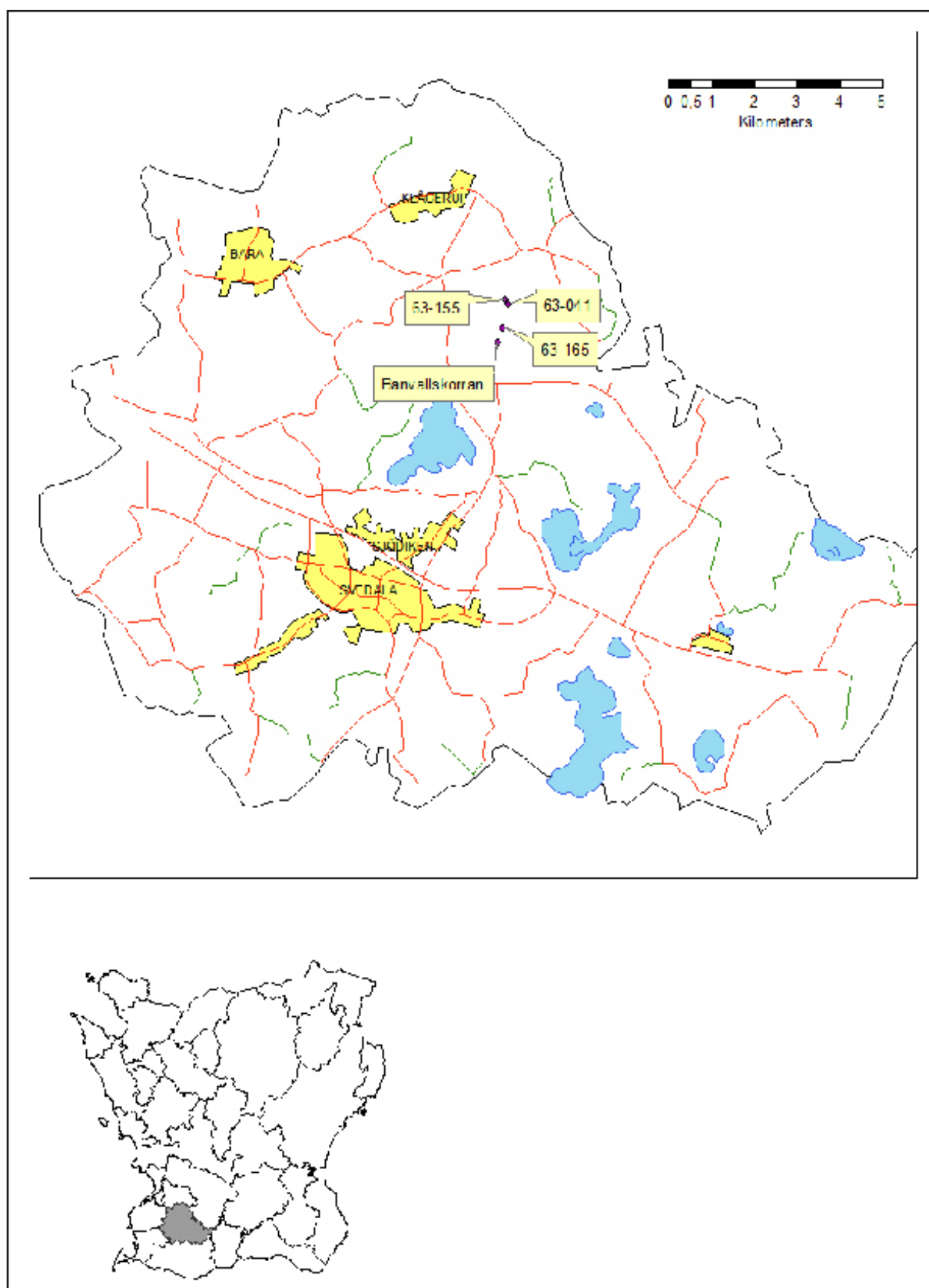
Reproduktion: Reproduktion av både klockgroda och lövgroda har konstaterats under 2005.

Hotfaktorer: Våtmarksområdet skapades i ett gott och förtjänstfullt syfte och har fått mycket stor betydelse för rödlistade groddjur, främst klock- och lövgroda. Samtidigt har det uppstått en konflikt, då det svämmar över på delar av mark på annan fastighet under tidig vår. Vattenståndshöjningen är betydande fram till slutet av mars och början av april, men sjunker sedan undan snabbt.

Erforderliga åtgärder: Avverkning av alarna i söder.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>100 hanar under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Svedala kommun (lokalbeskrivning)

Figur 5. Lokaler med klockgroda i Svedala kommun.

63-04| Storkabackarna, Jannes korra

Karakteristik av lekvattnet: Nästan cirkelrund dödisgrop omedelbart väster om den gamla banvallen. Vattnet har en diameter på c:a 50 meter. Mycket riklig flytbladsvegetation, som domineras av mannagräs och vattenmöja. Omfattar vanligen 40-50% av vattenytan. Kärret är grunt och benäget att torka ut under torra somrar. Markant inslag också av bunkestarr i alla delar av våtmarkens öppna yta. Längs nordöstra delen av kärret, mot banvallsslänten, finns en sammanhängande bård av vide. Dammens omgivning utgörs huvudsakligen av buskrika törnen, som är så täta att vattnet endast är någorlunda tillgängligt från den södra sidan. Våtmarken tillhör de förhållandevis få som är fiskfria inom området. Flertalet djupare dammar och torvgravar inom Storkabackarna, även kallad Hyby hage, hyser fisk, såsom gädda och ruda. Troligen skulle ett provfiske kunna påvisa fler arter. Närmaste lokal, där klockgroda också påvisats, ligger c:a 300 meter norrut på den östra sidan av banvallen.

Klassning: Klockgrodan introducerades i våtmarken redan under projektets första år 1983 och tillhör därmed de klassiska lokalerna och är dessutom områdets baslokal för arten. Genmaterialet under initialperioden kom från Agersö 1983, Nexelö 1984 och Knudshoved 1985 (alla i Danmark). Under dessa år var inplanteringen vid Storkabackarna följande: 1983-1985 (150 juveniler och 100 larver årligen). 1986 gjordes ett uppehåll, men sedan fortsatte introduktionerna under fem på varandra följande år 1987-1991 med 200 juveniler årligen. Sista introduktionen skedde 1998 med 50 juveniler, varav hälften i detta vatten. År 2001 gjordes en mindre komplettering av 43 nymetamorfoserade klockgrodor från Baldringeområdet i Ystads kommun. Jannes korra har hela tiden varit den viktigaste inom området, men missgynnades starkt av återkommande uttorkning, speciellt under perioden 1990-1992.

Observation av lek under 1983-2005: Mest frekvent förekom arten under perioden 1985-1990, då regelbundet 15-30 spelande hanar kunde höras under lekperiodens kulmen. Under 1990-talet, särskilt fr.o.m. 1993, avtagande frekvens med enstaka till max 10 spelande hanar fram till 2000. Under 2000-2003 endast observation av 1-3 spelande hanar och få juveniler. Några få besök under 2004 och 2005 har inte gett resultat, men någon enstaka individ kan möjligen finnas kvar.

Reproduktion: Framgångsrik reproduktion har skett under flera år, särskilt 1985-1990, då frekvensen av hondjur också var högst. Därefter har juveniler iakttagits under något år fram till 2003.

Hotfaktorer: Den överhängande risken att torka ut under torra år har varit det främsta hotet mot klockgrodan. Situationen har förvärrats genom att merparten av omgivande vatten

i Storkabackarna hyser fisk. Igenväxning av buskar och småträd i näromgivningarna påverkar ännu inte insolationen av dammen, men är ett visst hot på sikt. Ett planerat golfbaneprojekt i omedelbar anslutning till västra delen av området utgör ett potentiellt hot.

Erforderliga åtgärder: När klockgrodor introducerades i området, var uppfattningen att flertalet av Storkabackarnas småvatten var fria från fisk och kräftor. Detta har dessvärre visat sig felaktigt. Både gädda och ruda har efterhand påvisats i flera dammar och torvgravar. Förekomst av signalkräftor är okänd. Provfiske bör därför utföras i alla anslutande vatten kring baslokalen. Genom att skapa ett kluster av fisk och kräftfria småvatten, så kan den negativa trenden vändas. För att stabilisera och säkerställa vattenhållningen bör vattnet restaureras genom lagom fördjupning, utan att ändra dess nuvarande karaktär och form. En viss röjning bör efterhand utföras, så att dammen inte omsluts mer än i nuvarande skick.

Observation av övriga amfibiearter: Lökgroda (endast sporadisk förekomst under senare år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Det finns ett 20-tal olika småvatten inom området och betydligt fler innehåller fisk än tidigare förmodat.

63-150 Storkabackarna, Stora vattnet

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav belägen i välhävdat naturbetesmark strax öster om gamla banvallen i centrala delen av Storkabackarna. Området hävdas av nötkreatur, men i andra skiften av utmarken också av hästar. Ganska stort vatten med oregelbunden form och c:a 100 x 40 meter i genomsnitt. Torvgraven har en varierad växlighet utmed stränderna av bunkestarr, gul svärdsilja och kaveldun. Rikligt med mannagräs i strandnära bälten om ofta 2-3 meters bredd. I djupare delar här och var vit näckros. I övrigt öppet vatten. Topografin är varierande med höjdskillnader mellan c:a 10-75 meter över havet.

Klassning: Arten infördes i vattnet med danskt genmaterial med början under 1987 enligt samma modell som i Jannes Korra (sidan 70). Inför förberedande införsel av klockgroda i vattnet, antogs detta vara fiskfritt, vilket senare visade sig fel. I nuvarande skick klassas därmed lokalen som otjänlig för klockgroda, men tas med i lokalförteckningen, som historisk dokumentation.

Observation av lek under 1987-2005: Ingen aktivitet av klockgroda. Torvgraven har däremot en riklig förekomst av ätlig groda, som kan samleva med rovfisk.

Populationstrend 1990-2005: Införda djur har uppenbart lämnat vattnet snabbt.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Fiskförekomst har varit den avgörande faktorn till utebliven respons av de utsättningar av juveniler som gjorts.

Erforderliga åtgärder: Om fisken tas bort, så har vattnet genom sitt gynnade läge mycket goda förutsättningar att bli en fullgod lokal för klockgroda. Problemet är att många fler vatten också hyser fisk, såsom gädda och ruda, vilket ger krävande groddjursarter dåliga förutsättningar att utvecklas till en livskraftig population. Det skulle därför krävas att eliminera fisken från flera andra av områdets dammar. Lövgrodan har tidigare haft ett mycket starkt fäste inom området (Sven Sahlin 1927-1928), vilket i det skedet måste ha inneburit att fisk fanns i avsevärt färre vattensamlingar. Lövgrodans senare utdöende hänger säkert ihop med införsel av olika rovfiskarter i de viktigaste lekdammarna.

Observation av övriga amfibiearter: Ätlig groda, vanlig groda, åkergroda och vanlig padda.

63-155 Storkabackarna, Norra vattnet

Karaktäristik av lekvattnet: Mindre grävd damm i kärrmark. Belägen i naturbetsmark med god hävd av nötkreatur. Storlek c:a 20 x 15 meter. Det nordligaste vattnet inom Storkabackarna, som hyst klockgroda. Flytbladsvegetationen täcker i genomsnitt c:a 30% av vattenytan och utgörs av sköldbladsmöja, mannagräs och andmat. I västra kanten finns en del kråklöver och ett mindre bestånd av bunkestarr, sammantaget c:a 20%. Den resterande öppna vattenarealen omfattar därmed c:a 50% av vattensamlingens totala yta. Dammen ligger strax öster om den gamla banvallen. Vattnet har en god solexponering i alla vädersträck utom i väster. Banvallen och ridån från några täta hagtorar innebär en viss skuggverkan eller något sämre solexponering under senefttermiddag/kvällstid, men är inget större problem i nuvarande skick. Mycket fint litet vatten med tilltalande omgivningar. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 300 m meter söderut.

Klassning: Klockgrodan etablerades i dammen genom naturlig kolonisation och genflöde från utsättningsområdet i söder. Detta skedde med början under 1985, då spelande hanar hördes i dammen första gången. Är underordnad till Jannes korra (sidan 70). Var en god och pålitlig lokal för klockgroda under perioden 1985-1992.

Observation av lek under 1985-2005: 1985-1991 förekom regelbunden lek och spelaktivitet från upp till sju hanar. Från 1992-1997 allt mer sällsynt förekomst och endast få aktiva hanar. Från 1998 och senare har inga aktiva djur påvisats i dammen.

Reproduktion: Juveniler observerades under något år under den mest frekventa perioden 1985-1991, men inte senare.

Hotfaktorer: Dammen har varit beroende av invandring från andra lokaler. I takt med frekvensminskningen i de överordnande lokalerna har även denna lokal av naturliga skäl drabbats och gått under. Det bör påpekas att dammen kan torka ut helt under nederbördsfattiga somrar, vilket också skedde under början av 1990-talet.

Erforderliga åtgärder: Skapa tillräckligt många fiskfria dammar inom Hyby hage är enda möjligheten att nå framgång med Projekt Klockgroda i detta område. En viss fördjupning av dammen kan övervägas för att garantera vattenhållningen.

Observation av övriga amfibiearter: Ätlig groda, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

63-165 Storkabackarna, Banvallskorran

Karakteristik av lekvattnet: Grund torvgrav i kärrmark belägen i svacka i sydvästligaste delen av Storkabackarna och omedelbart väster om gamla banvallen. Ett ganska stort vatten, c:a 125 x 30 meter. Bredare i södra delen och avsmalnande norrut. Torvgraven är fränstängslad, men anslutande betesmark västerut är välhävddad. Tillhör de få vatten i denna storleksklass inom området, som är fri från fisk. Den sydligaste delen av våtmarken domineras av kavelldun. Rikligt med flytblad, övervägande andmat, gäddnate och i grundare strandpartier av mannagräs. Gruppvisa, mindre partier av vide utmed stränderna. Diversiteten är stor av busk- och träarter i omgivningarna, bl.a. hagtorn, nypon, björnbär, slån, apel, vildpäron, alm, asp, björk. I backen en bit söder om dammen finns uppslag av björk. Våtmarken har totalt sett en god solexponering och ligger mycket fint med tilltalande omgivningar. Närmaste lokal för arten ligger c:a 600 meter norrut.

Klassning: Naturlig migration har etablerat lokalen från det ursprungliga utsättningsområdet. Klockgrodan koloniserade först under 1986. Under detta år fram till 1992 årsvis förekomst av 5-10 spelande hanar. Under de torraste åren i början av 1990-talet, betydde dammen mycket för artens överlevnad och trivsel genom den permanenta vattenhållningen.

Observation av lek under 1986-2005: Regelbunden lek och spelaktivitet observerades under perioden 1986-1991 av mellan 5-10 hanar. Åren 1992-1997 allt mer sporadisk förekomst av enstaka hanar utgörande 1-3 individer. Därefter har inga djur observerats eller hörts i dammen.

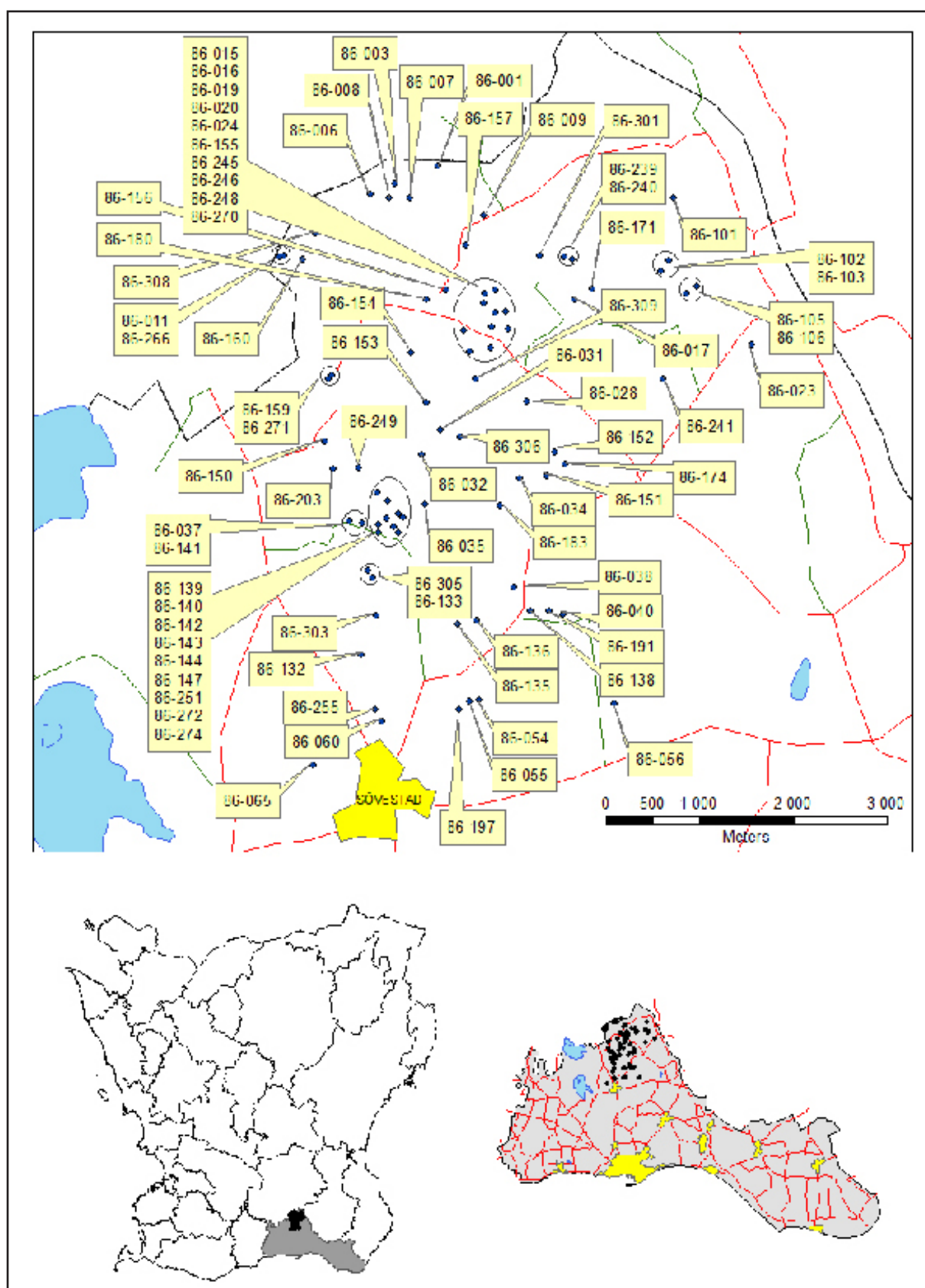
Reproduktion: Juveniler har observerats i lägre frekvens under något år mellan 1986-1991, då förekomsten var som bäst.

Hotfaktorer: Dammen klassad som sekundär lokal som varit beroende av det regelbundna utflöde som skett från andra lokaler i norr. Då Jannes korra (sidan 70) drabbades hårt av uttorkningar, främst under perioden 1990-1992, så har även satellitlokaler av naturliga skäl påverkats mycket negativt och gått under efterhand. Dessvärre har dammens permanenta karaktär inte varit avgörande för en stadigvarande förekomst.

Erforderliga åtgärder: Dammens nuvarande utseende och status är i mycket gott skick och kräver inga åtgärder.

Observation av övriga amfibiearter: Ätlig groda, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Ystad kommun (lokalbeskrivning)

Figur 6. Lokaler med klockgroda i Ystad kommun.

86-001 Getryggarna, Tvillingkärren

Karaktistik av lekvattnet: Långsträckt kärrområde omfattande c:a 250 x 30 meter under vårvattenstånd inklusive översvämningsszon. Sommartid under sjunkande vattenstånd bildar vattnet två avgränsade enheter med en smal landtunga emellan. Våtmarken är belägen i utsökt fin naturbetesmark och var fram till 1988 ohägnad med fri tillgång för betesdjuren. Under denna tid fanns synnerligen riklig förekomst av flytblad med en täckning upp mot 80% av vattenarealen. Denna dominerades av vattenmöja och mannagräs och i alla djupare partier av gäddnate. Sparsamt inslag av olika starrarter, bl.a. bunkestarr, kaveldun och kräklöver. Efter stängslingen av vattnet 1988 har en långsam succession efterhand förändrat våtmarken till oigenkännlighet, främst genom stora uppslag av al, men också viden. Närmaste lokal för klockgroda ligger 250 meter åt sydväst.

Klassning: Klockgrodan introducerades 1987-1991 genom utsättning av danskt genmaterial. Under dessa fem år fördelades sammanlagt 1500 juveniler i Tvillingkärren. I slutet av 1980-talet, då effekterna av stängslingen ännu inte fått någon större effekt, var våtmarken en individrik klockgrodelokal med fin spelaktivitet. Annars är våtmarken mest känd som klassisk baslokal för lövgroda sedan början av 1960-talet och tidigare också värdefull lokal för lökgroda.

Observation av lek under 1987-1992: Åtskilliga observationer av flera tiotals spelande hanar under 1988-1989, men fr.o.m. 1990 endast enstaka djur fram till 1992. Därefter finns inga registrerade observationer.

Reproduktion: Föryngring förekom ännu fram till 1989 med observerade juveniler.

Hotfaktorer: Stängslingen av vattnet och den därmed orsakade igenväxningen.

Erforderliga åtgärder: Borttagning av stängslet runt hela våtmarken med fri betesgång och en restaurering genom avverkning/röjning av skuggande vegetation, främst al/viden, skulle snabbt kunna få lokalen att fungera som ett högvärdigt lekhabitat för klockgroda. Detta skulle gynna lövgrodan på samma sätt.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (100-125 hanar under senare år och upp till 450 aktiva hanar före 1987), lökgroda (fram till c:a 1992), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-003 Gettryggarna, Stora kärrmarken

Karaktistik av lekvattnet: Större kärrmark belägen i centrala delen av Gettryggarna. Våtmarken har en areal under vårvattenstånd om c:a 100 x 200 meter. Kärret är grunt och uttorkningsbenäget och minskar i areal efterhand under sommaren och brukar var helt uttorkat i juli. Under perioden 1960-1980 var vattenhållningen bättre. De många dräneringsbrunnarna i området visar klart att Gettryggarna varit mycket blötare i gångna tider. Under våren och försommaren domineras kärret av en välutvecklad flytbladsvegetation av mannagräs och vattenmöja. Vid nordvästra sidan av kärrmarken finns ett par ovanligt grova sälgrar. I övrigt finns i näromgivningarna glesa buskbestånd av nyponros och björnbär, vilka sedan förekommer mycket rikligare i betesmarkens sydligaste del.

Klassning: Tidigare har våtmarken under vissa år utgjort ett mycket viktigt lekhabitat för flera groddjursarter, främst lövgroda. Under 1960-talet lekte stora mängder lövgroda de flesta av åren. Ännu under slutet av 1980-talet var vattenhållningen generellt tillfredställande. Därför introducerades klockgrodan i detta vatten. Under perioden 1987-1991 sattes c:a 500 juveniler ut i denna del av Gettryggarna.

Observation av lek under 1987-2005: Fram till 1992 hördes regelbundet spel av ett mindre antal klockgrodor inom intervallet 5-10 djur. Därefter har inga observationer gjorts. Under den naturliga återinvandringen som har skett fr.o.m. 2003, har ännu inga djur observerats i detta vatten.

Reproduktion: Lek och amplexus har förekommit under perioden 1988-1990, men inge reproduktion har lyckats eftersom kärrmarken sinat innan larvernans metamorfos. Enstaka år har lövgroda fått ett rejält reproduktionstillskott.

Hotfaktorer: Den uppenbara risken för uttorkning är det främsta problemet.

Erforderliga åtgärder: Problemet med uttorkning kan rättas till genom att se över hur dräneringarna fungerar och minska det kraftiga avflödet som sker från våtmarken.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (100-300 hanar under 1960-1970-talet. Under perioden 2000-2003 genomsnittligt 20-40 spelande hanar), lökgroda (fram till början av 1990-talet), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-006 Getryggarna, Sydvästra kärret

Karakteristik av lekvattnet: Grunt mannagräskärr med en storlek på c:a 15 x 18 meter. Vattnet är så grunt att det praktiskt taget årligen torkar ut redan i slutet av juni eller i början av juli.

Klassning: Underordnad lokal för klockgroda och lövgroda. Genom närheten till Södra kärret (sidan 77), samt snabb uppvärmning, så har fåtaliga klockgrodor av och till utnyttjat pölen under korta perioder för spel. Lövgrodor i mindre antal hörs spela på samma sätt. Även sporadisk förekomst har noterats av lökgroda, främst under 1970-talet.

Observation av lek under 1987-2005: Vid något tillfälle under perioden 1987-1990 har spelande hanar observerats i kärret i antal om 1-3 individer. Genom naturlig återinvandring i områden fr.o.m. 2003, så ökar möjligheten att påvisa arten, men inga observationer ännu under 2003-2005.

Reproduktion: Har ej skett

Hotfaktorer: Uttorkning är det enda och ständigt överhängande hotet.

Erforderliga åtgärder: Önskvärt att förbättra vattenhållningen. Detta bör utföras i två steg:

1. Genom reglering av de dräneringar som styr avflödet av Södra kärret (sidan 80).
2. Urgrävning och fördjupning för att erhålla en permanent vattenhållning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (1-20 hanar varierande under olika år), lökgroda (1-2 hanar vissa år under perioden 1977-1989), vanlig groda, åkergroda och mindre vattensalamander.

86-007 Getryggarna, Bokekorran

Karakteristik av lekvattnet: Vattenmöjekärr som betas av nötkreatur. Ligger i en svacka med omgivande kullar och getrygg strax i öster med markant inslag av överåriga, mycket grova ängsbokar. Vattnets storlek är c:a 25 x 40 meter plus översvåmningszon under våren. Flytbladsvegetationen är mycket riklig med vattenmöja och mannagräs, men också gäddnate i djupare delar. Kärret är dock så grunt att det kan torka ut helt under torra somrar. Vattnet är i nuvarande skick av ganska ungt datum och uppstod under 1989 genom permanent igenslamning av det gamla dräneringssystemet. Detta och många andra spår i området tyder på att naturbetesmarken tidigare varit mycket blötare och haft större areal. Getryggarna är ett välkänt område sedan 1960 och fram till 1989 var svackan, där Bokekorran nu ligger, helt torr. Närmaste lokal för arten ligger 200 meter åt sydväst.

Klassning: Klockgrodan etablerades 2003 genom naturlig migration från Ållskogsområdet. Dammen är för närvarande den viktigaste av totalt fem lokaler inom Getryggarna. Området är tidigare också känt som klassiskt område för den sällsynta lökgrodan, med åtta registrerade lekplatser.

Observation av lek under 2003-2005: Arten påvisades först den 8 juni 2003, då åtta hanar spelade. Klockgrodor hade dess för innan inte observerats vid Getryggarna sedan början av 1990-talet. Senare besök under 2003, liksom åtskilliga räkningar under 2004 och 2005, har uppvisat en stabil förekomst i måttlig frekvens med 8-20 spelande hanar.

Reproduktion: Juveniler av både klock- och lövgroda har påträffats under alla tre åren i följd.

Hotfaktorer: Risk för att dräneringen ska börja fungera igen.

Erforderliga åtgärder: För att trygga och säkra vattenhållningen i Bokekorran är det önskvärt att bryta av dräneringen för gott, så att denna inte kan avleda vatten från kärret. Samtidigt vore det önskvärt att höja vattenståndet ytterligare 2-3 decimeter för att garantera larvutveckling och metamorfos under torra och nederbördsfattiga somrar.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (vanligen 90-100 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Eftersom lökgrodan sannolikt kan finnas kvar på Getryggarna, så skulle den föreslagna fördjupningen också gynna denna art som har lång larvutveckling.

86-008 Gettryggarna, Södra kärret

Karakteristik av lekvattnet: Grund kärrmark i södra delen av Gettryggarna. Ganska stor våtmark ofta med mycket stor översvämningszon under våren omfattande c:a 150 x 100 meter, dammen krymper sedan avsevärt för att ofta torka ut helt i juli-augusti. Vattenvegetationen domineras fullständigt av vattenmöja och mannagräs även om det förekommer ett sparsamt inslag av starr. Längre västerut kantas kärrmarken av al. Närmaste lokal för arten ligger 250 meter åt nordost.

Klassning: Introduktion av material 1987-1991 var identiskt med Tvillingkärren (sidan 76). Satsningen visade sig inte så lyckad, då våtmarken efterhand började uppvisa en allt sämre vattenhållning och benägenhet att torka ut före metamorfos. Under hela 1960- och 1970-talet var vattenhållningen bättre. Med en bättre och stabilare vattenhållning skulle lokalen kunna utvecklas till en extraordinärt högklassig baslokal för klockgroda, liksom den under vissa år har tillhört de allra förnämsta för lövgroda.

Observation av lek under 1987-2005: Talrika observationer har registrerats under de första åren efter inplanteringarna med början 1988. Under perioden 1988-1992, beroende på vattentillgången, har varierande spel av 5-30 hanar hörts, men sedan 1993 har lokalen varit tyst och inga djur noterade. Därefter betraktades klockgrodan som helt försvunnen från Gettryggarna under 10 års tid. År 2003 började arten åter att sjunga i våtmarken. Detta var inte så överraskande, då klockgrodan ökat kraftfullt i omgivningarna. Under 2004 och 2005 har varierande spel noterats vid olika tillfällen av mellan 1-5 aktiva hanar.

Reproduktion: Sparsamt inslag av årsungar har observerats vid något tillfälle i slutet av 1980-talet. God reproduktion av lövgroda inträffar genomsnittligt var 3-4:e år. Ypperlig reproduktion av lövgroda med 10 000-tals sedda juveniler har inträffat under två leksäsonger (av 46 års genomgång av området).

Hotfaktorer: Den ständiga risken för uttorkning utgör det enda och stora hotet.

Erforderliga åtgärder: Dräneringssystemet i området bör ses över. Med enkla medel skulle det gå att reglera vattenståndet till en betydligt högre nivå.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (7 aktiva hanar 2000, >150 under 2003, vissa andra tidigare år upp till 450-500 spelande hanar. Mycket stor variation beroende på vattentillgången), lökgroda (fram till c:a 1992), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-009 Översvämning på åker 400 m söder Nyvångstorp

Karakteristik av lekvattnet: Ganska stort översvämningsområde i svacka på en åker c:a 400 meter söder om Nyvångstorp. Översvämningen hade en vindlande form under våren 2004 och omfattade då c:a 30 x 100 meter. 2005 var vattenståndet avsevärt lägre och vattensamlingen betydligt mindre. Vattenståndet var dock mycket tillfredsställande under första året, långt fram under sensommaren. Närmaste lekplats för klockgroda ligger knappt 300 meter söderut.

Klassning: Lokalen är av sekundär och tillfällig karaktär för klockgrodor. Den snabba kolonisationen redan tidigt i maj 2004, visar att arten är mycket mer aktiv på land än vad man normalt kan föreställa sig och att den även har en bred habitatpreferens. Likaså att klockgrodan under regniga perioder kan vandra avsevärda sträckor, även där det är glest mellan småvatten och på så vis snabbt kolonisera nya lekvatten. Det som i Baldringeområdet var endast ett knappt 10-tal lekvatten för 20 år sedan, är idag ett drygt 100-tal mer eller mindre väletablerade lekpölar!

Observation av lek under 2004-2005: Förekomst av klockgroda i detta vatten konstaterades första gången den 2 maj 2004, då fint spel hördes av inte mindre än åtta kväkande hanar. Efterhand under senare besök räknades mellan 10-16 aktiva djur som mest. Under 2005 har vattentillgången varit betydligt sparsammare och spel av klockgroda har inte påvisats.

Reproduktion: Under hösten 2004 konstaterades juveniler av både klockgroda och lövgroda.

Hotfaktorer: Uttorkning eller instabil vattenhållning.

Erforderliga åtgärder: Den relativt stora vattensamlingen som uppstod under 2004 är tveklöst resultatet av tillfälligt stopp i åkerns dräneringssystem. Svackan är blöt och svårodlad och borde kunna omföras till ett permanent vatten.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (juveniler)

86-01 | Skoghuset, Baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Gammal damm belägen i en svacka som under de senaste 10-15 åren allt mer missgynnats av igenväxning till följd av dålig betesgång. Detta trots att våtmarken alltid varit ostängslad och med fri tillgång för betesdjuren. Resultatet av detta är att den tidigare flacka strandprofilen till stora delar övergått i täta bestånd av bredkaveldun. Vattnets storlek utgör c:a 50 x 20 meter. Viss översvämningszon förekommer i nordvästra delen under våren. Tidigare under perioden 1960-1995, hade dammen ett mycket dominant inslag av flytbladsvegetation med en genomsnittlig täckning av 70-80%. Denna bestod av vattenmöja och mannagräs till vanligen 30-40% och återstoden av gäddnate i djupare delar. I nuläget är de tidigare dominanta strandzonerna av vattenmöja och mannagräs borta, vilket har haft en avgörande betydelse i nedgången av främst klock- och lövgroda, men också för lökgroda. Närmaste lokaler för klockgroda ligger inom en radie av c:a 50 meter

Klassning: Lokalen är sedan 1960 mest känd som en av de klassiska för lövgroda. Samtidigt har den utgjort områdets baslokal för lökgroda även om detta inte uppmärksammades förrän under början 1970-talet. För klockrodans del är lokalen också härvidlag en klassiker. Arten initierades under 1983 med utsättning av 150 juveniler samt 100 larver från Agersö i Danmark. 1984 samma fördelning av motsvarande genmaterial, men denna gång från Nexelö. 1985 utsättning av samma antal, dvs. 150 juveniler och 100 larver, men nu från Knudshoved. Perioden 1987-1991 fördelades årligen 500 juveniler mellan fem olika vatten; denna lokal och fyra anslutande vatten i angränsande områden i nordväst. Under 1980-talet blev därmed lokalen i initialskedet klockrodans viktigaste förekomst i Skåne. Denna roll ombyttes under 1993, då merparten av alla klockgrodor vandrade över till Syntelejeområdet, där de restaurerade och nygrävda dammarna bjöd mycket bättre förutsättningar. Sammanfattningsvis har lokalen varit mycket betydelsefull för klockgrodan under början av introduktionen, men har i nuvarande skick förlorat den forna glansen. Trots missgynnande faktorer är den fortfarande en viktig lokal för lövgroda.

Observation av lek under 1983-2005: Under perioden 1983-1992 föreligger en mängd observationer av klockgroda i dammen, som varierat från enstaka spelande hanar till 30-50 som bäst under de första åren. Samtidigt en väl fördelad generationssammansättning av djur, mest beroende på det årliga tillskottet av juveniler under denna tid, men också genom igångsatt reproduktion av de efterhand köns mogna individerna. Redan 1990 avtagande frekvens med betydligt färre sedda djur, både adulta och juvenila. Även 1991-1992 vanligen bara 2-5 spelande hanar vid olika besök. Perioden 1993-2005 har lokalen utnyttjats endast av enstaka djur mot slutet av perioden, vanligen bara 1-2 spelande hanar och vid många besök har dammen varit helt tyst.

Reproduktion: Föryngring har noterats i sparsam frekvens fram till c:a 1995, men sedda

juveniler kan också ha sitt ursprung i de närbelägna dammarna på Synteje, som ligger endast 50 meter bort.

Hotfaktorer: Den långsamma igenväxningen till följd av dålig, och under vissa år utebliven betesgång, har varit det största hotet de senaste 10-15 åren.

Erforderliga åtgärder: Betetrycket måste ökas avsevärt, motsvarande hur det var före 1990. Dammens förändrade utseende med förlust av den flacka strandprofilen, där tidigare flytbladsvegetation trängts undan av täta bestånd av bredkaveldun, måste återställas. Detta kan bara utföras genom att rensa vattnet.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (perioden 1960-1990 vanligen >300 hanar. Under senare år 100-150 individer), lökgroda (flera 10-tals hanar fram till början av 1990-talet), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-015 Svinahejdan, Stora svackdammen

Karakteristik av lekvattnet: Kärr (dämning) i djup svacka i välhävdad naturbetesmark. Dammen är c:a 60 x 200 meter med en dikesliknande förlängning i nordost och en sydgående förgrening i sydost med en tidigare solitär damm. Den djupa svackan, där dämningen ligger, har uppvisat flera olika skepnader under en tidsrymd av nästan ett halvsekel. Under perioden 1960-1986 var kärrmarken mindre och hade en omfattning av c:a 40 x 125 meter. Dessutom var den mycket grundare och täcktes nästan fullständigt av vattenmöja och mannagräs till c:a 95% av vattenarealen. Under hela denna period var våtmarken uttorkningsbenägen och sinade helt vart eller vartannat år. Andra år med högre vårvattenstånd, i kombination med blöta somrar, kunde våtmarken producera ett ypperligt tillskott i juveniler av lövgroda med sedda årsungar i 1000-tal. 1987 tillfördes dammen gammalt tegel utmed en sträcka av c:a 150 meter. Därefter grävdes en dämningsskant utmed hela västra delen av våtmarken, och samtidigt, för att påskynda vattentillförseln genom den brutna dräneringen, dikades den lilla fina dammen sydost om kärrsvackan. Likaså grävdes ett dike i nordostkanten för att där samtidigt avleda vattnet från ett annat, högre liggande kärr, som därmed dikades ut. 1989, hade våtmarken glädjande antagit en tilltalande skepnad med c:a 1 meter högre vattenstånd än det forna kärret och en ganska välutvecklad flytbladsvegetation i strandnära partier av både vattenmöja och mannagräs. Dessutom fanns etablering av gäddnate i djupare delar. Samtidigt hade den lilla dammen i sydost åter vattenfyllets genom dikesförbindelsen. Den positiva utvecklingen fortsatte under hela 1990-talet med en efterhand optimal vegetationsstruktur för de mest kräsna groddjuren. Arealen av flytblad varierade i slutet av 1990-talet mellan 60-80%, trots förekomst av signalkräftor, och lokalen hade fått status av bästa baslokal för klockgroda i området. Frekvensen av spelande lövgrodor, vissa år >500 aktiva hanar. Under perioden 1995-2000 fungerade dammen som ett formidabelt eldorado för både klockgrodor och lövgrodor med utomordentlig reproduktion. Även 2001 dominerade våtmarken med ständigt nya rekordnoteringar av antal spelande klock- och lövgrodor i den skyddande flytbladsvegetationen. 2002 placerades ett luftningsaggregat ut centralt i dammen för att förbättra dammens syresättning och förutsättningarna för signalkräfta. Under denna säsong märktes en viss nedgång i antalet av både klockgroda och lövgroda även om djuren inte verkade störas särskilt mycket. 2003 förändrades vattnet radikalt med avsevärt krympande flytbladsareal till endast c:a 10%. Endast ett smalt bälte av mannagräs och vattenmöja i de allra grundaste strandpartierna och sparsamt med gäddnate förekom. 2004-2005 var hela flytbladstäcket av gäddnate borta och andelen flytblad av vattenmöja och mannagräs omfattade endast c:a 1-2% av hela vattenarealen, troligen till följd av kräftornas bete.

Klassning: Under perioden 1987-1991 etablerades klockgrodor i Svinahejdan genom inplantering av totalt 2000 juveniler. Något år i slutet av perioden sattes också ett okänt antal

juveniler ut i Stora svackdammen, som då var i gott skick och bedömdes som fullt tjänlig för klockgroda. Detta indikerades tydligt av lövgrodornas framgång, då de redan ökat avsevärt i numerär. Lokalen klassades som den bästa av samtliga lokaler för klockgroda i Skåne under 1998-1999 och som "outstanding" under åren 2000-2001. 2005 har som bäst 4-6 aktiva hanar noterats och den överordnade baslokalen är därmed nerklassad till långt under medelnivå. En lika tragisk som oväntad utveckling. Eftersom lokalen stått högst i hierarkin i Svinahejdan har även intilliggande lokaler påverkats negativt, genom kraftigt minskat genflöde från den forna baslokalen.

Observation av lek under 1987-2005: Endast fåtaliga spelande hanar under perioden 1990-1995. Under hela återstoden av 1990-talet ökade frekvensen av kväkande klockgrodor från ett knappt 10-tal under början till >80 aktiva hanar under år 2000. Kulmen i frekvens inträffade under 2001, då våtmarken hyste >100 aktiva hanar som toppnotering. Under 2002 fortfarande frekvent förekomst av upp till c:a 50 hanar. 2003-2004 avklingade förekomsten till c:a 35-40, respektive c:a 20 hanar. 2005 har endast 4-6 aktiva hanar registrerats som "toppnoteringar".

Reproduktion: Under glansåren 1995-2001 observerades föryngring under varje leksäsong, innebärande 100-tals juveniler vid årlig reproduktionskontroll under augusti och september. I början av perioden från 1990-1994 god föryngring. Under senaste åren har lyckad reproduktion helt uteblivit både 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Som redan klart framgått är förekomsten av signalkräftor den övergripande hotfaktorn. Förr eller senare kommer ekosystemet i obalans. Flytbladsvegetationen försvinner och därmed klockgrodorna och lövgrodorna i samma takt.

Erforderliga åtgärder: Eliminering av signalkräftor.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>500 hanar år 2000, >300 år 2003 och <100 år 2005), lökgroda (fram till 1986 i god frekvens), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-016 Svinahejdan, Lilla gölen

Karakteristik av lekvattnet: Liten cirkelrund vattenmöjedamm belägen i norra delen av Svinahejdan som av tradition betas av nötkreatur, men vissa år också inslag av enstaka hästar. Storlek c:a 10 x 10 meter och vattenytan täcks fullständigt av vattenmöja och mannagräs. Under vissa år kan det också förekomma gäddnate i den centrala delen av vattnet. Den lilla pölen ligger mycket strategiskt strax väster om Stora svackadammen (sidan 84).

Klassning: Trots sin ringa storlek har lokalen en imponerande täthet av spelande klockgrodor och har varit mycket pålitlig under många år. Bedöms som ett värdefullt lekhabitat trots uttorkning under vissa år, vilket har den fördelen att tillvandrande signalkräfter inte överlever. Klockgrodan är etablerad genom naturlig migration.

Observation av lek under 1988-2005: Efter introduktion av juveniler från Danmark med början 1987, har regelbundna observationer gjorts av spelande hanar sedan 1989. Under periodens början 1989-1999 noterades endast enstaka eller sparsamt spel av klockgroda inom intervallet 2-7 individer. Därefter, under perioden 2000-2005, har årligen spel av upp till 10-15 hanar observerats som bäst. Samtidigt har frekvensen för lövgroda under 2000-talet haft en medelfrekvens på 30-40 spelande hanar varje år. Mycket höga siffror för ett sådant litet vatten.

Reproduktion: Mycket god reproduktion under vissa år, medan föryngringen kan misslyckas under särskilt torra år. Vanligen också god generering med juveniltillskott av lövgroda, som påträffas i stort antal främst i de täta nyponsnåren.

Hotfaktorer: Närheten till Stora svackadammen, där signalkräfter inplanterades 1987, är ett potentiellt hot. Genom dammens grunda beskaffenhet, så torde den dock inte vara så begärlig för kräfter.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årligen 30-40 spelande hanar), lökgroda (enstaka hanar under 1970-1980-talet fram till c:a 1990), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-017 Skoghejdan, Södra baslokalen

Karaktistik av lekvattnet: Torvgrav i sydligaste hörnet av Skoghejdans naturreservat med nästan cirkelrund form och en storlek på c:a 100 x 100 meter. Sparsamt med flytblad längst stränderna av främst mannagräs. Vissa år god förekomst av gäddnate täckande 10-15% av hela vattenarealen och huvudsakligen i nordvästra delen av dammen. Utmed stränderna sparsamt med starr och kavel dun. Även en del kråklöver. I norra strandkanten ett par mindre, åtskilda videbestånd. I övrigt omges sjön av lummigt inslag åt främst nordost, där det finns åtskilliga gamla ekar och ett fuktstråk med översilning. 100 meter åt nordväst finns tätt buskage av bland annat björnbär, nyponros, hagtorn, slån och olvon. Närmaste lokal ligger c:a 250 meter åt nordost.

Klassning: Lokalen är för närvarande av mindre betydelse, med endast sparsam förekomst av klockgroda. Sjön är etablerad genom naturlig kolonisation 2002. Vattnet är mest känt som klassisk baslokal för löv- och lökgroda. Lövgrodan sedan 1960, och lökgrodan sedan 1970-talet. I nuvarande skick med sparsam flytbladsvegetation, kan inte arten utvecklas till ett större numerär. Om en stabil flytbladsstruktur kan återetableras, kan säkert lokalen åter få stor betydelse för lövgroda, och då gynnas klockgrodan på samma sätt.

Observation av lek under 2002-2005: Första iakttagelsen av klockgroda är daterad den 19 juni 2002, då en ensam hane hördes kväka i nordvästra kanten av sjön. Med tanke på att klockgroda påträffats i flera andra småvatten i området, så var fyndet inte så överraskande. Fler observationer gjordes dock inte under detta år. 2003 inleddes genomgång av Skoghejdan den 18 maj då spel av tre hanar noterades. Besök den 8 juni gav utmärkt utbyte och nytt rekord sattes med fem spelande hanar. 2004 hördes två hanar spela den 28 juli. 2005 hördes sång från två hanar, vilket också var lika med toppnoteringen under detta år.

Reproduktion: Har inte påvisats och har sannolikt inte skett med så få djur.

Hotfaktorer: Obalansen med flytbladsförekomsten kan indikera förekomst av kräftor eller fisk och bör undersökas.

Erforderliga åtgärder: Provfiske bör utföras för att klarlägga eventuell förekomst av kräftor eller fisk.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (c:a 20 spelande hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Tidigare också lökgroda till början av 1990-talet, men numera troligen försvunnen.

86-019 Svinahedjan, Östra kärret, mellersta svackan

Karakteristik av lekvattnet: Ursprungligen nästan cirkelrunt vattenmöjekärr om c:a 50 x 50 meter samt stor översvämningszon. 1997 grävdes kärmarken ur och fördjupades i dess västra kant och fick därmed ett "torvgravsliknande" utseende. Samtidigt förstörades vattnet i nord-sydlig riktning. Resultatet av grävningen har inneburit en dräneringseffekt av det grunda vattnet i den forna våtmarkens mellersta och östra del. I nuläget är vattenarealen betydligt mindre än den ursprungliga och dessutom helt fränstängslad. I sitt nativa skick dominerades flytbladsvegetationen av vattenmöja och mannagräs med en täckning av 70-80%, samt visst inslag av igelknopp. Efter fördjupningen och instängslingen har den flacka strandprofilen helt gått förlorad. Kaveln dun och starr dominerar strandavsnitten i västra delen av dammen.

Klassning: Klockgrodan etablerades genom årlig inplantering av material från Danmark under perioden 1987-1991. Denna tid fördelades 2000 juveniler mellan tre närliggande vatten i Svinahedjan. Utsättningarna var en stor succé och arten anpassades snabbt med en stabil population fram till 1997. För klockgrodan del klassades vattnet som underordnad lokal, som i nuläget är otjänlig för klockgroda. Samtidigt har lokalen ursprungligen fungerat som Svinahedjans viktigaste baslokal för lövgroda.

Observation av lek under 1987-2005: Sedan 1987 har lokalen besökts vid 100-tals tillfällen, likaså säsonger 1960-1986. 1988-1996 fungerade vattnet som ett stabilt habitat för klockgroda med mellan 10-50 spelande hanar. En stadig uppgång noterades mot slutet av perioden. Efter urgrävning och kräftutsättning 1997 respektive 1998 har förekomsten pendlat mellan 10-20 hanar och instabil reproduktion, även om denna varit god under vissa år. Periodens avslutning, som speglar den nuvarande bilden, har haft en medelfrekvens på c:a 10 hanar.

Reproduktion: Föryngring kan ske under vissa år, men är generellt i avtagande

Hotfaktorer: Förekomsten av signalkräftar. Vidare att vattnet kommer successivt att växa igen, då det är stängslat från betesgång.

Erforderliga åtgärder: Eliminering av signalkräftar.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (Perioden 2000-2006 mellan 60-80 spelande hanar. Före 1997 medelfrekvens 200-300 hanar), lökgroda (fram till början av 1990-talet), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-020 Svinahejdan, Västra kärret, Mellersta svackan

Karakteristik av lekvattnet: Vattenmöjekärr centralt i Svinahejdan. Storlek c:a 50 x 20 meter inklusive översvämningszon. Senare krymper dammen vanligen till c:a 30 x 10 meter. Vattenmöja och mannagräs brukar ha en täckning av 60-70%, men detta kan variera från år till år. Kärret har fri betesgång till alla delar och har förskonats från ingrepp. Under högt vårvattenstånd viss förbindelse med Östra kärret (sidan 88). Detta innebär att signalkräfter förekommer då och då även i detta vatten. Kärret är dock så pass grunt att det är uttorkningsbenäget under torra och nederbördsfattiga somrar. Därmed är den grunda våtmarken inte särskilt lämplig miljö för signalkräfter.

Klassning: Lokalen etablerad genom införsel av genmaterial från Danmark på samma sätt som i Östra kärret. Ända sedan 1987 har lokalen varit mycket pålitlig och hyst en stabil förekomst av klockgroda i gott numerär, med tendens till ökning under slutet av perioden (2000-2005). Sammantaget klassas lokalen som synnerligen värdefull för klockgroda, särskilt då de två närliggande lokalerna påverkats negativt.

Observation av lek under 1987-2005: Efter inplanteringen 1987-1996 gjordes reguljära observationer av spelande hanar i frekvens av 5-15 stycken. Under 1997 var kärret fullständigt sönderkört av grävarbetet i vattnet strax invid. Inga positiva observationer gjordes under 1997-1998. 1999 hade körskadorna läkt och kärrmarken hade återfått sitt normala utseende med återvändande klockgrodor från främst den Stora svackdammen (sidan 84). Detta år observerades spel av upp till 15-20 aktiva hanar. Under 2000-2005 avslutades perioden med toppnoteringar av 25-30 aktiva hanar.

Reproduktion: Föryngring har skett flertalet år och under vissa år med rejält tillskott av juveniler. God reproduktion också av lövgroda under hela 2000-talet.

Hotfaktorer: Vandrande kräfter. Utöver detta inga sannolika hot mot kärret inför framtiden.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt gott betestryck av nuvarande omfattning och att området förblir ostängslat.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (40-70 spelande hanar under perioden 2000-2005), lökgroda (fåtaliga fram till början av 1990-talet), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-023 Baldringetorp, Tvillingkärren

Karakteristik av lekvattnet: Gammal dödisgrop nära kanten av Fyledalen. Består av två närliggande, mer eller mindre sammanhängande vattensamlingar. Den sammanlagda arealen utgör c:a 20 x 60 meter. Mycket riklig flytbladsvegetation, som täcker c:a 70% av arealen. Vattnets närmaste omgivningar utgörs av odlad mark, som ligger som vall under vissa år. Avstånd till närmaste lokaler är c:a 1 kilometer åt nordväst.

Klassning: Utomordentligt värdefull lokal som sedan 1960 är känd som klassisk lokal för lövgroda och som baslokal för lökgroda sedan början av 1970-talet. Tillkomst av klockgroda under 2002 gör att våtmarken tillhör de ytterst få småvatten i Skåne (och därmed Sverige), som hyser den exklusiva trion: lövgroda, lökgroda och klockgroda.

Observation av lek under 2002-2005: Första fyndet av klockgroda gjordes den 23 maj 2002. Vid detta tillfälle hördes spel av en hane tillsammans med c:a 20 lövgrodor. Fyra dagar senare noterades två aktiva hanar. 2003 avlyssnades vattnet många gånger under maj och juni med varierande resultat av 1-4 spelande djur. 2004 och 2005 steg frekvensen märkbart. Under dessa år har spel kunnat avnjutas av upp till 10-14 aktiva djur. Rekordnoteringen är daterad 28 maj 2005 med en kör på 14 hanar.

Reproduktion: Föryngring har konstaterats under besök i augusti både 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Fram t.o.m. slutet av 1970-talet pågick stendumpning i östra kanten. Denna verksamhet stoppades. Det kan dock påpekas att stendumpning i mycket rimlig omfattning inte är till ren nackdel för groddjuren. I sådana partier kan amfibiernas larvutveckling påskyndas genom att stenarna ackumulerar solvärmen och höjer vattentemperaturen, särskilt i ytvattnet i direkt anslutning till stenarna. Larverna gynnas även i furageringen på alger som bildas på stenarna och utgör viktig föda.

Erforderliga åtgärder: Dammen är för nuvarande i fullt tillfredställande skick och omedelbara åtgärder är inte aktuella.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (60-70 hanar), lökgroda (10-20 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-024 Märgelgrav, S Svinahejdan

Karaktistik av lekvattnet: Vålhallen, ganska flack märgelgrav med riklig flytbladsvegetation under vissa år, främst gäddnate, men i grundare delar med inslag av mannagräs. Vattnet har en storlek av c:a 25 x 35 meter plus en stor översvämningsszon under vissa år. Märgelgraven är av öppen karaktär och omges endast av ett par mindre videbuskar och en hagtornsbuske. Längst stränderna finns ett glest inslag av kaveldun, tågväxter och starr. Buffertzonen till åkermarken varierar mellan 2-4 meter och har ett brokigt inslag av tistlar och nässlor, som ger gott om insekter till groddjuren. Märgelgraven ligger mycket strategiskt ungefär mitt emellan Svinahejdan och Stutahagen. Sammantaget är märgelgraven ovanligt välskött, så att den även kan utnyttjas av sällsynta groddjur med större krav på lekhabitatet.

Klassning: Som märgelgrav betraktad är vattnet ovanlig värdefullt för sällsynta groddjur. Klockgrodan etablerades under år 2000 genom naturlig invandring. Riktigt god förekomst av lövgroda, och tidigare också klassisk lokal för lökgroda.

Observation av lek under 2000-2005: Den allra första observationen av klockgroda gjordes den 11 maj 2000. Vid detta tillfälle spelade två hanar. Många senare avlyssningar under hela perioden 2000-2005 har haft ett stabilt resultat av 3-5 hanar. De senare åren 2003-2005 ofta mellan 5-10 hanar. Likaså har förekomsten av lövgroda också varierat beroende på storleken av översvämningsszonen, vanligen mellan 10-35 hanar. Trots nattliga, avlyssningar har lökgroda inte påvisats under samma tid.

Reproduktion: Under perioden 2003-2005 har lyckad reproduktion konstaterats genom observation av årsungar.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot vattnet.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt god skötsel av märgelgraven.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (pendlar vanligen mellan 10-35 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Även klassisk lokal för lökgroda sedan 1972, men arten har inte påträffats i området med säkerhet senare än 1993.

Övrigt: Sammanlagt 8 amfibiearter är väldigt bra för en märgelgrav.

86-028 Åkerdammen, S Gustavsborg

Karakteristik av lekvattnet: Gammal mägergrav/dödisgrop på åker c:a 250 meter norr om Baldringe ängar. Mägergravens vattenhållning försämrades avsevärt under dränering av omgivande åkermark i mitten av 1980-talet. 1995, med medel från dåvarande Malmöhus läns landsting, restaurerades dödisgropen. Därefter urgrävning och förstoring, vilket resulterade i att våtmarken blev mer tilltalande än någonsin tidigare. Dammens storlek är c:a 15 x 60 meter och har en långsmal och vindlande form. Mycket fin vegetationsstruktur och rikligt av varierande flytbladszoner med vattenmöja, mannagräs och gäddnate. Utmed stränderna finns en del kaveldun och igelknopp. I östra delen av våtmarken finns en del vide och glest inslag av mindre lövträd. Hela våtmarken har en rejäl buffertzon på 10-20 meter till omgivande åker. Närmaste lokal för klockgroda ligger 400 meter västerut.

Klassning: Gammal klassisk lokal för både löv- och lökgroda. Den förra arten känd från 1960 och lökgroda sedan 1972. Klockgrodan etablerades genom naturlig migration under 2002. Den har sedan ökat kraftfullt och lokalen är nu klassad som en mycket värdefull baslokal för klockgroda.

Observation av lek under 2002-2005: Första observation av arten gjordes den 25 maj 2002. Vid detta tillfälle hördes 2-3 djur spela. Den 27 maj fanns det minst 16 spelande hanar väl spridda i vattnet. Återbesök den 2 juni noterades spel av >20 djur. 30 maj 2003 hördes fin kör av c:a 25 aktiva hanar. Natten mot 12 juni hördes en kör om c:a 20 klockgrodor sjungande ikapp med c:a 40 lövgrodor. Följande kväll spelade >40 hanar i kraftfull kör. Den 16 juli 2004 noterades utmärkt spel av >50 klockgrodor. Den 29 juli räknades mellan 60-65 kväkande djur. Den 16 juni 2005 spelade >70 aktiva hanar.

Reproduktion: Bra föryngring har noterats alla år av både klockgroda och lövgroda.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot det restaurerade vattnet.

Erforderliga åtgärder: För närvarande behövs inget göras, men försiktig röjning kan bli aktuell om 4-5 år.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (vanligen 50-100 hanar), lökgroda (ej observerad under senare år, men finns troligen kvar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-03 | Prästakärret

Karakteristik av lekvattnet: Prästakärret ligger centralt i den gamla utmarken till Baldringe socken, som kallas för Stutahagen alternativt Stutahagarna. 1965 moderniserades benämningen till "Oxhagen", som sedan har blivit det mest använda namnet. På enskifteskartan från 1822 över "Utmarken Ållskog", där Stutahagen ingår i den då 620 hektar samfällda betesmarken, finns många olika namnangivelser, där bl.a. "Prästakärret" ingår. På 1960-talet hade vattnet arealmässigt samma form och storlek som idag, men de tydliga spåren av dämning i kärrets nordvästhorn hade antagligen utförts under 1950-talet eller möjligen redan under 1940-talet. Syftet med dämningen var att förbättra vattentillgången för betesdjuren. Strax nordväst om dämningsskanten finns en markant nivåskillnad med en nedåtgående slänt, där vattnet tidigare rann ner från den forna kärrmarken, som säkert var mycket grundare på den tiden. Prästakärret är i våra dagar en ganska stor våtmark, omfattande c:a 2 hektar, och av mycket varierande form med vindlingar och varierande utseende. En stor del av kärrets södra sida upptas av en nordgående halvö, som delar våtmarken i två ungefär lika stora enheter. Den sydvästra delen av Prästakärret domineras av gammalt alsockelkärr, där en stor del av alarna avverkades för några år sedan, och har nu en öppnare karaktär med mer växlighet, bl.a. markant inslag av gul svärdslilja. Även den nordvästra delen av dammen har en öppen karaktär med varierande tillgång till flytbladsväxter utmed stränderna, vanligen bara ett smalt bälte av mannagräs och vattenmöja. Längre ut i vattnet förekommer mer eller mindre sparsamt med vattenpilört. Då Prästakärret reglerades 1987, med en nivåhöjning på nästan 0,5 meter, försvann praktiskt taget all flytbladsvegetation. Före 1987 var flytbladstäckningen c:a 60-70%, varav vattenmöja var klart dominerande. Kräftutsättningen 1987 har också påverkat flytbladsutvecklingen negativt. Samma del av Prästakärret består nu av c:a 95% öppet vatten. Den nordöstra delen av våtmarken har klarat sig bättre med övergång till frodiga bestånd av olika starrarter, bl.a. bunkestarr, flaskstarr och blåstarr. Bitvis förekommer bestånd av kavedun, igelknopp, knappsäv och vattenklöver. Här finns också mer inslag av flytblad, såsom mannagräs, andmat och gäddnate. Kärret fortsätter sedan söderut i den sydöstra viken, som är en blandning av al- bunkestarrkärr. I näromgivningarna till Prästakärret är diversiteten av busk- och trädarter mycket stor med 47 olika registrerade arter. Flera arter såsom hassel, hagtorn och apel har solitärer, som tillhör de största uppmätta exemplaren som registrerats i Skåne. Sammantaget ligger Prästakärret som en oas i ett fantastiskt utmarkslandskap av omistligt värde.

Klassning: Prästakärret tillhör de lokaler, där klockgrodor introducerades redan i initalskedet 1983-1985. Under denna tid sattes årligen 150 juveniler och 100 larver ut. Första året kom materialet från Agersö, andra året från Nexelö och 1985 från Knudshoved, samtliga lokaler i Danmark. Därefter har ingen mer utsättning av material skett, då signalkräftor planterades ut i vattnet 1987. Vattenståndshöjningen påverkade också lekhabitatet negativt med mindre

förekomst av flytbladsvegetation. Granskar man Prästakärret, i ett 45 årigt perspektiv som en måttstock för betydelsen av lekhabitat för sällsynta groddjur, måste man framhålla lövgrodan i främsta rummet: Perioden 1960-1965 var Prästakärret klassat som totalt näst bästa lokal av samtliga i Skåne (samt Danmark, inklusive Bornholm), endast överträffat av det stora kärret i Betlehems utmark (sidan 65). Perioden 1966-1986 klassades Prästakärret som lövgrodans allra värdefullaste lokal. Prästakärret blev inte den superlokal för klockgroda, som vi bedömde under introduktionsåren, men glädjande så har en viss positiv förändring skett de senaste åren. Det bör även nämnas att våtmarken också var en viktig lokal för lökgroda fram till 1986. Efter kräftutsättningen 1987 försvann lökgrodan helt.

Observation av lek under 1983-2005: Förekomsten av klockgroda kan liknas vid en berg- och-dalbana under de 22 år som arten förekommit i våtmarken. I slutet av första perioden (1983-1986) gjordes regelbundna observationer av spelande klockgrodor i antal upp till >50 aktiva hanar. Efter kräftutsättningen 1987 försvann tillsynes alla klockgrodor. Under leksäsongen 1988 var vattnet därmed helt tyst. Lövgrodorna drabbades på samma sätt av en katastrofal minskning från normalfrekvensen 300-400 (vissa år >500 hanar) till knappt 30 individer och dessutom misslyckad reproduktion. Några år senare under perioden 1990-1992 kunde vid enstaka tillfällen höras 1-2 spelande klockgrodor, samtidig med en stadig återhämtning av lövgrodor i allt större antal till följd av viss ökning av flytbladstäcket. Sedan hördes inte klockgrodor på många år i Prästakärret. År 2003 började åter klockgrodor sporadiskt höras spela i kärret efter 10 års total bortvaro! Den första observationen gjordes den 24 juli, då två hanar sjöng från nordöstra delen av kärret. Den 16 och 20 juli 2004 kunde glädjande sång av fem hanar åter avnjutas. Den 9 augusti spelade tre hanar av klockgroda i Prästakärret. Den 2 juli 2005 hördes fint spel av sex aktiva hanar i nordöstra delen av kärret.

Reproduktion: Inga årsungar har observerats. Trots detta finns möjlighet att lek och romläggning kan ha skett under de två senaste åren med lyckad reproduktion. Svårt att påvisa eventuella juveniler i ett så pass stort vatten.

Hotfaktorer: Förekomst av signalkräfter.

Erforderliga åtgärder: Hela området bör skyddas som naturreservat. Om Stutahagen blir naturreservat, bör det eftersträvas att eliminera kräftorna genom torrläggning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (200-250 hanar under senare år. Tidigare årligen >400-500 hanar), lökgroda (fram t.o.m. 1986), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-032 Vasamossen

Karakteristik av lekvattnet: Belägen i västra kanten av Stutahagen. Vasamossen är en nästan cirkelrund småsjö med en areal av c:a 1 hektar. Denna trolska sjö har en helt dominerande flytbladsvegetation av vit näckros, som under vissa år kan utgöras av 10 000-tals exemplar och täcka >95% av vattenarealen. En del år uppträder en betydande översvämningsszon i övergången till kärrsvackan vid nordöstra sidan av sjön, som begränsas av backiga partier med fullskiktning av olika buskarter övergående i bok, avenbok och ek som överståndare. Genom att Vasamossen är en gammal torvgrav, och har ett avsevärt djup redan i strandpartierna, har vattnet varit stängslat från betesgång av säkerhetsskäl. Problematiken är en kontinuerligt uppväxande albård runt hela strandlinjen. Denna har dock hittills avverkat med ett intervall om 10-15 år. Före varje sådan avverkning är vattnet beskuggat, vilket har missgynnat groddjuren. Detta märks mest på lövgrodor, vilka omgående ökar i antal efter avverkning av alen. Även om al dominerar utmed kanterna, så finns även en del björk och vide, särskilt vid nordöstra sidan. Här börjar översvämningssonen, där det också finns sparsamt med starr.

Klassning: Vasamossen är en extremlokal för klockgroda och utnyttjas bara sporadiskt av enstaka hanar under migration. Lokalen kommer aldrig att få någon större betydelse för arten. Det bör dock nämnas att Vasamossen är en klassisk lokal för lövgroda sedan 1960-talet och även lökgroda har hörts spela under 1970-1980-talet.

Observation av lek under 2003-2005: Den första och hittills enda observation som gjorts av klockgroda är daterad 2003 den 7 juni. Då spelade en hane tillsammans med fem lövgrodor i nordöstra delen av sjön, där vattnet är grundast.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Den återkommande igenväxningen med främst al, men även björk och vide.

Erforderliga åtgärder: Det vore önskvärt att återgå till den gamla betesgången alternativt hålla albården i schack genom tätare röjningsintervall.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (under 1960-talet årligen >250 hanar, men de senaste åren endast c:a fem hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Även sporadisk förekomst av lökgroda in på 1980-talet.

Övrigt: Den extremt höga tätheten av blommande vit näckros måste betecknas som unik. Enbart denna bevekelsegrund gör ett besök av Vasamossen till en oförglömlig skönhetsupplevelse.

86-034 Baldringe ängar, Sandhalls damm

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm i gammal kärrmark i östra kanten av Baldringe ängar. Under vårvattenstånd c:a 50 x 15 meter, men efterhand under sommaren vanligen krympande till 30 x 10 meter. Väl utvecklat flytbladstäckor av gäddnate, som under vissa år täcker 30-40% av vattenarealen. Även rikligt med mannagräs och varierande inslag av vattenmöja. Gott om starr utmed kantzoner och bitvis även kaveldun och vass. Vattnet restaurerades 1993 efter förändringar i markhydrologin. Dessförinnan hade det grunda kärret en stabil och permanent vattenhållning. Emellertid sinade vattnet plötsligt och torrlades helt genom åter fungerande dränering. De gamla dräneringsrören lokaliserades och bröts av helt. För att säkra en god vattenhållning gjordes en samtidig fördjupning. Resultatet blev en tilltalande damm med lövdominerande omgivning av ädellövskog, främst bok, avenbok och ek. Dessutom ett rikligt inslag av hassel, som avskärmar skogsbilvägen en bit norrut. Gräsmarken runt dammen domineras av hallon, blåhallon och diverse högrörter.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2002 genom spontan etablering. Har efterhand fått allt större betydelse som värdefullt lekhabitat. En hittills maximal spelfrekvens av minst 30 aktiva hanar är utmärkt för ett så pass litet vatten. Närmaste lokaler med klockgroda ligger 300- 400 meter åt nordost.

Observation av lek under 2002-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 17 juni 2002. Då spelade en klockgroda ackompanjerad av ett tjogtal lövgroddor. Den 18 juni sjöng sex hanar. Kulmen inträffade i början av juli med toppnotering av 10 spelande hanar. 2003 finns första notis om observation av nattspelande klockgroddor i Sandhalls damm den 31 maj då 5-6 djur kväkte. Den 17 juni 2003 spelade >10 hanar. 2004 genomfördes sparsamma besök, men 20 juli noterades c:a 10 spelande hanar. Den 29 juli spelade >20 hanar. 5 augusti hördes c:a 25 aktiva hanar. Vid första besöket den 26 maj år 2005 noterades bra spel av c:a 10 klockgroddor.

Reproduktion: Under sensommarbesök har årsungar observerats under hela perioden.

Hotfaktorer: Inga sannolika hotfaktorer.

Erforderliga åtgärder: Avverkning av gran samt begränsning av lövplanteringen runt stora dämningen.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (stabil förekomst av ca 60-90 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Också lökgroda fram till c:a 1990, men ej observerad senare.

86-035 Vasasjön

Karaktistik av lekvattnet: Småsjö belägen på gränsen mellan Stutahagen och Fredriksberg (numera kallat Svartskyllereservatet). Storlek c:a 100 x 200 meter och betydande översvämningszon åt öster. Riklig flytbladsvegetation av gäddnate i sjöns djupare delar, främst i väster. Den grundare nordöstra delen av våtmarken har ymnig förekomst av vattenmöja och mannagräs. Utmed sjöns stränder finns en del kaveldun, mest smala och glesa bestånd, tillsammans med visst inslag av starr och vide. Sjön gränsar i väster till en nord-sydgående markväg och har en ramp emellan bestående av ett stengärde. Det finns också rikligt med högrörter, särskilt i det fuktiga partiet vid sjöns nordvästra sida fram till väggkanten. En bit söder om Vasasjön fanns tidigare en begränsad granplantering, som dessbättre togs ner för ett par år sedan. Norr om sjön finns likaså en del granplanteringar av andrageneration, men denna är inte så iögonenfallande p.g.a. den buffert av lövträd som ligger mellan vattnet och barrskogen. Likaså kamouflerar en del rödekar den östra kanten av granplanteringen vidare upp mot Vasamossen (sidan 95). Väster om Vasasjön (och markvägen) ligger talrika våtmarker i Svartskyllereservatet, som är antingen nyskapade eller restaurerade. Öster om Vasasjön ligger Stutahagens vidsträckta utmarker, som löper sammanhängande två kilometer norrut. Sammantaget är Vasasjön ett utsökt fint vatten, trots inslaget av barrplanteringar åt norr. Vasasjön har en lång historia av stabilitet sedan 1960-1979. En dramatisk och ödesdiger förändring inträffade 1980 då flera olika fiskarter planterades ut i Vasasjön. Denna åtgärd slog omedelbart ut både löv- och lökgröda. Som tur var hade löv- och lökgrödor möjlighet att utnyttja andra närliggande lokalerna, innan två av dessa också blev förstörda genom inplantering av signalkräfter 1987. Hela perioden fram till 1990 var det mycket kritiskt för speciellt lövgrödan, som fött en av sina viktigaste baslokaler förstörd. Vasasjön rotenonbehandlades under hösten 1990, varvid all fisk eliminerades framgångsrikt. Från 1991 var Vasasjön åter ostörd och koloniserades av lövgröda. Därefter skedde en stadig ökning till normal frekvens (>500 hanar). Lökgrödan överlevde dock inte missödet. Klockgrödan koloniserade Vasasjön av egen kraft under 1996.

Klassning: Utomordentligt värdefullt och viktigt lekvatten. Står allra högst i hierarkin sedan 2002 och är överordnad baslokal för både klock- och lövgröda. Vasasjön etablerades av enstaka djur med början under 1996. Invandringen skedde spontant genom naturlig migration från Svinahedjan i norr. I Vasasjön med anslutande baslokaler och övriga klusterlokaler inom Svartskylle-Stutahagen (>20 småvatten) finns arten nu i en frekvens av >1500 spelande hanar. Vasasjön är därmed klassad som den bästa av samtliga klockgrodelokaler i Skåne, tätt följd av Örnakärret (sidan 152) på andra plats och Hassle sjö (sidan 124) på tredje plats. Dessa tre närliggande överordnade baslokaler hade under 2005 sammanlagt >775 spelande hanar av klockgröda. Alla lokalerna ligger inom Svartskylle/Stutahagen. Annars förknippas Vasasjön mest

med lövgrodan, som i detta vatten har en av sina mest klassiska lokaler och välkänd sedan 1960. Även lökgrodan har tidigare påvisats i Vasasjön.

Observation av lek under 1996-2005: Den första perioden kan sammanföras från introduktionsåret 1996 t.o.m. 1999. Under det första året hördes endast två spelande hanar. Från 1997 och fram till 1999 stadigt ökad frekvens av upp till 15-20 hanar under 1999. Under nästa period, 2000 och 2001, steg toppnoteringen under det första året till 25 hanar. År 2001 endast fortsatt blygsam ökning av numerär med >30 hanar som toppsiffra. Toppnoteringarna är följande för respektive år: År 2002 (>80 hanar), år 2003 (>150 hanar), år 2004 (>250 hanar) och år 2005 (>300 hanar). Den sista rekordnoteringen under 2005 gjordes den 16 juni.

Reproduktion: Utomordentlig reproduktion har observerats av klockgroda sedan 2002. För lövgrodans del samma resultat. Detta är en av de mest produktiva lokalerna även för lövgroda. Under år 2003 var reproduktionen dock extraordinär. I ett begränsat område vid Vasasjön sågs då små årsungar i 10 000-tals i allehanda vegetation. Vid samma tillfälle observerades också 100-tals små metamorfer av klockgroda i en liten begränsad del av Vasasjön.

Hotfaktorer: Otillåten biltrafik, alltför hård röjning av buskage vid olämplig tidpunkt.

Erforderliga åtgärder: Vägarna in till Svartskyllereservatet bör fränstängslas med lås (istället för med sprint), så att obehöriga inte kan ta sig in i området. Även behöriga personer vädjas att inte köra bil under kvällar och nätter, särskilt i maj och juni, då klockgrodor och lövgrodor ständigt korsar småvägarna.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (Medelfrekvens >500 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Tidigare även lökgroda fram till 1979.

86-037 Kraftledningsdammen

Karakteristik av lekvattnet: I akten till Laga skifteskartan har vattnet beteckningen "Äng, sidvall, mägergrav". Den gamla mägergraven var belägen i det som då kallades för Hus Mans Heijdan. I våra dagar kan vattnet beskrivas som ett mycket grunt och flackt vattenmöjekärr. Under vårvattenstånd har kärret en stor översvämningsszon och omfattar då c:a 20 x 35 meter, men efterhand under sommaren betydligt mindre areal (endast 8 x 10 meter under normalvattenstånd sommartid). Vattnet är grunt och uttorkningsbenäget. Vattenvegetationen domineras fullständigt av vattenmöja och mannagräs och kan täcka upp till 80-90% av vattenarealen. Knappt 50 meter söder om vattnet och den angränsande lilla markvägen är den gamla f.d. åkern planterad med gran. Den drygt 10-åriga granplantering sträcker sig vidare söderut, med viss utglesning här och var, ända fram till norra lövbrynet av Sövestads plantering.

Klassning: Förekomst av klockgroda observerades först under 2005 genom naturlig invandring från närliggande baslokaler i öster. Våtmarken är annars mest känd som klassisk lokal för lövgroda sedan 1960-talet och för lökgroda sedan 1970-talet. I nuvarande skick har lokalen hittills endast haft marginell betydelse för klockgroda. Genom lämpliga och föreslagna åtgärder, vilka också finns med i skötselplanen för dammen, kan kärret få en helt annan betydelse på sikt som mycket värdefull lokal.

Observation av lek under 2005: Klockgroda observerades först i dammen under 2005, då tre hanar hördes spela den 22 maj. Migrerande djur från Örnakärret (sidan 152) har med största sannolikhet gett upphov till förekomsten, då detta är närmaste baslokal.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Den mest överhängande hotfaktorn är den uppväxande granplanteringen i söder. En del av denna har dock glesats ut en aning, men bör avlägsnas fullständigt.

Erforderliga åtgärder: För att vidmakthålla en god levnadsmiljö för klockgroda, lövgroda och övriga groddjursarter, så bör vattnet grävas ur och förstoras för att motverka uttorkning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årligen 30-50 hanar som genomsnitt), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Tidigare också lökgroda fram till c:a 1990.

86-038 Baldringe ängar, Gunnars damm

Karaktistik av lekvattnet: Gammal torvgrav belägen i åkermark. Tangerar samtidigt sydostbrynet av ädellövskog (Baldringe ängar). Den smala kanten mellan dammens västra del och det fullskiktade lövbrynet består främst av kaveldun och starr övergående på fastare mark av diverse högrörter. Det nedre busk- och trädskiktet domineras av hassel med inslag av olvon och hägg. Det övre trädskiktet utgörs av ek, avenbok och bok. Torvgravens storlek c:a 80 x 40 meter. Dammen har ett väl utvecklat flytbladstäckte av främst gäddnate, mannagräs och andmat. Tillgång till lämpliga övervintringshabitat i grannskapet gör lokalen värdefull för både klockgroda och lövgroda.

Klassning: Vattnet är främst känt som klassisk baslokal för lövgroda sedan 1959. Under 1970-talet konstaterades även lökgroda. Klockgroda etablerad 2004 genom spontan kolonisation. Närmaste lokal ligger endast 300 meter åt sydost.

Observation av lek under 2004-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 20 juli 2004. Då spelade fem hanar i östra delen av torvgraven. 2004 års toppnotering inträffade den 29 juli, då 10 hanar räknades under spel. 2005 noterades första spelet av klockgroda den 23 maj. 16 juni 2005 registrerades nytt spelrekord av >15 klockgrodor.

Reproduktion: Har skett både 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Det är viktigt att värna om torvgravens öppna karaktär för bästa insolation och fortsatt mycket gynnsamma lokalklimat. 2005 sattes nytt nordiskt rekord genom observation av lövgroda den 15 november. Viss smygande uppslag av vide och inslag av småbjörkar har börjat uppträda längst kanterna.

Erforderliga åtgärder: Försiktig kantröjning av vide och björk bör utföras inom något år. För klockgrodans del vore det bäst av avlägsna alla videbuskar, men dessa utgör samtidigt viktigt skydd för lövgrodor under lekperioden, eftersom de under dagtid utnyttjas som solplatser och vid födosök.

Observation av övriga amfibiearter: Lökgroda (fram till början av 1990-talet), lövgroda (varierande mellan 70-110 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Dammen döpt efter Gunnar Berglund, far till Boris Berglund.

86-040 Ängavången, Baslokalen

Karaktistik av lekvattnet: Torvgrav belägen i gammal betesmark med blandad karaktär av både natur- och kulturbete. Sydöstra delen av strandzonen bildar en vikformad slinga en bit ut i åkermarken. Mellan åkern och sydkanten finns en skyddande buffertzona. Även omedelbart öster om betesmarken, där kärret ligger, finns odlad mark. Mycket fint, välskött vatten och välhåvdat bete av nötkreatur, som når fritt alla delar av betesmarken. Kärrets storlek är c:a 50 x 20 meter plus översvämningsszon åt norr. Vegetationen består av en rik och varierad flytbladsvegetation av främst mannagräs, vattenmöja, gäddnate och vissa år även andmat omfattande c:a 40% av vattenytan. Kaveldun och stor igelknopp c:a 20%. Starr och fräken c:a 10% och öppet vatten c:a 30%. Som de flesta småvatten kan betydande variationer förekomma mellan olika år, främst beroende på vattenståndet. Längst sydkanten av våtmarken, på gränsen mot odlad mark, finns en gles bård av lägre videbuskar. Dessa är viktiga för lövgrodornas trivsel och påverkar inte klockgrodan negativt på något sätt.

Klassning: Viktig baslokal för rödlistade groddjur. Främst känd som klassisk baslokal för löv- och lökgroda. Klockgrodan har invandrat naturligt till området under 2001, men fanns först 2004 i detta vatten.

Observation av lek under 2003-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 11 juni 2003, då tre hanar spelade i dammen. 9 maj 2004 spelade 15 djur. Vid senare avlyssningar i juni och juli hördes 20-25 aktiva hanar. Den 29 juli räknades 25 hanar. 2005 gjordes den första avlyssningen den 23 maj, då 3-4 klockgrodor hördes. Avlyssningar under somaren har gett upp till 30-35 aktiva hanar som bäst.

Reproduktion: Juveniler har observerats både 2004 och 2005. Även mycket god reproduktion av lövgroda.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens under senaste år 100-150 hanar), lökgroda (ej med säkerhet observerad sedan 1997, då sex hanar noterades).

Övrigt: Lokalen välkänd sedan 1960, då lövgrodor studerades under lek i kärret. Lökgrodan påvisades först i början av 1970-talet och dammen var då områdets bästa lokal för arten med spel av 100-200 hanar i medelfrekvens.

86-054 S Skärskog, Sydöstra vattnet

Karaktäristik av lekvattnet: Grund kärrmark som betas fritt av nötkreatur. Storlek c:a 50 x 70 meter plus översvämningsszon. Kärrmarken är mestadels mycket grund men har även partier med höljor. Under våren ymnig flytbladsvegetation som helt domineras av vattenmöja och mannagräs. Efterhand under sommaren blir förekomsten av vattenklöver allt mer påtaglig och kan täcka upp till 20% av våtmarken. Kärret torkar ut helt vart 3:e eller 4:e år. Detta innebär ofta toppar av gynnsam reproduktion året efter total uttorkning. Följande leksäsong kan då generera en förnygring, som ligger på betydligt högre frekvens än genomsnittet under förutsättning att vattenhållningen är tillräcklig fram till metamorfos.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2004 genom naturlig invandring som torde ha sitt ursprung i området öster om Baldringe ängar, som ligger drygt två kilometer nordost, alternativt från södra delen av Svartskyllereservatet, som ligger åt nordväst. Under den korta tid som klockgroda förekommit i våtmarken har vattnet snabbt utvecklats till en högklassig lokal. Vattnet tillhör den exklusiva skara av skånska småvatten som hyser både klockgroda, lövgroda och lökgroda.

Observation av lek under 2004-2005: 22 juli 2004 hördes spel av >30 hanar. 8 juli 2005 hördes mäktigt korusspel på avstånd av sammanfallande kör om >100 hanar fördelade i de tre närliggande dammarna söder om Skärskog. Vid samma tillfälle hördes ett blygsamt inslag av 4-5 spelande lövgrodor. 8 juli hördes >50 sjungande klockgrodor.

Reproduktion: Har skett under båda åren i god frekvens. Även lövgrodor har genomfört lyckad förnygring.

Hotfaktorer: Uttorkning under vissa år. Allt mer dominerande inslag av kråklöver är oroväckande och börjar missgynna vattnet.

Erforderliga åtgärder: En försiktig urgrävning och fördjupning bör utföras.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvensen under senare år >100 hanar), lökgroda (30-40 hanar under perioden 1970-1990. Fortfarande spel under 1992. Inga observationer under 1993-1997.

86-055 S Skärskog, Mellersta vattnet

Karakteristik av lekvattnet: Kärr som betas fritt av nötkreatur. Vattnet ligger fint i en djup sänka omgiven av åsliknande kullar. Storlek c:a 45 x 15 meter. Ganska riklig flytbladsvegetation av mannagräs, vattenmöja och gäddnate, som sammantaget brukar ha en täckning av 30-40% av vattenarealen. Stränderna kantas av starr i den östra delen. I ett grundare centralt parti av dammen finns ett mindre bestånd av kavelldun. Det mest kuperade avsnittet ligger omedelbart norr om dammen och fungerar som effektivt vindskydd. På grund av det mycket gynnsamma lokalklimatet leker klockgroda och lövgroda tidigare här än på flertalet andra lokaler i omgivningarna. Utmarken kan liknas vid en ekologisk ö och ligger isolerad söder om Skärskogs gård. Har en sträckning i ost-västlig riktning om c:a 400 x 200 meter. Inom området finns ytterligare tre andra vatten. Avståndet till de två närmaste är c:a 100 meter.

Klassning: Ny lokal för klockgroda etablerad genom spontan migration under juni 2003. Blygsam förekomst under första året, men därefter en förbluffande ökning, så att den på kort tid utvecklats till en högklassig lokal för klockgroda. Det bör vidare påpekas att lekvattnet är en klassisk lokal för lövgroda sedan 1960 och även för lökgroda sedan början av 1970-talet.

Observation av lek under 2003-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 11 juni då 3-4 klockgrodor spelade i liten kör tillsammans med >100 lövgrodor. 2004 gjordes första notisen av spelaktivitet den 4 juni, då två hanar hördes sjunga från dammen. Den 22 juli konstaterades riktigt fint spel av minst 20 kväkande hanar. 2005 har spel av klockgrodor noterats vid flera tillfällen i slutet av maj och hela juni. Den 8 juli 2005 spelade >35 hanar i dammen.

Reproduktion: Reproduktion har noterats både under 2004 och 2005. Samma gäller lövgroda sedan lång tid tillbaka.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot vattnet.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt betesgång och hävd i nuvarande omfattning. Urgrävning för att minska risken för uttorkning är önskvärt.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (ca 50-100 hanar. År 2003 >90 hanar), lökgroda (20-40 hanar under hela 1970-1980 talet. Ännu god förekomst fram till 1992. Förgäves eftersökt 1993-1997, men kan mycket väl finnas kvar, eller har återinvandrat, då den påvisades 1996 vid Valliegården (800 m österut) och i ökat numerär i ett annat närbeläget kärr (86-056), vilket skett under de senaste åren.

86-056 V Högestads mosse

Karaktäristik av lekvattnet: Större kärrmark, som omfattar c:a 1 hektar, omedelbart öster om vägen mellan Ängavången och Kommagården. Vattnet är av ganska ungt datum och uppstod genom igenslamning av gamla dräneringsrör under 1987-1988. Mycket fint vatten med varierande utseende och en långsträckt, vindlande form. Kärrrets storlek är c:a 250 x 40 meter. Våtmarken har efterhand fått en rejäl buffertzoon mot omgivande åker. Vissa partier av våtmarken har betydande inslag av kaveldun, medan andra delar är öppnare med stora ytor av flytbladsväxter. I den västra och sydcentrala delen av kärrmarken finns också en del videbestånd. Det växlingsrika utseendet med tillgång till skydd gör också lokalen attraktiv för fågelfaunan, bland annat utgör gråhakedopping ett karaktäristiskt inslag.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2004. Etablerad genom naturlig immigration och i god frekvens redan under första året. Under andra året stegrad frekvens till ansenligt numerär och våtmarken är därmed att betrakta som baslokal för klockgroda i Ängavångsområdet. Riklig förekomst av dessutom både lövgroda och lökgroda.

Observation av lek under 2004-2005: Den 9 maj 2004 registrerades spel av 12 sjungande klockgrodor. Vid åtskilliga avlyssningar under maj och juni hördes 15-25 spelande hanar. Toppnotering registrerades den 29 juli med spel av >30 hanar. 2005 gjordes den första avlyssningen den 23 maj, då c:a fem klockgrodor spelade i dränkt musik av >200 lövgroddor. Senare avlyssningar i juni och juli har gett ett utbyte av 30-50 spelande hanar.

Reproduktion: 2004 och 2005 har mycket god reproduktion av klockgroda konstaterats. Även utmärkt reproduktion av lövgroda och lökgroda.

Hotfaktorer: Utsättning av signalkräfter. Begynnande igenväxning av vide och kaveldun. En åter fungerande dränering.

Erforderliga åtgärder: Ta bort dräneringen permanent. Försiktig rensning av vide och kaveldun.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (de under senaste åren c:a 300 hanar), lökgroda (30-40 hanar perioden 2003-2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander,

Övrigt: Fullkomligt unik lokal som är baslokal för både klockgroda och lövgroda.

86-060 400 m S Olsgård, Lilla runda dammen

Karakteristik av lekvattnet: Nästan cirkelrund djuphåla i kärrområde med gamla torvgravar. Dammen är belägen i en isolerad naturbetesmark strax norr om Sövestad, där större delen av arealen består av kärrmark och spridda torvgravar. Dammen ligger i den sydöstra delen av området nära ett kuperat avsnitt. Naturbetesmarken kan liknas vid en ekologisk ö och är helt omgiven av odlad mark. Höljans storlek är c:a 10 x 10 meter med öppet vatten i den centrala delen. Utmed kanterna en gles bård av kaveldun och ganska rikligt inslag av mannagräs. Torvgraven är delvis fränstängslad av säkerhetsskäl, vilket är motiverat för att betesdjuren inte skall råka ut för olyckshändelser.

Klassning: Klockgrodan noterades först i detta vatten under 2003. Sporadisk förekomst under den korta tid lokalen varit känd. Kan knappast härbärgera så många fler individer i nuvarande skick och klassas tills vidare som underordnad lokal. Som helhet är dock lokalen värdefull i ett bredare perspektiv, då både lövgroda och lökgroda har påvisats i dammen. Dessutom en mycket god förekomst av större vattensalamander.

Observation av lek under 2003-2005: Första observationen av klockgroda i dammen gjordes den 26 juni 2003. Under besök följande år var vattnet tyst. Under 2005, observerades åter spel av en ensam hane.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot vattnet och våtmarken i ett kortare tidsperspektiv. På längre sikt finns viss oro hur ett expanderande Sövestad kan påverka våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt betesgång i nuvarande omfattning och gärna som tidigare av både kor, hästar och får, vilka betar på olika sätt och därmed kompletterar varandra. Önskvärt också att rensa en del av kärret för att erhålla en öppnare vattenyta med förhoppningsvis mer flytbladsvegetation av gäddnate, där det nu finns enbart kaveldun.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (5-10 hanar i medeltal under senare år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Tidigare också sparsam förekomst av lökgroda fram till början av 1990-talet.

86-065 V Björnamossen, Runda mängelgraven

Karakteristik av lekvattnet: Mycket välskött mängelgrav med nästan cirkelrund form och en storlek om c:a 40 x 40 meter. Vattnet ligger på åkermark som under vissa år brukas som vall. Lokalen ligger strax väster om ett gammalt utmarksområde till Krageholms gods, som kallas för Björnamossen. Mängelgraven har ett glest inslag av lägre videbuskar utom vid nordöstra sidan, där det finns ett sammansatt bestånd, vilket är viktigt för lövgrodornas trivsel. Likaså mindre rätta bestånd av kaveldun, där det finns gott utrymme även för flytbladsväxter, som domineras av mannagräs. Också en del starrväxter, bl.a. bunkestarr. Centrala delen av dammen utgörs av öppet vattenspegel. Strax öster om mängelgraven finns ett långt, buskrikt stengärde, som löper i nord/sydlig riktning och utgör gränsen till Björnamossen. Närmaste lokal för klockgroda är ligger c:a 1 kilometer åt nordost.

Klassning: Vattnet är en klassisk lokal för både löv- och lökgroda, även om den senare inte iakttagits under senare år. Klockgrodan etablerade sig genom spontan invandring under 2005. Redan under första året har denna utsökt välhållna mängelgrav befast sin ställning som en riktigt god lokal för klockgroda. Sammantaget utgör lokalen ett mycket värdefullt komplement till den expanderande förekomsten av klockgroda.

Observation av lek under 2005: Förekomst av klockgroda uppmärksammades första gången den 26 maj 2005 då spel av åtta kväkande hanar noterades. Den 28 maj spelade 16 aktiva hanar. Senare granskning under sommaren har gett ungefär samma antal spelande hanar.

Reproduktion: Under granskning i augusti 2005 har juveniler av klockgroda observerats i strandnära zoner av mängelgraven. Likaså har lyckad reproduktion genomförts av lövgrodor.

Hotfaktorer: Svårt att föreställa sig några potentiella hot.

Erforderliga åtgärder: Markägaren bör kontaktas i syfte att bevara vattnet i nuvarande skick.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (under nästa alla år har förekomsten pendlat mellan 30-60 hanar sedan 1970. Senaste åren >60 hanar), lökgroda (stabil förekomst under 1970-1980 talet och kan mycket väl ännu finnas kvar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Lokalen tillhör numera den mycket exklusiva kategorin av småvatten, där löv-, lök- och klockgroda påträffats i gemensamt lekvatten.

86-101 Virskorran

Karakteristik av lekvattnet: Lövkärr som ligger i Nyvångsskogen, och domineras av bok. Vattnets areal under vårvattenstånd är c:a 100 x 100 meter, men minskar sedan efterhand. Betydande inslag av flytbladsvegetation, som mest utgörs av andmat och vattenmöja, särskilt i den västra delen, samt gäddnate och mannagräs. Efterhand dominerar olika starrarter, däribland bunkestarr, och vattenspegeln blir allt mindre. Fram till c:a 1992 torkade kärrmarken ut helt under mycket torra somrar till olägenhet för främst lövgrodor, som därmed fick sin reproduktion spolerad. Därefter grävdes en del av västra kanten ur, så att en permanent hölja bildades som ett extra vattenmagasin. Sedan dess har Virskorran aldrig torkat ut. Stora granplanteringsområden, främst österut, men även åt norr, vilka planterades efter oktoberstormen 1967, har tyvärr negativt förändrat områdets karaktär, då 100-tals hektar gammal bokskog ersattes. Närmaste lokal ligger 650 meter rakt söderut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2002 genom naturlig invandring. Virskorran är annars mest känd som klassisk lokal för lövgroda (med en mängd observationer sedan början av 1960-talet). För klockgrodans del är lokalen av mycket avvikande karaktär. Virskorran är tillsammans med Kraftledningsdammen (sidan 99) den enda lokal som ligger i ren skogsmark. Lokalen kommer säkerligen aldrig att få större betydelse för klockgroda, utan klassas som sekundärlokal.

Observation av lek under 2002-2005: Förekomst av klockgroda observerades första gången den 22 maj 2002. Då spelade två hanar av klockgroda ljudligt överröstade av en ettrig kör om >40 lövgrodor. 2003-2005 har området besökts ett flertal gånger och resultatet varierar vanligen mellan 1-2 spelande hanar upp till maximalt 3-4 individer. Emellanåt har vattnet varit helt tyst och kännetecknande är att spelaktiviteten har mycket kortare varaktighet än lokaler i öppen mark. Vattnet brukar vara helt tyst redan i slutet av juni.

Reproduktion: Har inte observerats. Fortfarande årlig reproduktion av lövgroda.

Hotfaktorer: Succesiv igenväxning under de senaste 10 åren har allt mer missgynnat våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Glesa ut och skapa öppnare mark på västra och södra sidan. Granplanteringen bör glesas ut för att förbättra lokalklimatet och senare ersättas med bok eller annan ädellövskog.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (40-60 spelande hanar under senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-102 Skoghejdan, Nyvångskorran

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm i kärrsvacka omedelbart söder om Nyvångsskogen. Innan dammen grävdes ur 1993, fanns vissa år ett mycket grunt vattenmöjekärr, som snabbt brukade torka ut. Samma år skapades också Döda ekens damm (sidan 109), som är den närmaste lokalen och ligger drygt 100 meter åt sydväst. C:a 350 meter åt sydost ligger baslokalerna vid Hilmas boställe (sidan 110 & 111). Våtmarken omfattar c:a 20 x 40 meter och har dessutom en rejäl översvämningszon åt sydost under våren. I denna del finns ett avlopp som leder bort mycket vatten österut under vårvattenståndet. Vattenmöja och mannagräs kan under vissa år täcka c:a 80% av vattenarealen, men efterhand blir ofta gäddnate mer dominant. Utmed stränderna finns sparsam med starr och igelknopp. Inne i Nyvångsskogen finns ett litet grunt bäckflöde som förser dammen med vatten under våren.

Klassning: Nyvångskorran är en viktig lokal för både klockgroda och lövgroda. För lövgrodornas del har lokalen utnyttjats frekvent sedan vattnet var nytt under våren 1993. Klockgrodor påvisades i dammen först under 2002 genom naturlig kolonisation. Därefter har dammen utvecklats till ett viktigt lekhabitat för arten och klassas som underordnad baslokal i östra delen av Skoghejdan. Till skillnad från Döda ekens damm (sidan 109) har inget negativt märkts under senaste två åren beträffande vattenhållningen, vilket gjort att den fått en överordnad roll. Sammantaget är lekhabitatet en viktig lokal för sällsynta groddjur och kan eventuellt också hysa lökgroda, som ofta har för vana att uppträda inkognito.

Observation av lek under 2002-2005: Första observationen av en spelande klockgroda gjordes den 27 maj. Den 11 juni spelade sex hanar aktivt och den 10 juli spelade 14 klockgrodor. Den 28 maj 2003 kunde spel av sju hanar avnjutas. Den 8 juni observerades c:a 15 spelande hanar. Den 30 maj 2004 spelade 15 hanar i rejäl korus. Kvällen den 28 juli spelade c:a 30 aktivt hanar i riktigt fin kör. Den 28 maj 2005 hördes c:a 35 aktiva hanar.

Reproduktion: Föryngring av klockgrodor har noterats under hela perioden.

Hotfaktorer: Inga rimliga hot finns mot våtmarken eller näromgivningarna.

Erforderliga åtgärder: Vattennivån bör höjas ca 3 decimeter för att förbättra vattenmagasineringsen under våren.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>60 hanar under senare år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Sannolikt också sporadisk förekomst av lökgroda under något år.

86-103 Skoghejdan, Döda ekens damm

Karakteristik av lekvattnet: Damm grävd 1993. Efter utvidgning av Skoghejdans naturreservat ligger dammen numera inom detta. Döda ekens damm är c:a 15 x 40 meter stor och hade fram till 1993 en rejäl översvämningsszon. Därefter har hydrologin förändrats märkbart och vattenståndet sjunkit betydligt. Under 2004 och 2005 har översvämning under våren uteblivit helt. Flytbladsvegetationen domineras under våren av vattenmöja och mannagräs, men också betydligt inslag av gäddnate i dammens djupare delar. Längs ständerna förekommer mindre bestånd av kaveldun och igelknopp.

Klassning: Naturlig kolonisation av klockgroda skedde 2002 genom invandring från Hilmas boställe (sidan 110 & 111) i sydost. Därefter förekommer en mycket stabil population om än i måttlig frekvens. Vattnet skulle säkert utvecklats mycket bättre under de senare två åren, om vattenståndet varit lika bra som under perioden 1994-2003. Lövgrodan har missgynnats på samma sätt av den sämre vattentillgången.

Observation av lek under 2002-2005: Den allra första observationen av spelande klockgrodor noterades den 27 maj 2002, då åtta hanar spelade. 8 juli noterades c:a 15 aktivt spelande hanar. 28 maj 2003 kunde 11 spelande hanar avnjutas. 8 juni observerades c:a 20 spelande hanar. 2004 spelade >20 hanar aktivt i dammen den 28 juli. 2005 noterades bra spel av >20 hanar den 28 maj

Reproduktion: Föryngring har observerats under alla fyra leksäsongerna. Bäst resultat under år 2003.

Hotfaktorer: Den allt sämre vattenhållningen de senaste två åren indikerar en påverkan av hydrologin. Det dåliga vattenståndet beror sannolikt inte på naturliga variationer, utan troligare att det sker genom något okänt avflöde eller dränering.

Erforderliga åtgärder: De lokala dräneringarna bör granskas och om de fungerar bör de åtgärdas, så att vi återfår samma vattenstånd som tidigare med den så ytterst viktiga översvämningssonen under vårtiden.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årligen 40-70 hanar, flest under 2002), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Möjligen också enstaka individ av lökgroda något år.

Övrigt: Då vattnet skapades genom grävning under år 1993, fanns redan den döda eken strax nordväst om dammen. Eftersom det döda trädet lätt förknippas med vattnet, så fick dammen namnet "Döda ekens damm".

86-105 Hilmas boställe, Östra dammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm strax öster om Hilmas boställe. Dammen skapades 1995, främst för att gynna löv- och lökgröda. Dammen har en mycket oregelbunden form med en stor översvåmningszon under vårvattenstånd. Mycket fin flytbladsvegetation, som domineras av vattenmöja, men även rikligt med gäddnate och mannagräs. I södra och östra delen förekommer ganska mycket starr och även en del kaveldun. Ett par hundra meter österut, liksom c:a 300 m norrut, ligger Nyvångsskogen med det anslutande naturreservatet Skoghejdan. Sammantaget ligger dammen i fina omgivningar av mycket ålderdomlig prägel.

Klassning: Utomordentligt värdefull lokal som snabbt har fått status som baslokal. Klockgrodan koloniserade vattnet genom naturlig invandring under 2001. Dammen står i intim förbindelse med den västligare dammen (sidan 111), och både klock- och lövgrodor lever i båda vattnen varje leksåsong, då främst hanarna vandrar fram och tillbaka mellan dammarna. Är således baslokal även för lövgroda och sannolikt förekommer också lökgröda, som är lätt att förbise.

Observation av lek under 2002-2005: Den allra första anteckningen om förekomst av klockgroda är daterad 8 maj 2002. Den 4 juni spelade 12 aktiva hanar. Följande år den 25 maj sjöng en ensam hane. 8 juni spelade c:a 40 hanar i rejäl kör. 2004 började mot natten till den 22 april en ensam klockgroda spelade tillsammans med ett 10-tal lövgrodor. Trots blåsig kväll den 28 juli, noterades utmärkt spel av >30 hanar i slutet av lekperioden. Ännu senare, den 2 augusti, räknades c:a 35 aktiva hanar. 28 maj 2005 konstateras mångstämmigt spel av >60 aktiva hanar.

Reproduktion: Mycket god förökningsperiod under perioden 2002-2005 vid kontroller under sensommar/höst.

Hotfaktorer: Våtmarken är skapad i specifikt syfte för att gynna rödlistade groddjursarter. En viss smygande igenväxning kan ske med visst förbiseende.

Erforderliga åtgärder: Inga.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årlig frekvens av >150 spelande hanar sedan år 2000), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Troligen förekommer även lökgröda även om detta ännu inte verifierats.

86-106 Hilmas boställe, Västra dammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm om c:a 20 x 60 meter med viss översvämningszon under våren. Dammen grävdes 1995 för främst lövgroda och i försök att naturligt etablera även lökgroda. Vattnet har en synnerligen välutvecklad flytbladsvegetation, som domineras av vattenmöja. Dessutom rikligt med mannagräs och gäddnate. Flytbladstäcket omfattar genomsnittligt 80-100%, varav c:a 70% av vattenmöja. Vattenmöja är en idealisk flytbladsvegetation, som ger skydd åt klock- och lövgrodor under lek och romläggning. Dessutom bidrar vattenmöjan inte med att sänka vattentemperaturen även om den täcker praktiskt taget hela vattenytan. Utmed kanterna finns en del starr och ett mindre videbestånd vid dammens södra och sydöstra sida. Senare under sommaren förändras karaktären avsevärt med mer kaveldun och mer framträdande starrbestånd av olika arter, däribland bunkestarr. Närmaste lokal ligger c:a 100 meter rakt österut.

Klassning: Synnerligen värdefull själveterablerad lokal som snabbt har fått status som baslokal. Klockgrodan immigrerade genom naturlig kolonisation under 2001. Utgör tillsammans med den närliggande dammen i öster (sidan 110) de primära lokalerna i Baldringetorpsområdet. För närvarande finns det sex underordnade lokaler i klustret till dessa två baslokaler. Fungerar även som baslokal för lövgroda. Antagligen förekommer även lökgroda.

Observation av lek under 2000-2005: Spel av två hanar observerades för första gången den 21 juni år 2000. 2001 gjordes initialfyndet den 4 maj, då en klockgroda gav hals ackompanjerad av >150 lövgrodor! Senare under lekperioden hördes spel av 4-5 hanar. 8 maj 2002 noterades fint spel av c:a 10 hanar. Säsongen 2003 började med sparsamt spel av c:a fem hanar. Några dagar senare, den 28 maj, sattes ny toppnotering med >20 aktiva hanar. Den 8 juni spelade >60 hanar. 2004 började med tidig notis natten till den 22 april, då två hanar spelade aktivt. Kvällen 28 juli mångstämmigt spel av 40-50 hanar. Den 2 augusti noterades spel av c:a 50 aktiva hanar. 2005 avlyssnades vattnet först den 28 maj då en mäktig kör om >100 hanar kunde avnjutas.

Reproduktion: God föryngring av klockgroda sedan 2002. Detsamma gäller för lövgroda.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Inom något år bör begynnande uppslag av vide röjas bort.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (150-175 spelande hanar årligen sedan år 2000), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Troligen förekommer även lökgroda.

86-132 500 m OSO Hundkillegården

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav belägen 500 meter ost- sydost Hundkillegården. Våtmarken ligger helt isolerad och är omgiven av åkermark. Vattnets storlek c:a 20 x 40 meter. Markant inslag av kavelkun, som bildar en bred bård utom i dammens centrala och norra del. Utmed norra delen kantas torvgraven av videbuskar, vilka hänger ut över vattenytan. Relativt sparsamt inslag av gäddnate i djupare delar. Mannagräs också här och var i södra och östra kanten. Norrut, strax bakom kanten av videbården, finns en grupp planterade granar, c:a 30-35 år gamla. Dessa utgör ett effektivt vindskydd från norr. Genom att de står bakom lövrampen, så gör de i nuvarande skick ingen skada. Sammantaget ett mycket trevligt vatten, som ligger bra vindskyddat med gynnsamma förutsättningar att attrahera både lövgroda och klockgroda.

Klassning: Värdefull lokal för klockgroda och den första som etablerades av flera djur i området genom naturlig migration under 2003. Annars förknippas torvgraven mest som en gammal klassisk baslokal för lövgroda känd sedan 1960. Med allra största sannolikhet har även lökgrodan tidigare också utnyttjat vattnet för lek, eftersom den påträffats i flera anslutande dammar.

Observation av lek under 2003-2005: Den första iakttagelsen av klockgroda i dammen gjordes den 26 juni 2003. Vid detta tillfälle spelade sex hanar aktivt i dammen. Samtidigt satt flera 10-tals lövgrodor fint uppradade i kvistverket på videbuskarna i norra kanten. Vid olika avlyssningar under 2004 och 2005 har pålitligt spel förekommit av 5-15 aktiva hanar. Under slutet av juli 2004 räknades flera gånger >12 kväkande hanar. 2005 har frekvensen ökat något med toppnotering av 18 räknade hanar som mest och vid andra tillfällen 12-15 djur.

Reproduktion: Under sensommarbesök under både 2004 och 2005 har juveniler observerats i grunda strandpartier utmed dammens södra sida. Samtidigt har reproduktionen varit mycket tillförlitlig för lövgroda med under vissa år synnerligen gott resultat.

Hotfaktorer: Inga i dagsläget

Erforderliga åtgärder: Fortsatt skötsel enligt tidigare.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (Baslokal årligen >100 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Tidigare sannolikt också lökgroda.

86-133 SO Skjutbanan, Sövestads plantering

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav i naturbetesmark, som inte hävdats under c:a 10 år. Kraftigt betestryck av rådjur, dovvilt och vildsvin har någon mån hejdat igenväxningen. Ligger nära sydvästkanten till Sövestads Plantering, där det innanför brynzonen finns omfattande granplanteringar med en ålder av c:a 25 år. Längre norrut i Sövestads plantering, där lövskogen åter dominerar, finns förmodligen Skånes största bestånd av tibast. Vattnets, som har en storlek om c:a 35 x 120 meter, är numera starkt igenvuxet av kavedun och vide med endast mindre öppna vattenytor. I glesare strandpartier finns mannagräs och sköldbladsmöja. Viss översvämningszon åt söder. Hela våtmarken ligger väl vindskyddad i en relativt djup sänka, där kuperade avsnitt västerut dämpar västvindarna. I öster utgör ädelbrynet också ett vindskydd, utan missgynna vattnet genom skuggverkan.

Klassning: Trots missgynnande faktorer är torvgraven fortfarande en betydelsefull lokal för, främst lövgroda. Förekomst av klockgroda verifierades först under 2004, då flera djur hördes spela. Torvgraven är känd sedan mitten av 1960-talet, då området började granskas systematiskt. Med allra största sannolikhet har dammen tidigare även hyst lökgroda, som påträffades genom stickprover i åtskilliga, närliggande vatten.

Observation av lek under 2004-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 23 juli 2004 då sex kväkande klockgrodor spelade. Lokalen är naturligt etablerad genom migration från kärnområdet i Svartskyllereservates södra del, som ligger bara 500 m norrut. Den 23 juni 2005 kunde glädjande avnjutas fint spel av 12 aktiva hanar. Den 8 juli åter bra spel av c:a 15 hanar.

Reproduktion: Under höstbesök 2005 har årsungar av både klock- och lövgroda observerats.

Hotfaktorer: Upphört bete och pågående igenväxning.

Erforderliga åtgärder: Betesgången bör åter upptas för att genom god hävd. Synnerligen önskvärt att också restaurera våtmarken.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (har pendlat mellan >50->80 under senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Med största sannolikhet även lökgroda tidigare.

86-135 V Ängsvik, Västra torvgraven

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav i anslutning till Baldringe ängars sydspets. Vatten har en mycket mer oregelbunden form. Den vindlande formen utgör c:a 90 meter. Torvgravens bredd varierar mellan 4-8 meter i västra delen och 5-15 meter i den östra. Dammen delas nästan mitt itu av en från syd till norr gående "halvö". Den västra delen av torvgraven domineras av en väl utvecklad flytbladszon. Mannagräs, vattenmöja och gäddnate brukar täcka c:a 70% av ytan. Sparsamt inslag av kaveldun och starr. Torvgravens östra sida har mindre flytbladstäckning, c:a 10-15%, som utgörs mest av gäddnate. Utmed stränderna finns bitvis kaveldun och starr, bl.a. bunkestarr. Avstånd till närmaste lokal är endast 200 meter.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2004. Däremot klassisk lokal för lövgroda sedan 46 år tillbaka i tiden. Förekomst av klockgroda är etablerad genom naturlig kolonisation. Även i detta vatten har tidigare förekommit lökgroda (från 1976 till slutet av 1980-talet). Lokalen bedöms ha mycket god potential för klockgroda genom sitt gynnsamma och skyddade sydläge i en svacka. Dessutom är vegetationsstrukturen närmast idealisk med flytbladsväxter, särskilt i torvgravens västra del. Sammanfattningsvis klassas lokalen som mycket värdefullt habitat för klockgroda och övriga sällsynta arter.

Observation av lek under 2004-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 23 juli 2004. Vid detta tillfälle spelade två hanar i västra delen av torvgraven. Under 2005 besöktes området endast vid ett par tillfällen. Den 23 juni sjöng sex hanar i vattnet. Natten den 8 juli spelade sammanlagt nio djur.

Reproduktion: Ej granskad, men har med stor sannolik ägt rum under 2005.

Hotfaktorer: Väl avsides belägen lokal, där potentiella hot bedöms som osannolika.

Erforderliga åtgärder: Den nuvarande goda hävden är viktig att upprätthålla. Ett mindre uppslag av aspar på norra delen av halvön bör tas bort.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (frekvens årligen 20-60 hanar sedan 1960. 100-tals dagobservationer av lövgrodor i det fullskiktade ädelbrynet på nivåer upp till 20 m över marken.), lökgroda fram till c:a 1990, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-136 V Ängsvik, Stora torvgraven

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav belägen i en blandning av kultur- och naturbetesmark strax söder om ädellövsbrynet i Baldringe ängar. Dammen har en areal om c:a 100 x 40 meter och utgör den största av tre närliggande torvgravar i samma betesmark. Vattnet har en väl utvecklad flytbladsvegetation, som täcker c:a 25-30% av arealen; i strandnära partier rikligt med mannagräs, särskilt utmed norra kanten. Likaså inslag av starr. Vassvegetationen utgörs av kaveldun, som dominerar, vidare mindre bestånd av säv och bladvass. Avståndet till närmaste lokal är endast 200 meter västerut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2004 genom naturlig invandring. I övrigt är lekvattnet välkänt som klassisk lokal för lövgroda sedan 1960 (och även för lökgroda sedan 1976). I och med förekomst av klockgroda, får lokalen status som en mycket värdefull lekplats för sällsynta groddjur. Lokalen bedöms ha god potential för att utvecklas och bli än mer värdefull om några år.

Observation av lek under 2004-2005: Första observationen av arten gjordes den 23 juli 2004. Mycket glädjande räknades inte mindre än 11 spelande klockgrodor vid första tillfället. Under 2005 gjordes endast besök vid få tillfällen och det är därför troligt att den verkliga frekvensen kan vara högre än följande siffror indikerar: 23 juni minst 15 hanar 8 juli spel av 16-17 djur.

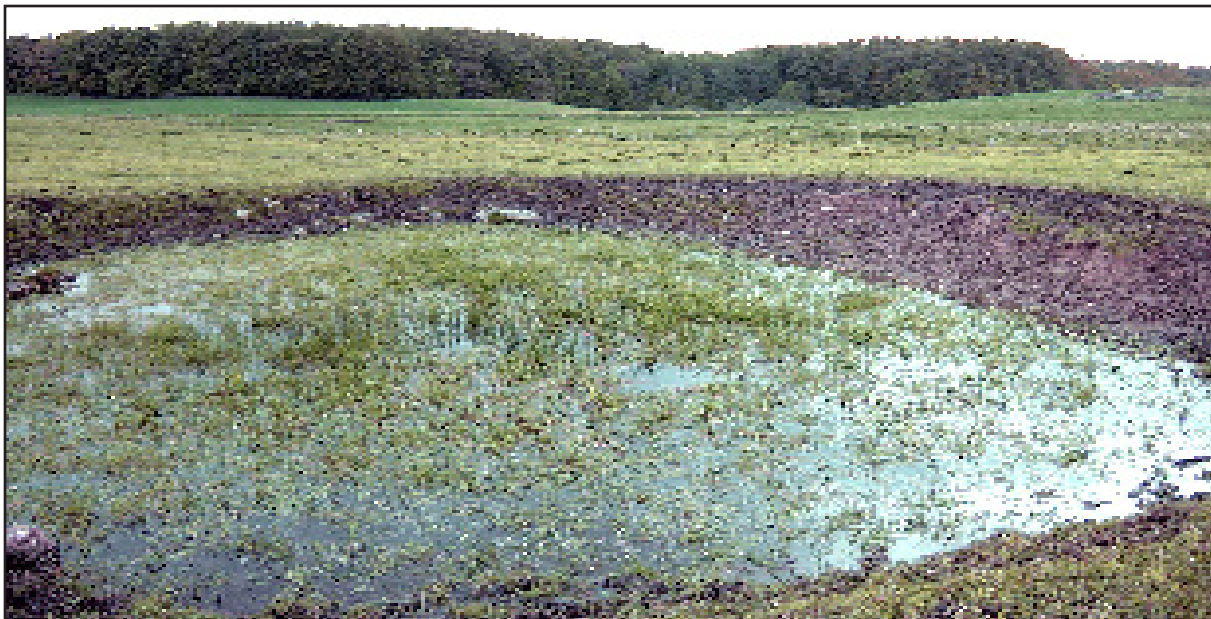
Reproduktion: Ej närmare granskad, men har med största sannolik skett under båda åren.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot lokalen

Erforderliga åtgärder: Viktigt att bibehålla den nuvarande goda hävden och att dammarna fortsätter att hållas fränstängslade med fri tillgång för betesdjuren (nötkreatur). Sparsamt inslag av någon enstaka vide (längst i väster och längst i sydost) bör hållas under uppsikt, så att en videbård inte etableras genom smygande igenväxning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (frekvens av 50-75 hanar årligen sedan 1960), lökgroda (fram till slutet av 1980-talet), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Området ligger utsökt fint söder om det lummiga ädellövsbrynet i Baldringe ängar, som domineras av ek och avenbok i det övre trädskiktet. I övrigt praktiskt taget alla sydsvenska busk/trädarter i grannskapet. Innanför brynet växer mindre bestånd av murgröna. Årligen brukar gråhakedopping häcka i torvgraven.

86-138 Ängavången, Lilla pölen,

Karakteristik av lekvattnet: Liten vattensamling om c:a 6 x 12 meter i en blandning av välhävdat kultur- och naturbetesmark. Pölen ligger väster om Ängavången och c:a 100 meter öster om Baldringevägen. Mycket riklig flytbladsvegetation av mannagräs och vattenmöja, som har en täckning av c:a 90%. Den lilla dammen ligger strategiskt och mycket fint med högklassiga lokaler i nära grannskap och ädellövsbogen Baldringe ängar, som dominerar landskapsbilden västerut. I samma betesmark finns ytterligare fem småvatten. Inom en radie av 1 kilometer västerut finns ett stråk av ytterligare fem småvatten (kärr/torvgravar). Klockgrodor finns i nästan alla dessa vatten. Vattnet är så pass grunt att det torkar ut under vissa år, men brukar generellt klara sig bra.

Klassning: Första lokal i området med klockgroda genom naturlig kolonisation under 2001. I relation till vattnets litenhet är dess täthet på sällsynta groddjur frapperande och gör att lokalen bedöms som mycket värdefull även om den av förklarliga skäl inte står bland de översta i hierarkin.

Observation av lek under 2001-2005: Den 9 maj 2001 hördes svagt spel av en ensam klockgroda en kort stund utan möjlighet att säkert lokalisera vilket vatten djuret befann sig i. Samtidigt spelade en mängd lövgroddor från flera olika vattensamlingar. Under följande kväll, 10 maj, kunde observationen verifieras. Inga fler observationer i området under denna säsong. Även under 2002 hördes vid några tillfällen en solospelande klockgroda. Under perioden 2003-2005 har viss ökning skett och vid flera tillfällen har konstaterats spel av upp till sex aktiva hanar. Samtidigt har upp till 40-42 spelande lövgroddor räknats som toppnotering, vilket är en väldigt hög täthet i en så pass liten pöl.

Reproduktion: Har inte observerats, men kan möjligen ha skett under de senaste två åren.

Hotfaktorer: Enda hot mot den lilla dammen är risk för uttorkning under vissa år.

Erforderliga åtgärder: Man kan eventuellt överväga att gräva ur dammen en aning, men samtidigt så skulle den lilla pölen förlora sin charm. Ingen åtgärd som hastar. Det viktiga är att bevara området i nuvarande skick och med samma goda betesgång av nöt enligt gammal tradition.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens 30-42 hanar under de senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-139 Karlsrokärret

Karakteristik av lekvattnet: Karlsrokärret har i sin tidigare historia beskrivits som en mörkelgrav belägen i sidvallsäng. Den gamla mörkelgraven fylldes helt igen c:a 1985. Efter restaurering och dämning under 1997 har våtmarken återskapats till ett kärrområde med mycket oregelbunden form och under våren stor översvämningszon åt nordost. Under normalvattenstånd har vattnet en areal av c:a 20 x 125 meter. Flytbladstäcket är synnerligen välutvecklat med en täckningsgrad av 60-80%. Detta domineras av vattenmöja och mannagräs och i djupare partier av gäddnate. Våtmarken har ett utomordentligt tilltalande utseende och utgör ett närmast perfekt lekhabitat för klock- och lövgroda. Ett stycke söderut inramas kärmarken av lummig ädellövskog, som utgör norra kanten av Sövestads plantering, där den avlöser Baldringe ängar, som har sin gräns ett hundratal meter österut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig kolonisation under år 2000. Har efterhand utvecklats till ett utomordentligt viktigt och värdefullt vatten. Lekhabitatet är klassat som baslokal för både klock- och lövgroda. Har även tidigare hyst lökgroda.

Observation av lek under 2000-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 16 maj 2000. Då hade tre hanar premiärspel i våtmarken. Senare granskningar detta år varierade antalet mellan 1-3 individer. Den 4 juli 2001 observerades spel av c:a 20 hanar. 2002 inleddes spel den 8 maj av 10-12 hanar. Under besök 2-3 juni spelade >20 klockgrodor tillsammans med kör av >300 lövgrodor. Den 10 juni räknades 35-40 spelande hanar. Natten 30-31 maj noterades spel av >40 hanar. Den 8 juni spelade c:a 60 hanar. 17 juni spelade >60 spelande hanar. 2004 är första observationen daterad 28 maj, då c:a 40 aktiva djur spelade. Den 16 juli räknades minst 100 spelande hanar! 22 maj 2005 hördes >100 djur. Den 16 juni kunde c:a 150 hanar räknas in.

Reproduktion: Utmärkt föryngring under 2001-2005. Samma gäller lövgroda sedan 1998.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot våtmarken och dess näromgivningar.

Erforderliga åtgärder: Fortsätta samma väl avvägda betesgång med nötkreatur som hittills.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>400 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Tidigare också lökgroda i den forna mörkelgraven fram till c:a 1980.

Övrigt: C:a 100 meter öster om Karlsrokärret finns en annan svacka med dräneringsbrunn, som tidigare varit gemensam. Med enkla medel, och viss urgrävning, kan en ny våtmark skapas.

86-140 Lilla Örnakärret

Karakteristik av lekvattnet: Liten grävd damm i sydförlängningen av Örnakärret (sidan 154). Vattnet skapades huvudsakligen genom dämning under 1997 och fördjupades samtidigt något genom försiktig urgrävning. Dammens storlek c:a 10 x 12 meter plus betydande översvämningszon. Vattnet står vanligen i kontakt med Örnakärret under våren. Dammen har en riklig flytbladsvegetation av vattenmöja, mannagräs och i djupare delar också gäddnate. Liksom anslutande småvatten ligger Lilla Örnakärret i den del av forna utmarken som kallades "Hus Mans Heijdan".

Klassning: Lokal för klockgroda redan under år 2000 genom naturlig kolonisation. Däremot introducerades arten under både 1998 och 1999 genom utsättning av juvenilt material från Danmark i Örnakärret (sidan 154). Djuren släpptes då ut i den nordöstra delen av våtmarken. Därefter är steget inte stort att nå Lilla Örnakärret. Vattnets ringa storlek gör att det aldrig kan få annan betydelse än sekundärlokal för klockgroda och lövgroda.

Observation av lek under 2000-2005: Närheten till Örnakärret har gjort att dammen granskats vid en mängd tillfällen under sammanlagt sex leksåsonger, då spel förekom redan år 2000 av två hanar. Därefter har frekvensen ökat i svag takt: 2001 var maxnoteringen fem aktiva hanar. 2002 ytterligare svag ökning med som bäst sju spelande hanar. Från och med 2003 har upp till c:a 10 hanar noterats som bäst. Detta gäller även under lekperioden 2004-2005.

Reproduktion: Reproduktion har med största sannolikhet skett sedan 2003.

Hotfaktorer: Den uppväxande granplanteringen söder om dammen och omedelbart söder om markvägen.

Erforderliga åtgärder: Granplanteringen söder om reservatet borde tas bort. Detta gäller vidare söderut hela vägen ner mot Sövestads plantering.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (20-50 hanar beroende på variationer i vattenarealen), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Återigen påpekas vikten att komma till rätta med problematiken gällande barrplanteringen omedelbart söder om Svartskyllereservatet för att säkerställa och bevara det mest livskraftiga området vi har för både klockgroda och lövgroda. Därigenom kan kommande generation av naturintresserade personer också få uppleva 1000-hövat spel av klock- och lövgrodor under besök i Svartskyllereservatet under varma försommarkvällar.

86-141 Olstorpskärret

Karakteristik av lekvattnet: Gammal kärrmark i kulturbetesmark som dikades omkring 1980. Det fanns då en värdefull förekomst av lövgroda, som under detta skede var inne i en extremt djup svacka. Vattnet återställdes under 1998 genom att avlägsna den befintliga dräneringen. Kärrmarken återskapades snabbt efter restaureringen och har därefter en areal om c:a 20 x 70 meter under vårvattenstånd, inklusive översvämningszon. Under sommaren är vattenytan vanligen 15 x 50 meter. Vegetationen domineras helt av vattenmöja och mannagräs, som brukar täcka upp till 90% av vattenarealen. Sparsamt även med starr och kaveldun. Dessbättre tycks kaveldun inte trivas, utan finns ännu bara i något enstaka exemplar. Kärret ligger i det absoluta sydvästhörnet av Svartskyllereservatet. Mindre än 50 meter från våtmarkens nordvästhorn finns planterad ädellövskog, som sedan sträcker sig hela vägen söder om reservatsgränsen upp mot Fredriksbergs mosse. Söderut gränsar dammen till den lilla markvägen mellan Olstorp och Karlsro. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 100 meter österut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig invandring 2004. Tidigare är lokalen mest känd för klassisk förekomst av lövgroda. Etableringen av klockgroda har av någon anledning gått trögt och förekomst väntades redan under 2002, baserat på den övriga utvecklingen och artens allmänna spridning i området. Möjligen kan de kuperade avsnitten åt nordost vara bidragande och försvårande för klockgrodornas vandringar på land. Dessutom ligger vattnet mer solitärt än övriga dammar. Även om etableringen borde skett tidigare, så har frekvensen nästan fyrdubblats under 2005, jämfört med 2004. Högklassig förekomst av lövgroda, som snabbt hittade tillbaka, ökar vattnets status som värdefullt lekhabitat för sällsynta groddjur.

Observation av lek under 2004-2005: Första observation av klockgroda gjordes den 28 maj 2004, då två hanar noterades. Återbesök den 16 juli gav åter två spelande hanar. 2005 var mycket framgångsrik redan under första granskningen den 22 maj, då spel av 7-8 hanar kunde avnjutas.

Reproduktion: Har troligen ägt rum, men kort eftersök har inte kunnat verifiera detta. Föryngring av lövgroda har skett årligen under hela perioden.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot dammen och näromgivningarna under nuvarande förhållanden.

Erforderliga åtgärder: Borttagning av hela granplanteringen i åkermarken bör målsättas.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (150-200 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-142 Tvillingkärret,

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav som enligt lagaskifteskartan beskrivs som "Äng, sidvall, uppskuren mosse" och belägen invid en "mossländ åker". Numera är området skyddat genom Svartskylle naturreservat. Våtmarken, som var under stark igenväxning under 1990-talet, restaurerades under 1997 genom rensning, fördjupning och utvidgning. Därvid eftersträvades att bibehålla den forna torvgravens form. Dammen är ganska stor och med mycket oregelbunden form, c:a 125 x 60 meter plus översvämningszon. Dammen har fått ett mycket tilltalande utseende och ligger ytterst strategiskt knappt 200 meter väster om Vasasjön (sidan 97). Flytbladsvegetationen är mycket riklig (40-50% täckningsgrad) och består av vattenmöja, mannagräs, gäddnate och i djupare partier vit näckros. I övrigt finns sparsamt med starr.

Klassning: Lokalen är ny för klockgroda genom naturlig eteblaring under 2001. Utomordentligt värdefullt lekvatten med kraftfull ökning som har gått spikrakt uppåt fyra år i sträck sedan 2002. År sedan 2003 klassad som baslokal för klockgroda sedan 2003. Likaså är vattnet av största betydelse för lövgroda. Tidigare har lokalen även haft betydelse för lökgroda.

Observation av lek under 2001-2005: Klockgrodan påvisades första gången den 18 juni 2001. Vid detta tillfälle hördes dock bara en spelande hane. 2002 fick en hyfsad inledning den 8 maj med tre spelande djur. Den gälla sången hade tydlig karaktäristika av nyköns mogna hanar. Under nattligt besök kunde glädjande en betydande ökning konstateras, med minst 10 spelande hanar livligt akompanjerade av c:a 150 lövgrodor. Den 10 juni noterades en ny toppnotering med det första riktigt ljudliga spelet av >15 klockgrodor. Första räkningen av spelande klockgrodor 2003 gjordes den 30-31 maj då en riktigt fin kör av >50 klockgrodor noterades. Den 17 juni noterades >70 spelande hanar. Den 28 maj 2004 spelade c:a 50 hanar. Vid en ny grundlig genomgång den 16 juli räknades >125 hanar. Den 22 maj 2005 spelade c:a 100 klockgrodor och den 16 juni toppades åter räkningen med nytt rekord av >175 klockgrodor.

Reproduktion: Utmärkt reproduktion har skett sedan 2002. Samma gäller också lövgroda.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt väl avvägda betesgång med nötkreatur.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>300 hanar de senast åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Dessutom lökgroda i slutet av 1970-talet.

86-143 Brunnskärret

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i gammal åker, som omfördes till kulturbetesmark sannolikt redan under 1940-talet. Enligt äldre beskrivningar är Brunnskärret en gammal mörkelgrav och sidvallsäng. Vattnet restaurerades 1998 genom borttagning av befintliga dräneringar. Först år 2000 började resultatet märkas av ett stigande vårvattenstånd med en mycket oregelbunden vattenspegel om c:a 30 x 70 meter inklusive översvämningsszon. Därefter krymper vattnet efterhand. Den grunda dammen har en mycket riklig flytbladsvegetation av vattenmöja och mannagräs med en täckning av 70-80% av vattenarealen. Avståndet till närmaste vatten är bara ett 100-tal meter. Dessvärre är våtmarken så pass grund att den kan torka ut helt under torra somrar.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig kolonisation år 2000. Mycket värdefull lokal för klockgroda och övriga groddjursarter, icke minst lövgrodor, som attraheras speciellt till vattenmöjerika småvatten. Utvecklingen har varit mycket positiv under de fem år som arten förekommit i Brunnskärret.

Observation av lek under 2000-2005: Första observationen av klockgroda påvisades den 14 maj 2000, då en solospelande hane hördes sjunga. Under hela perioden 2001-2005 är lokalen undersökt ett flertal gånger under varje år med följande toppnotering avseende spelande hanar: År 2001, fem spelande hanar. 2002, 15-20 stycken. 2003, >30stycken. 2004, >30stycken. 2005, >30stycken.

Reproduktion: God reproduktion har observerats 2002-2003, men sämre resultat de två senaste säsongerna på grund av uttorkning. Även lövgrodor har missgynnats på samma sätt och fått mycket av reproduktionen spolierad.

Hotfaktorer: Dammens varierande vattenhållning är det största hotet, vilket även nämns i reservatets skötselplan.

Erforderliga åtgärder: Urgrävning och fördjupning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (150-200 hanar under perioden 2002-2005).

86-144 Videkärret

Karakteristik av lekvattnet: Enligt lagaskifteskartan är Videkärret en gammal mägergrav och sidvallsäng belägen i gammal åkermark. Vattnet ligger omedelbart väster om Tvillingkärret (sidan 120) och under högt vårvattenstånd förenas de båda vattnen. Senare under sommaren ligger dammarna klart åtskilda från varandra. Videkärret var under 1990-talet i stark igenväxning, och restaurerades genom rensning och urgrävning 1997. Ett mindre videbestånd i dammens västra kant sparades. Vattnets storlek är c:a 10 x 12 meter plus översvåmningszon. Mycket riklig flytbladsvegetation (>50% av vattenarealen) av främst vattenmöja, men också mannagräs och gäddnate. Den lilla dammen har fått ett mycket tilltalande utseende och det strategiska läget strax intill en högklassig baslokal, har naturligtvis inneburit en stabil förekomst av främst lövgroda, men också senare av klockgroda.

Klassning: Videkärret är klassad som en underordnad lokal, liksom övriga av de minsta småvattnen i Svartskyllereservatet. Icke desto mindre har lokalen fått betydelse för helhetsbilden av klockgrodans status genom god vattenhållning och reguljärt tillskott av reproduktion sedan 2003.

Observation av lek under 2002-2005: 2002 påvisades klockgrodan för första gången under ett nattligt besök 2-3 juni, då två hanar spelade i dammen. Den 10 juni observerades glädjande hela fem spelande hanar. 30-31 maj 2003 kom ett genombrott då det för första gången förekom flerstämmigt spel av klockgroda då en kör om c:a 10 hanar hördes. Den 17 juni noterades minst 10 spelande hanar. 28 maj 2004 observerades spel av sex till sju hanar. Den 16 juli räknades 15 hanar, vilket var nytt rekord. 22 maj 2005 hördes spel av c:a 15 hanar, vilket var samma antal som spelade vid upprepade besök under hela säsongen.

Reproduktion: Sedan 2003 har av allt att döma god för yngning skett.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot föreligger mot dammen.

Erforderliga åtgärder: Vidmakthålla nuvarande betestryck av nötkreatur.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (c:a 30 hanar årligen sedan 2001), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-147 Djupa svackan

Karakteristik av lekvattnet: Gammal dödisgrop belägen i djup svacka inom Svartskylle naturreservat. På lagaskifteskartan beskrivs vattnet som "Äng, sidvall, mägergrav". Tydligt har dödisgropen i senare tid varit föremål för mägertäkt. Relativt litet vatten med långsmal form omfattande en areal om c:a 18 x 6 meter. Mycket riklig flytbladsvegetation av vattenmöja, mannagräs och gäddnate, vanligen omfattande c:a 80% av vattenarealen. Utmed kanterna runt hela dammen finns partier av gammal stendumping. Denna är dock utförd på sådant sätt att det harmonierar väl med vattnets utseende och skapar dessutom "kakelungeffekt" genom stenarnas ackumulation av solvärmen. Därigenom skapas ett mycket gynnsamt lokalklimat utmed strandzonerna i det grunda vattnet, där stenpartierna bidrar till långsammare avkylning efter soliga dagar. Den kuperade terrängen runt om dammen utgörs av en blandning av natur- och kulturbetesmark alternativt gammal åker, där de brantaste partierna sannolikt förblivit orörda. Kontinuerligt bete har förekommit i större delen av området åtminstone sedan början av 1940-talet.

Klassning: Dammen är mest känd som klassisk lokal för lövgroda (sedan 1960-talet) och för lökgroda (sedan 1970-talet). Spontan förekomst av klockgroda 2003, genom naturlig kolonisation, gör att lokalen framträder som än mer värdefull för sällsynta groddjur, även om den är underordnad bättre lekvatten i näromgivningarna.

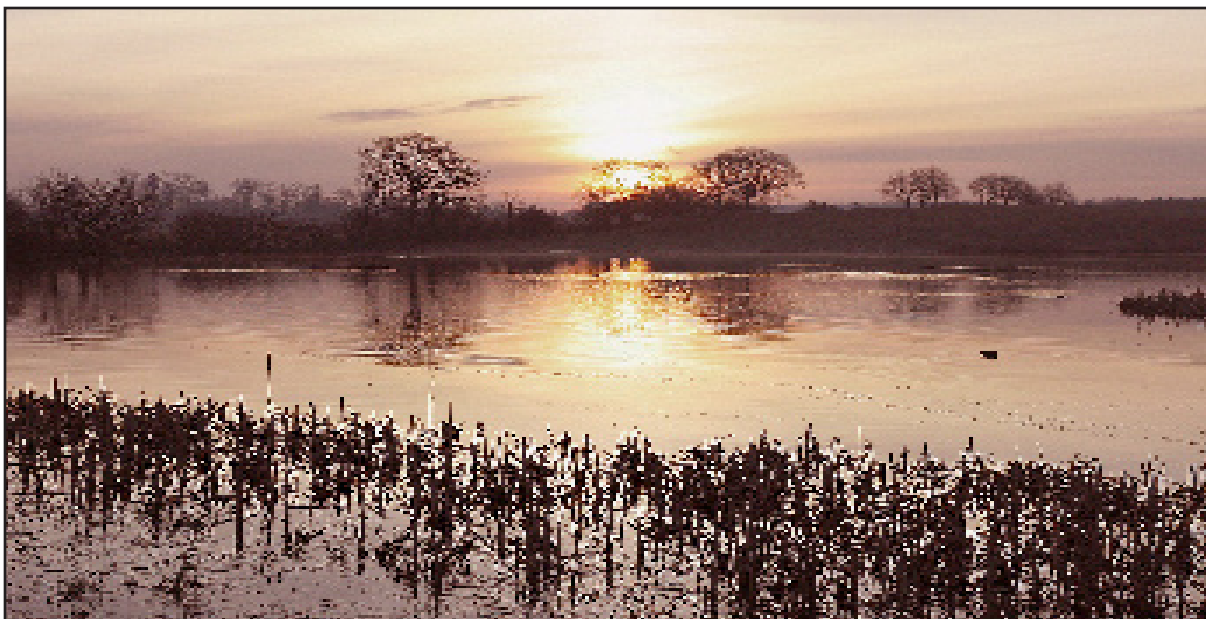
Observation av lek under 2003-2005: Lekaktivitet av klockgroda uppmärksammades för första gången den 17 juni 2003 då premiärspel av tre hanar noterades. Senare besök under 2003 gav ingen ökad frekvens av djur. Den 16 juli 2004 noterades åtta spelande klockgrodor, vilket inte var helt oväntat med tanke på vattnets kvaliteter. Den 22 maj 2005 observerades nio hanar i vattnet. Den 16 juni räknades 11 aktiva hanar, vilket är ett tillfredställande resultat för ett så litet vatten.

Reproduktion: Har ägt rum både 2004 och 2005.

Hotfaktorer: Efter reservatbildningen finns inga sannolika hot mot vattnet.

Erforderliga åtgärder: Inför planerna om kommande nygrävningar och restaurering av en del vatten inom området, kan man överväga att förstora dammen något, men viktigt att samtidigt bibehålla den ursprungliga karaktären.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (30-40 hanar), lökgroda (till 1980), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-150 Hassle sjö

Karakteristik av lekvattnet: Småsjö om c:a 350 x 100 meter innehållande ett varierande flytbladstäckande av främst vattenpilört, men även inslag av vattenmöja och mannagräs. Arealen av flytblad kan variera ganska kraftigt från år till år, men förekommer vanligen rikligast i sjöns södra och östra del. Utmed stränderna finns bitvis glesa bestånd av kaveldun och starr, särskilt i östra delen. Längst nordvästra sidan av vattnet finns ett större hasselbuskage, som har en sträckning av c:a 60 meter. Strax norr om sjön löper ett busk- och trädrikt stengärde, som även har dominans av hassel. Vattnet uppstod 1992 genom igenslamning av det gamla dräneringssystemet. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 500 meter åt sydost.

Klassning: Lokalen är ny för klockgroda genom naturlig etablering under senare hälften av 1990-talet. Mellan 1996-2000 finns sporadiska anteckningar om spel av blygsamma 1-3 hanar. Från att ha stått still under flera år, har det sedan 2001 skett en explosiv ökning i frekvens. Är numera klassad som en ytterst viktig och värdefull överordnad baslokal för både klockgroda och lövgroda. Under 2005 klassad som det 3:e bästa lekvattnet (av totalt 125) för klockgroda.

Observation av lek under 1996-2005: År 2000 tillhörde fortfarande de år som endast hyste sporadisk förekomst av klockgroda med varierande spel av en till max tre aktiva hanar. Resultatet hade i stort sett varit likartat de tre föregående säsongerna med oftast bara 1-2 kväkande hanar. Från 2001 blir statistiken betydligt trevligare att redovisa. Första observationen detta år gjordes den 19 juni då fem djur noterades, alla samlade i den nordvästra delen av sjön nära kanten till hässlet. Den 26 juni hördes spel av 12-13 djur. Under rundvandring följande kväll kunde glädjande 15 spelande hanar räknas in. Samtliga djur fanns i västra delen av vattnet. 2002 fick en blygsam inledning med sju spelande hanar. Dessa var knappt hörbara då >400 lövgrodor spelade samtidigt. Den 3 juni spelade en rejäl kör om c:a 35 hanar spridda inom ett större område, men fortfarande i sjöns västra del. Den 10 juni räknades 40 spelande hanar. Den 9 juli räknades minst 60 aktivt spelande hanar. Djuren var spridda utmed västra och delvis södra kanten av sjön. Den 10 juni 2003 hördes en kör om c:a 20 spelande hanar. Den 17 juni hördes utmärkt spel av c:a 60 hanar. Djuren var väl fördelade i västra och södra delen av sjön. Den 27 juni noterades drygt 80 spelande hanar. Denna gång fanns även spelande djur i den sydöstra delen av lekvattnet. Den 11 juli noterades säsongens bästa resultat med >125 spelande hanar. Nu fanns spelande djur i även östra delen av sjön. Den 28 maj 2004 räknades drygt 60 spelande hanar. Nytt rekord sattes den 26 juli med en hundrahövd av 105-110 observerade hanar utmed västra, södra och även östra sidan av sjön. Den 29 juli hördes en mäktig kör av klockgroda med spel av >125 hanar, vilket motsvarar toppnoteringen under 2003. Den 22 maj 2005 hördes >125 aktiva hanar runt hela vattnet och den 16 juni observerades mer än 150 spelande hanar väl spridda, med koncentration

i södra och östra kanten av sjön. Den 8 juli bjöd på ett enastående resultat vid genomgång. Långsam vandring runt det stora vattnet resulterade i 220-225 aktiva hanar, varav nästan alla kunde observeras med kikare utom i nordligaste delen.

Reproduktion: Under senare delen av perioden åren 2003-2005 har utmärkt reproduktion konstaterats med talrika juveniler.

Hotfaktorer: Genom det stora vattnets iögonenfallande läge med anslutande rastplats för besökare utmed landsvägen mellan Eneborg och Baldringe, så föreligger det stora orosmolnet om sabotage genom introduktion av fisk/kräftor. Tidigare under de första åren fram till år 2000 fanns ständigt oron att igenslamningen i dräneringen inte var permanent. Detta har inneburit en potentiell risk att vattnet skulle kunna försvinna snabbt vid åter fungerande avledning genom befintlig dränering .

Erforderliga åtgärder: Sjöns hydrologiska situation är nu under kontroll genom utförda åtgärder med ett permanent stopp av den gamla dräneringen.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årligen inom intervallet 300-400 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Rikt fågelliv som för närvarande inte utgör några problem för groddjuren.

86-151 ○ Baldringe ängar, Lilla dämningen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning strax öster om Baldringe ängar. Utgör en av tre närliggande dämningar som skapades under 1999. Detta är den minsta och grundaste av dammarna och under tidig vår är arealen vanligen c:a 15 x 20 meter, men detta kan variera år från år. Dammen krymper efterhand och är i regel helt uttorkad i juli-augusti. Vissa år förekommer ett rikligt flytbladstäckte av vattenmöja och mannagräs. Strax norr om dämningen finns en gammal mörkelgrav, som är helt igenvuxen med vide. Efterhand har bredekaveldun blivit alltmer dominant.

Klassning: Sekundär lokal för klockgroda. Förekomsten är etablerad genom spontan kolonisation med sparsamma individer. Genom grannskapet med högklassiga lokaler, så är förekomsten av klockgroda årsvis varierande mellan 1-5 spelande hanar.

Observation av lek under 2000-2005: Första notisen om klockgroda är daterad den 17 juni 2000 då två hanar spelade. 2001 var alla besök förgäves. Rejäl algblomning var säkert den viktigaste orsaken till antiklimaxen och att dammarna ratades. 2002-2005 har uppvisat samma sporadiska förekomst av maximalt sex hanar. 2002 upphörde helt algblomningen och därefter har regelbundna observationer gjorts i låg frekvens. Tendensen har dock varit att dammen förefallit mer uttorkningsbenägen under slutet av perioden 2004-2005.

Reproduktion: Har inte noterats. Inga synliga juveniler har kunnat påvisas. Dock lyckad reproduktion av lövgroda 2002.

Hotfaktorer: Det främsta hotet i nuvarande skick är uttorkningsproblematiken.

Erforderliga åtgärder: I nuvarande skick bör dämningen fördjupas genom urgrävning för att säkerställa vattenhållningen. Det har erfarenhetsmässigt visat sig vid anläggning av olika vatten genom dämning, att det ibland också fordras samtidigt ingrepp genom grävning. I samband med urgrävningen vore det mycket önskvärt att restaurera den gamla mörkelgraven som ligger strax intill.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda, vanlig groda, vanlig padda och mindre vattensalamander.

Övrigt: Vid anläggning av ett tiotal dämningar inom Svartskyllens naturreservat i slutet av 1990-talet, blev det också oförutsägbara överraskningar genom att ett par dämningar drabbades av dålig vattenhållning. Detta åtgärdes genom fördjupning.

86-152 O Baldringe ängar, Norra dämningen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i gammal åkermark ett stycke öster om Baldringe ängar. Dämningen utgör den nordligaste av tre närliggande dämningar som skapades under 1999. Utsökt fint vatten med betydande översvämningszon under vårtiden. Vattenarealen under normalvattenstånd utgör c:a 30 x 50 meter. Väl utvecklad flytbladsvegetation, som består av mannagräs, vattenmöja och vattenpilört. Sparsamt inslag av igelknopp och kaveldun.

Klassning: Mycket viktig lokal för klockgroda som fått status av baslokal redan 2002. Vattnet etablerades genom naturlig kolonisation redan under 2000. Närmaste lokaler är ligger c:a 300 meter åt sydväst.

Observation av lek under 2000-2005: Första observationen av klockgrodor i vattnet gjordes den 25 juli 2000, då spel av fyra hanar kunde avnjutas. Samtliga besök under 2001 utan resultat pga. algblooming, vilket är ett vanligt problem i nyanlagda vatten. Följande år har dämningen uppvisat mycket fin vattenkvalitet med kristallklart vatten. 2002 ökade förekomsten dramatiskt och vid besök under gynnsam väderlek kunde 30-40 aktiva hanar räknas. Den 18 juni kulminerade spelfrekvensen under 2002 med >40 spelande hanar. Deb 7 juni 2003 hördes en utmärkt kör av >40 hanar spelade tillsammans med drygt 200 lövgroddor. 6 maj 2004 hördes 10 aktiva hanar spela. Under nästa besök den 16 juli noterades mellan 60-65 spelade hanar. Den 2 augusti hördes fin sång av c:a 50 hanar. Den 5 augusti noterades ny toppnotering av 70 hanar. 2005 noterades 40-70 spelande hanar.

Reproduktion: Sedan 2002 riklig reproduktion och talrika sedda juveniler. Gäller även lövgroda.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot själva vattnet.

Erforderliga åtgärder: Eftersom lövplanteringen (med visst inslag av gran) ligger helt nära åt sydost, måste detta betraktas som en hotfaktor på sikt. Klockgrodan trivs inte under dessa förhållanden.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (100-120 hanar i medelfrekvens), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-153 Utmarksdammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm som skapades under 1995 och ligger i den del av Stutahagen som en bit norrut övergår i "Dragonabetet". Vattnet är fint beläget i ett öppet parti en bit väster om den sydgående Utmarksvägen. Ett kort stycke västerut gränsar området till en annan del av den sammanhängande utmarken, som kallas för Vasatorpsängen. Utmarksdammen har en storlek av c:a 35 x 15 meter med ett välutvecklat flytbladstäckor av främst gäddnate. Längst stränderna förekommer en del kaveldun, tågväxter och starr. Genom att betet inte når fritt till någon del av vattnet, har efterhand en del al etablerats, mest vid den sydöstra sidan av dammen. Under senaste året har albården blivit så framträdande att den börjar missgynna groddjuren genom sämre solinstrålning.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig etablering under 2000. Lekvattnet har fått allt större betydelse för arten genom stadig ökning av numerär, trots att förhållandena under de tre senaste åren försämrats genom den skuggande albården. Vattnet klassas också som en god lokal för lövgroda. Dammens strategiska läge förbinder lokalerna i Stutahagen med nordligare lekvatten i Dragonabetet.

Observation av lek under 2000-2005: Klockgroda påvisades första gången den 3 augusti 2000, då sex hanar spelade. 2001 gjordes första besöket den 26 juni, men då var vattnet helt tyst. Några senare besök tillförde inget nytt under detta år. 2002 spel av c:a 15 hanar den 8 maj. Den 24 maj noterades aktiv sång av 8-10 hanar. 18 juni hördes livligt nattspel av >15 klockgrodor. 2003 hördes som mest >15 hanar. 2004 hördes c:a 20 klockgrodor samtidigt. 2005 observerades utmärkt spel av c:a 20 hanar. Den 16 juni hördes c:a 25 klockgrodor. Den 2 juli noterades >15 kväkande djur.

Reproduktion: Sedan 2002 har lyckad reproduktion konstaterats årligen. För lövgrodans del har föröing skett alla år sedan första leksången 1996.

Hotfaktorer: Inga andra hot än igenväxning.

Erforderliga åtgärder: Stängslingen av dammen borde tas bort för att åtgärda problematiken med uppväxande alar.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (35-40 hanar under senare år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-154 Utmarkskärret

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm som iordningställdes under 1993. Utmarkskärret var före urgrävning ett kärraktigt blötparti med endast temporärt vatten under vårtiden och torkade sedan ut efterhand. Under blöta år kunde svackan ofta magasinera tillräckligt mycket vatten för att locka lövgrodor till spel och lek, leken slutade alltid olyckligt genom uttorkning och förstörd reproduktion. Ett generöst bidrag från Malmöhus läns landsting gjorde att svackan grävdes ur tillräckligt för att skapa en permanent vattensamling. Resultatet blev en mycket tilltalande damm utformad i harmoni med topografin och med en storlek om c:a 40 x 10 meter. Flytbladsvegetationen är mycket riklig och domineras av vattenmöja och mannagräs. Utmed östra kanten finns ett glest inslag av al. I övrigt ligger dammen i fint solexponerat läge.

Klassning: Utmarkskärret har blivit en värdefull och viktig lokal för klockgroda. Det primära syftet var främst att gynna lövgrodan, men ingick i den allmänna strategin att även så småningom komma klockgrodan till del. Förekomsten av klockgroda är spontan genom naturlig immigration från Svinahejdan.

Observation av lek under 1996-2005: Enstaka observationer finns från åren 1996-1999. Under denna tid endast sporadisk förekomst mellan 1-3 individer. År 2000 finns första observationen noterad den 16 maj, då spel hördes av två hanar. Den 20 juni spelade en liten kör om 6-7 hanar. Den 26 juni 2001 hördes >10 hanar. 8 maj 2002 spelade en fin kör omfattande 12-14 hanar. Den 18 juni hördes ljudligt nattspel av >15 klockgrodor. 31 maj 2003 räknades 10 aktiva hanar. Den 13 juni hördes spel av >15 klockgrodor. 2004 hördes som mest spel >25 aktiva hanar. 22 maj 2005 hördes spel av 30 spelande hanar.

Reproduktion: God reproduktion med sedda juveniler alla år sedan 2002. För lövgrodans del har årlig föryngring observerats sedan 1994.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot dammen eller omgivningarna.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (stabil frekvens av 50-60 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-155 S Svinahejdan, Baslokalen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i svacka strax sydväst om Svinahejdan. Ligger samtidigt omedelbart söder om landsvägen mellan Baldringe och Eneborg. Ganska stort vatten med mycket oregelbunden och långsträckt form omfattande c:a 300 x 50 meter. Endast den nordligaste delen av våtmarken är synlig från norr. Dämningen omfattar en ganska bred buffert, som sträcker sig runt hela vattnet och omges i sin tur av åker. I skyddszonen mellan våtmarken och åkern har planterats buskar och lövträd av olika arter. Dessutom naturlig etablering av vide och al runt stora delar av dammen, vilket börjar sluta sig alltmer. Flytbladsvegetationen är fortfarande ganska riklig i den nordligaste delen och domineras av sköldbladsmöja och gäddnate, medan de mellersta och södra delarna praktiskt taget saknar flytblad. Längst stränderna utgör kaveldun ett karakteristiskt inslag. På fastmarken längst stränderna mest högvuxet gräs, hundkex och andra högrörter. Våtmarken ligger ytterst strategiskt nästan mittemellan Svinahejdan och Stutahagen och är av ganska ungt datum. Skapades genom igensättning av dräneringssystemet i åkermarken under 1993. Närmaste lokal med förekomst av klockgroda ligger strax söderut.

Klassning: Genom våtmarkens placering mittemellan två av de mest klassiska basförekomsterna för lövgroda, kunde en snabb etablering av sällsynta groddjur förväntas. Vattnet blev omgående en riktigt högklassig lokal för lövgroda och klockgrodor började snart infinna sig i tilltagande numerär. För klockgrodans del har lokalen haft status som baslokal under 10 års tid. I nuläget (2005) klassas den som regionens bästa lokal.

Observation av lek under 1995-2005: Redan under 1995 var klockgrodan väletablerad med fint spel regelbundet under lekperioden omfattande 25-30 aktiva hanar. Frekvensen ökade stadig under följande år och under 2000 kunde ofta spel under kulmen i juni omfatta mellan 60-70 hanar som bäst. Under följande period fram t.o.m. 2003 har toppnoteringar om 75-80 noterats. De två senaste åren en vändning med något lägre siffror. 2004 som mest 65-70 aktiva hanar och under 2005 ligger toppnoteringen på 55-60 spelande hanar.

Reproduktion: Mer eller mindre god reproduktion har skett under alla år mellan 1995 till 2005. För lövgrodans del finns flera år med synnerligen god föryngring. Dock inte lika höga tätheter av juvenila klock- och lövgrodor under 2004 och 2005 till följd av sämre vattenkvalitet.

Hotfaktorer: Inplantering av signalkräftor, vilka finns i okänt antal sedan dämningen anlades. Skuggning av vattenytan p.g.a. lövplantering. Ett annat hot är uppsatta foderautomater, vilket lockar dit 100-tals änder. Följden av detta är att dammen fram i juli/augusti visar en klart negativ påverkan av fåglarnas övergödning med brunaktigt vatten och dålig siktdjup som följd. Ett annat återkommande hot är kantröjningar med slätterliknande aggregat, som årligen dödar 100-tals

juveniler, då det sker vid olycklig tidpunkt under juli-augusti. Ytterligare ett hot är biltrafiken, vilket ofta innebär överkörda djur

Erforderliga åtgärder: Flera åtgärder måste utföras för att säkerställa områdets sista baslokal för klockgroda:

- 1) Signalkräftorna måste tas bort.
- 2) Den omgivande lövplanteringen måste delvis avlägsnas för att hålla strandpartierna öppna i alla vädersträck.
- 3) Foderautomaterna bör avlägsnas för att minska risken för övergödning.
- 4) Vägverkets rensning av kantvegetationen bör inte utföras under högsommaren och hösten mellan 1 juli-30 september.
- 5) Informationsskyltar och anvisade parkeringsplatser för allmänheten.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>500 spelande hanar år 2001 är toppnotering under alla år. 2002-2005 varierande mellan 200-450 hanar. Lökgroda (1 juv. ex. 1993), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-156 Värmedammen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning belägen strax sydväst om Ållskogs gård. Dammens storlek är c:a 150 x 30 meter och av vindlande form. Vattnet skapades under 1988 genom igensättning av en gammal dränering och har sedan dess betecknats som gårdens "värmedamm". Vattnet ligger fint inbäddat i lövdominerad grönska, huvudsakligen av bok och ask, men är öppnare mot vägen, där det finns ett rikt inslag av högorter. Längst stränderna finns några låga videbuskar. Vidare en del kaveldun och starr. Vissa år är flytbladsvegetationen välutvecklad med påtagligt inslag av gäddnate i djupare delar av dammen och en del mannagräs i de grundaste strandpartierna.

Klassning: Dammen är helt fri från kräftor och fisk och blev snabbt en mycket värdefull lokal för rödlistade groddjur. Både klockgroda och lövgroda etablerades genom naturlig kolonisation redan i det tidigaste initialskedet under 1988. Därefter har lokalen fått en befäst ställning som högvärdig lokal för båda arterna, även om dammen inte kan beskrivas som särskilt typisk för klockgroda.

Observation av lek under 1988-2005: Under 1988-1995 pendlade förekomsten av klockgrodor mellan 5-15 aktiva hanar. Under 1995-2000 började klockgrodors ökande numerär bli tydligare. Detta resulterade i mer frekvent spel av upp till 20-25 hanar. De senaste åren har ytterligare en svag ökning skett och som mest har räknats c:a 30 spelande hanar.

Reproduktion: Föryngring i gott numerär har observerats under hela 2000-talet och har troligen också ägt rum merparten av åren under 1990-talet. Vissa år mycket riklig reproduktion med synnerligen talrika juveniler, där tyvärr många förolyckas genom det nära grannskapet med landsvägen. Detta trots att den nattliga trafiken inte är så livlig.

Hotfaktorer: Vattnet har tidigare haft en tendens att sluta sig mot vägen med sämre solinstrålning som följd. En rätt omfattande röjning gjordes för 5-6 år sedan och återställde därmed dammen till gott skick. Ett annat hot är kantröjningar under sommaren/hösten.

Erforderliga åtgärder: Rutinerna när det gäller röjning utmed vägkanter måste ändras så att groddjuren inte hotas.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens under senare år 100-125 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-157 N Ållskog, Stora dammen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning strax norr om Ållskogs gård. Stort vatten med oregelbunden form och en dikesliknande förlängning i söder. Storlek c:a 100 x 100 meter i den norra delen; sedan tillkommer den långsmala dikesförlängningen i söder om c:a 10 + 125 meter. Runt våtmarken finns en betydande buffertzoon med olika sluttningar. Dessa utgörs i sydligaste delen till stor del av ruderatvegetation med tistlar och nässlor. Norrut minskar denna och övergår i gräs och högrörter med glest inslag av buskar, bl.a. fläder, olvon, al och hassel. Utmed stränderna här och var förekommer en del vide. Vattnet skapades under 1995-1996 genom avsiktlig igensättning av de gamla dräneringarna. För några år sedan var flytbladsvegetation betydligt rikare av framför allt gäddnate i djupare delar av våtmarken och i synnerhet i den långsmala viken i söder. Under senaste två åren är denna flytbladsvegetation praktiskt taget helt borta. Av flytblad finns endast en del mannagräs i våtmarkens grundaste delar i anslutning till glesa bestånd av tågväxter och kavelkun. Närmaste lokal för arten ligger c:a 300 meter åt söder.

Klassning: Förekomst av klockgroda etablerad genom naturlig kolonisation 1997. Efterhand utvecklad till en högklassig lokal. Hade för få år sedan status av baslokal, speciellt under den korta perioden 2003-2004, men märkbart nedgående frekvens under det senaste året.

Observation av lek under 1997-2005: Observationerna kan indelas i tre perioder: Under 1997 gjordes enstaka observationer av spelande hanar. I slutet av perioden (1997-1999) ökad frekvens av 10-15 aktiva hanar under 1999. 2000-2004 ökade förekomsten av klockgroda för varje år från 20 hanar under 2000 till 60-65 hanar under både 2003 och 2004. Under 2005 har frekvensen sjunkit till 10-15 aktiva hanar.

Reproduktion: Föryngring av klockgroda har skett årligen 2000-2004. Likaså har reproduktionen varit utmärkt av lövgroda under samma tid.

Hotfaktorer: Sedan tre år har ett pumpaggregat varit i gång dygnet runt under stor del av sommarhalvåret för att öka syresättningen, vilket sannolikt gynnat signalkräftorna att utvecklas.

Erforderliga åtgärder: Enda möjligheten att säkerställa klockgrodan i detta tidigare så framgångsrika vatten är att försöka eliminera signalkräftar. Som en kompromiss eller ett andra alternativ försöka hålla dessa i så låg täthet att flytbladsvegetationen kan återetableras.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (perioden 2000-2004 genomsnittligt 150-200 hanar, c:a 50-60 under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-159 Södra Svartskylla, Gårdsdammen

Karakteristik av lekvattnet: Tämligen ungt vatten skapat genom grävning 1996. Dammen är c:a 70 x 40 meter med mycket rikligt flytbladstäckte av främst gäddnate, som genomsnittligt utgör en areal av 50-60%. Utmed stränderna glest inslag av kaveldun och starr. I centrala delar av dammen finns två smärre holmar, med bl.a. Rhododendron. Dammen ligger i kulturbetesmark, som betas av nötkreatur, men vattnet är instängslat. Vidhängande naturbetesmarker finns omedelbart västerut mot Syntelejet, liksom norrut mot Norra Svartskylla. Trots de två holmarna, så har våtmarken ett mycket tilltalande utseende. I omgivningarna finns utmärkta landhabitat med hassel, som speciellt gynnar lövgrödorna. Genom sitt ytterst strategiska läge mitt emellan Synteleje, Skoghuset och Svartskyllereservatet, utgör lokalen en ömsesidig knutpunkt för migrerande djur i dessa båda områden. Landsvägen vid Södra Svartskylla korsas regelbundet kvälls- och nattetid av vandrande klockgrodor (och lövgrödor). Så länge trafikintensiteten är låg, innebär detta inte så stor fara.

Klassning: Baslokal för klockgroda. Likaså mycket värdefullt lekvatten för lövgroda. Efter dammens tillkomst 1996, gick det ganska trögt med etableringen av flytbladsvegetationen, vilket har sin förklaring i att vattnet till stora delar är ganska djupt. 1998-1999 tilltagande förekomst av gäddnate, vilket attraherade både klockgrodor och lövgrödor. Från 2000 fick lokalen status av baslokal och 2004-2005 tillhör den de 10 högst rankade av samtliga lekvatten i Skåne.

Observation av lek under 1996-2005: Under 1998 började enstaka till fåtaliga klockgrodor uppträda i dammen i takt med ökad växtlighet. Redan följande år markant ökning till 20-25 spelande hanar. Under perioden 2000-2002 fortsatte förekomsten öka i samma takt med mycket talrika observationer av spel omfattande 35-40 hanar. 2003-2005 har en fördubbling av populationen skett, då ofta 70-90 spelande klockgrodor räknats i dammen.

Reproduktion: Föryngring har skett årligen sedan 1999. Samma gäller lövgroda med mycket talrika observerade juveniler i gräs, högrörter och anslutande buskage.

Hotfaktorer: Inplantering av kräftor och fisk

Erforderliga åtgärder: Markägaren bör kontaktas för en överenskommelse om dammens framtida skötsel och bevarande.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (Medelfrekvens de senaste åren >175-250 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-160 Skoghuset, Enekorran

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm skapad under 1990. Före dammens tillkomst utgjordes marken av en mycket grund kärsvacka med temporär vattenhållning en kort tid under våren. I dåvarande skick kunde blötmarken aldrig utnyttjas för lek av groddjur, inte ens av trivialarter med betydligt snabbare larvutveckling. Våtmarkens storlek är c:a 50 x 20 meter och av mycket tilltalande utseende belägen efter infarten i Skoghusets Enefälads östra del. Norr om vattnet breder den forna enefäladen ut sig med markant inslag av björk, som börjar bli alltmer dominant. Glest inslag av bok, ek och hassel bidrar vidare till inramningen på norra och östra sidan av våtmarken. Utmed södra sidan finns en del björnbärssnår. Totalt sett har dammen en god solexponering, men en bit söderut börjar björken bli väl dominant. Enekorran har en väl utvecklad flytbladsvegetation av främst gäddnate, som brukar täcka c:a 50% av vattenarealen, därtill förekommer mannagräs utmed stränderna. Även sparsamt inslag av igelknopp, kaveldun, starr och tågväxter. Närmaste lokal för klockgroda c:a 300 meter västerut.

Klassning: Enekorran har utvecklats till en mycket potentiell lokal, som har haft stor betydelse för en lång räckta groddjur. För klockgrodans del utgör inte våtmarken den mest typiska habitattypen, men hyser ändå arten i gott numerär, liksom lövgrodor.

Observation av lek under 1990-2005: Under de första åren 1986-1990 skedde en svag spridning från närliggande lokaler och sång av enstaka klockgrodor kunde sporadiskt avnjutas från 1990 och något år framåt. Dåvarande arrendatorn har också berättat, att han hörde någon enstaka klockgroda tuta i dammen under tidigt 1990-tal. Under flera mellanår från 1993-1998 var betestrycket nästan obefintlig under stor del av säsongen med påföljd att de adulta klockgrodorna minskade till ett mycket sparsamt antal. Arten var helt försvunnen i Skoghusets dammar under flera år. Under perioden 2000-2002 har vid ett par tillfällen hörts solospel av klockgroda efter naturlig återinvandring i enefäladen. I takt med den kraftfulla ökningen och därmed accelererade genflödet, så har en allt frekventare förekomst observerats i Enekorran, även om antalet spelande djur kan variera mellan olika besök. Ytterligare ökning under 2003 med spel i korus av 5-10 hanar vid flera tillfällen. År 2004 och 2005 har upp till 18-20 aktiva hanar noterats vid några tillfällen.

Reproduktion: Juveniler av klockgroda har observerats under både 2004 och 2005, vilket indikerar att dammen fortfarande har tillräckligt gott lokalklimat för att generera lyckad reproduktion.

Hotfaktorer: Den smygande igenväxningen av björskog, som börjar bli allt mer dominant, är det största hotet. Stora björk uppslag har dessutom konkurrerat ut stora delar av det gamla enbeståndet och överskuggar viktiga björnbärssnår för lövgrodor. Hotet med uppväxande björk

är mest överhängande i området söder om dammen. Skoghusets Enefålad blev kyrkoreservat för några år sedan, där ett av huvudargumenten var att säkerställa överlevnaden för klockgroda och lövgroda.

Erforderliga åtgärder: Skuggande björkar bör gallras ut rejält så snart som möjligt med början i grannskapet av Enekorran. Vidare bör björken hållas efter överallt inom fåladsområdet, då den även konkurrerar ut ädellövträden och missgynnar lövgrodorna genom beskuggning av viktiga björnbärssnår.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (20-60 hanar). Kan variera en del mellan åren), lökgroda (sporadisk förekomst under första året 1990, då 1 hane spelade, annars försvunnen sedan många år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-171 Skoghejdan, Hagtornsdammen

Karakteristik av lekvattnet: Grunt starrkärr med anslutande alkärr beläget nära reservatsgränsen i sydligaste delen av Skoghejdan. Den grunda våtmarken har en långsmal, vindlande form som är bredare i sin östra del, där den övergår i ett alkärr. Den västra viken av vattnet är c:a 15 x 60 meter och den östligare delen omfattar c:a 30 x 70 meter. 2001-2002 har Skogsvårdsstyrelsen avverkat en hel del albestånd i olika kärr i östra delen av reservatet, men återetablering har därefter skett i snabb takt genom stubbskott. Förekomst av klockgroda har påvisats i den västra delen av kärret som domineras av olika starrarter med rikligt inslag av mannagräs. Längst norra kanten av kärret finns täta bestånd av tornbuskage, varav hagtorn dominerar. Kärret ligger ganska slutet, men har ändå totalt sett en ganska god solexponering genom öppnare mark söderut. Omedelbart öster om kärret finns en ridå av bok och ek. C:a 450 meter åt nordost, utmed reservatsgränsen, ligger den del av Skoghejdan som på gamla enskifteskartan över Baldringe utmark 1821 kallades för "Baldringe Torps Husmäns Hejda".

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig kolonisation under 2003. Kärret betecknas som sekundärlokal för både klock- och lövgroda. Våtmarken är grund och därmed uttorkningsbenägen. Risken att kärret ganska regelbundet sinar gör det till ett instabilt lekhabitat i nuvarande skick. Under 1960- och 1970 talet var alen inte så etablerad och vattenhållningen betydligt bättre. I detta skede förekom också en rejäl översvämningszon ut i anslutande åkermark. Därefter så "förbättrades" den gamla dikningen i åkern med följd att vattenhållningen även i kärret blev betydligt sämre. Resultatet märktes genast att lövgrodorna blev avsevärt färre.

Observation av lek under 2003-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 18 maj 2003 då en hane spelade i västra delen av kärret. Den 8 juli spelade två hanar samtidigt. 2004 besöktes lokalen den 28 juli, men utan resultat. 2005 noterades endast spel av en hane.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Den ständiga risken för uttorkning under sommaren är det största hotet.

Erforderliga åtgärder: Önskvärt att förbättra vattenhållningen genom att restaurera och fördjupa våtmarken för permanent vattenhållning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (under 1960-1975 årligen >100 hanar. Senaste åren 1-3 hanar), vanlig groda, åkergroda och mindre vattensalamander.

Övrigt: Fördjupningen av kärret bör huvudsakligen koncentreras till den västra delen..

86-174 ○ Baldringe ängar, Stora dämningen

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i svacka belägen i c:a 300 meter öster om Baldringe ängar. Vattnets storlek är c:a 125 x 100 meter. Efterhand etablerad flytbladsvegetation, mest i nordvästra delen av dammen. Årsskiftet 1999-2000 steg vattenståndet i området och därmed återskapades för länge sedan utplånade småvatten. Etableringen av vegetation har gått långsamt, vilken sannolikt beror på hög frekvens av rastande fågel, som betar av växtdelar. Vattnet är inhägnat med nätstängsel för att skydda lövplanteringen runt våtmarken. Planteringen består huvudsakligen av flera olika busk- och lövträdsarter (bl.a. hassel, hagtorn och vide) och även en del gran.

Klassning: Baslokal av största vikt för klockgroda i regionen. Etablerad genom naturlig kolonisation 2002. Det är sannolikt att lokalen är på väg att få status som överordnad baslokal, om vattenytan får en bättre täckning av flytbladsvegetation.

Observation av lek under 2002-2005: Den första noteringen av klockgroda var den 4 juni 2002, men då bara en hane. 7 juni 2003 hördes fint spel, då en stor kör av >50 hanar spelade tillsammans med drygt 200 lövgroddor. Följande kväll kunde en mäktig kör om c:a 75 hanar avnjutas. 2004 inleddes den 6 maj då 10 aktiva hanar som spelade. Kvällen den 29 juli noterades c:a 60 spelande hanar spela. Den 5 augusti noterades en ny toppnotering av c:a 80 hanar. 2005 inleddes det första rejäla spelet den 26 maj, då c:a 60 hanar spelade. Den 16 juni hördes spel av >50 hanar. Den 23 juni spelade >70 aktiva hanar.

Reproduktion: Reproduktion har förekommit årligen sedan 2002

Hotfaktorer: Enda potentiella hotet på sikt utgörs av den uppväxande planteringen runt dammen och den redan frekventa förekomsten av fågel (främst gräsänder, gäss, svanar och skattmåsar).

Erforderliga åtgärder: De mest strandnära partierna av lövplanteringen måste avlägsnas efter behov.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>150 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-180 Översvämning på åker, SV Ållskog

Karakteristik av lekvattnet: Översvämning som uppstod 1997. Storlek c:a 15 x 5 meter och av halvpermanent karaktär. Riklig flytbladsvegetation, som helt domineras av vattenmöja. Närmaste lokal för klockgroda är belägen c:a 50 meter österut. Vattensamlingen hade under de första åren en god vattenhållning under hela sommaren och även in på hösten. Först under de senaste två åren sämre eller undermålig vattentillgång med kärvare villkor för både klockgrodor och lövgroddor.

Klassning: Klockgrodan etablerades genom naturlig invandring redan första året, då vattnet var nytt 1997. Närheten till Värmedammen (sidan 132), som hyst klockgroddor i god frekvens under åtskilliga år, har bidragit med genflöde. Pålitlig vattensamling för klockgroda och lövgroda under hela perioden 1997-2003 med spel av 5-10 klockgroddor vid många tillfällen. Under 2004-2005 är lokalen att betrakta som otjänlig och aktivitet har inte observerats i den numera nästan helt torrlagda pölen.

Observation av lek under 1997-2005: Vid nästan alla eftermiddagsbesök vid varm och solig väderlek mellan 1997-2003, hördes spel av sjungande klockgroddor i frekvens mellan 5-10 hanar. Ingen aktivitet har noterats under 2004-2005 av naturliga skäl, då vattentillgången varit nästan obefintlig.

Reproduktion: Eftersök av juveniler har inte gjorts, men reproduktion har med största sannolikhet skett under vissa år.

Hotfaktorer: Dålig vattentillgång under de senaste två åren.

Erforderliga åtgärder: Förbättra vattentillgången genom att lokalisera de gamla dräneringarna och minska eller bryta avflödet och därmed få mer vatten i kärsvackan.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (5-10 hanar utom under de två senaste åren).

86-183 Baldringe ängar, Kraftledningskorran

Karakteristik av lekvattnet: Grävd damm i kraftledningsgata belägen i Baldringe ängar. Vattnet skapades för c:a 10 år sedan. Dammens storlek är c:a 80 x 50 meter med betydande översvämningszon i anslutande alkärr söderut. Vattenvegetationen domineras av starr, gul svärdsilja och tågväxter. Bitvis flytblad av mannagräs. Kraftledningsgatan har en ost-västlig sträckning genom Baldringe ängar. 700 meter västerut mynnar den ut i öppen mark. Österut är avståndet 350 meter till öppen mark. Närmaste lokaler med förekomst av klockgroda ligger 350 meter åt nordost, respektive 600 meter rakt västerut. Busk- och träddiversiteten är mycket stor med alla ädla trädarter representerade. Trots att dammen ligger i omedelbart grannskap med kraftledning, så har området ett mycket tilltalande utseende med sin lummiga inramning. Det positiva med kraftledningen är en garanti att den öppna karaktären kommer att upprätthållas.

Klassning: Ny lokal för klockgroda 2002. Sekundärlokal med sparsam förekomst belägen i omgivningar som man inte förknippar med klockgroda. Detta visar att artens habitatpreferens är mycket bredare än vad som tidigare redovisats i facklitteraturen inom artens skandinaviska förekomst i Danmark och Skåne. Lokalen är pålitlig, men den låga frekvensen har hittills under tre säsonger pendlat mellan blygsamma 1-4 hanar vid olika besök.

Observation av lek under 2002-2005: Lokalen upptäcktes 18 juni 2002, då två hanar spelade. Observationen av spelande klockgrodor under 2003 gjordes vid ett par tillfällen i juni, då en respektive två individer noterades. Under 2004 spelade tre hanar vid besök 20 juli. 2005 har lokalen endast besökts enstaka gånger. Dock noterades tre aktiva hanar kvällen den 16 juni.

Reproduktion: Har inte observerats och har troligen inte heller skett.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot vattnet inom överskådlig framtid så länge kraftledningsgatan finns kvar. Ligger avskilt och den lilla markvägen till Baldringe ängar är skyltad med förbud mot obehörig biltrafik.

Erforderliga åtgärder: På sikt viss risk för spridning och uppslag av al, som inte får bli mer dominant. Idealiskt vore att bibehålla dammen och näromgivningarnas succession under rådande förhållanden som gäller under 2005.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (15-30 spelande hanrar senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-191 Ängavången, Stora torvgraven

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav belägen i en blandning av kultur- och naturbetesmark. Dammen ligger i sydkanten av Ängavången beteskomplex med åkermark omedelbart söderut. Är belägen mellan klassiska Baslokalen (sidan 101) och Lilla pölen (sidan 116), vilka samtidigt är de närmaste lokalerna för klockgroda. Torvgravens storlek är c:a 70 x 70 meter plus övesvåmningszon i norra kanten. Riklig förekomst av flytbladsvegetation av främst mannagräs i östra och norra kanten av dammen. Flytbladstäcket går från strandlinjen till drygt 5 meter ut i vattnet, där det sedan finns en del kaveldun i spridda småruggar. Sparsamt med gäddnate i djupare delar under vissa år, men den övervägande delen består av öppet vatten. Sammantaget mycket fint vatten med lummig inramning i väster av Baldringe ängar, där ek och bok dominerar som överståndare i det oftast fullskiktade ädelbrynet.

Klassning: Torvgraven är mest känd som klassisk lokal för lövgroda sedan 1960. Förekomst av klockgroda påvisades först 2004 och då endast sporadiskt. Förbättring under 2005 med avsevärt fler djur har stärkt lokalens betydelse för arten. Förekomst av klockgroda har skett genom spontan invandring.

Observation av lek under 2004-2005: Iakttagelse av klockgroda gjordes första gången den 29 juli 2004, då en spelande hane sågs i vattnet. Under åtskilliga tidigare besök under 2004 var torvgraven tyst, vilket stärker observationen att den faktiska etableringen skett först i slutet av juli. Den 8 juli 2005 hördes riktigt fint spel av 10-12 aktiva hanar. Ny granskning och avlyssning under följande kväll gav ännu bättre utbyte med aktivt spel av >20 hanar.

Reproduktion: Juveniler har observerats i vattnet under hösten 2005 och tolkas som egen reproduktion. Närheten till Baslokalen (sidan 101) innebär dock att det förekommer individutbyte mellan dammarna, vilket även betyder att små årsungar vandrar nattetid mellan lokalerna, särskilt under regnig väderlek.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot dammen.

Erforderliga åtgärder: Eventuell reservatbildning bör undersökas.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens de senaste åren 20-25 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-197 S Skärskog, Torvgraven

Karaktäristik av lekvattnet: Gammal, välskött torvgrav belägen i sydvästhörnet av välhävdat naturbetesmark söder in Skärskog. Betesdjuren når fritt överallt utan hinder med instängsling. Längst i söder tangerar delar av vattnet en anslutande åkermark. Dammens storlek är c:a 70 x 40 meter. Den sydligaste delen består av ett större videparti och i anslutande fast mark av några björkar. Den disponibla delen av våtmarken, som därmed kan utnyttjas för groddjurs lek, utgörs av en yta om c:a 40 x 40 meter. Längs stränderna förekommer glest inslag av kaveldun med bitvis markant inblandning av mannagräs. I djupare delar finns en sammanlagd flytbladszon av gäddnate omfattande c:a 10% av vattenarealen. C:a 80% av ytan utgörs av öppet vatten som ett genomsnitt. Trots den relativt öppna karaktären i den utnyttjbara delen av våtmarken, så har torvgraven sådana kvaliteter att den kan uppfylla kraven som ett väl fungerande lekvattnet. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 100 meter österut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda under juni 2003. Arten etablerad genom naturlig invandring av en spelande hane. Under det första året fanns inte så stora förhoppningar att förekomsten skulle utökas nämnvärt, utan betraktades då som tillfällig sekundärlokal. Detta skulle redan 2004 visa sig vara förhastade slutsatser. Under 2005 har övertygelsen stärkts ytterligare av en mycket frekvent förekomst av klockgroda. Efter ett par års tid har därmed lokalen klassats som en viktig lokal för klockgroda. Torvgraven är annars känd som en klassisk lokal för lövgroda och lökgroda, men att klockgroda numera finns i större numerär än lövgroda visar tydligt lekplatsens kvaliteter.

Observation av lek under 2003-2005: Förekomst av klockgroda påvisades första gången den 11 juni 2003, då 3-4 hanar hördes spela. Dagen efter observerades en spelande hane i torvgraven. Även under senare besök 2003 noterades solospel, troligen av samma individ. Den 22 juni 2004 kunde tydligt urskiljas spel av c:a 25 aktiva hanar. Under 2005 har klockgrodor hörts spela i gott numerär vid flera tillfällen under försommaren, främst under juni. Den 8 juli noterades c:a 30 hanar som spelade i torvgraven.

Reproduktion: Juveniler har observerats både 2004 och 2005. Även reproduktion av lövgroda.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot våtmarken.

Erforderliga åtgärder: Inga i nuläget

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (under senare år vanligen mellan 10-15 hanar), lökgroda (10-20 hanar under perioden 1970-1990), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-203 Anders damm

Karakteristik av lekvattnet: Damm i gammal åkermark som restaurerades 1993. På Laga skifteskartan från 1932 beskrivs marken som "Äng, sidvall, märgelgrav". Efter återställning är vattnet c:a 20 x 8 meter under normalvattenstånd och har en riklig flytbladsvegetation av mannagräs, vattenmöja och gäddnate. Vissa år med högt vårvattenstånd har dammen en betydande översvämningszon. Arealen av flytblad brukar utgöra c:a 30% av vattenytan. Ligger inom Svartskyll naturreservat och närmaste lokal för arten ligger knappt 300 meter norrut. Efter reservatbildningen 2005 har åkern omförs till betesvall. Mindre än 100 meter söderut övergår vallen i naturbetesmark.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig etablering 2003. Dammen hyser ännu ingen högre frekvens av klockgroda, vilket inte heller kan förväntas med tanke på den relativt ringa storleken, men får ändå klassas som en god lokal. Betydligt rikare förekomst av lövgroda ökar dammens värde.

Observation av lek under 2003-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 17 juni 2003. Vid detta tillfälle sågs en spelande hane i dammen. 28 maj 2004 noterades spel av två klockgrodor. 8 juli 2005 noterades sju spelande hanar i dammen.

Reproduktion: Ej närmare granskad. Har troligen ej ägt rum med så pass få djur.

Hotfaktorer: Dammen ligger inom Svartskyll naturreservat och noggranna restriktioner finns i skötselplanen hur vattnet skall skötas för att gynna krävande groddjur. Vattnet är dock relativt grunt och kan krympa kraftigt under särskilt torra somrar.

Erforderliga åtgärder: Restaureringen av dammen gjordes åtskilliga år före reservatbildningen. Dammen grävdes dock inte ur lika mycket som man skulle ha önskat. Av denna anledning vore det i nuläget önskvärt att förstora dammen från nuvarande 20 x 8 meter till c:a 40 x 15 meter, det vill säga till den dubbla vattenarealen.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (60-80 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-206 Fredriksbergs mosse

Karakteristik av lekvattnet: Fredriksbergs mosse beskrivs i handlingarna från laga skifte som ett område bestående av lerjord, åker med torvjord, sidvallsäng och mosse. Mossen är delvis dränerad, men har fortfarande partier med utpräglad mossevegetation med tuvor och temporärt vattenfyllda höljor. I västligaste delen av mossen finns en brunn som är ansluten till ett dikningsföretag. Fredriksberg mosse är belägen i en sänka med omgivande kalkfuktängar och hyser en mycket värdefull vegetation. Bland annat förekommer c:a 3 hektar rikkärr och c:a 1,7 hektar av naturtypen öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn. Dominerande på mossen är arter som tuvull och blåtåtel med inslag av rundsilehår, blodrot, ljung, spikblad, lingon, brunven och rosling. Runt mossen finns partier med kärr, rikkärr och fuktängar med inslag av bland annat majviva, majnycklar, kärrknipperot, ängsull, hirsstarr, stjärnstarr, bunkestarr, hundstarr, trådstarr, flaskstarr, trindstarr, gåsört, sjöranunkel, kråklöver, hampfflockel, kärrtistel, sjöfräken, veketåg, knapptåg och luddtåtel. Mindre delar av mossen är under igenväxning med björksly. Det finns även enstaka buskage av jolster, gråvide, bindvide och en. Norr om mossen finns en utsökt fin buskbevuxen sluttning, som domineras av slån, hassel, hagtorn, nypon och björnbär. C:a 100 meter norr om mossen ligger närmaste lekvatten för klockgroda.

Klassning: Fredriksbergs mosse har ett högt biologiskt och estetisk värde med utsökt fina omgivningar i ett gammalt utmarkslandskap, men är i nuvarande skick mest att betrakta som ett kuriosum, då det gäller klassning och förekomst av klockgroda. Svartskylle naturreservat härbärgerar Nordens rikligaste förekomst av klockgroda med flera utomordentligt högklassiga lokaler för arten. I en så stor metapopulation är sannolikheten därför alltid större att det uppstår avvikande beteenden, där enstaka individer även kan mer eller mindre tillfälligt utnyttja "lekvatten", som annars normalt ratas. Samma sak gäller även lövgroda.

Observation av lek under 2005: Förekomst av klockgroda har endast observerats vid ett tillfälle under år 2005, då sång hördes av en solospelande hane från en av småhöljorna i den sydcentrala delen av mossen

Reproduktion: Har inte ägt rum.

Hotfaktorer: Det finns inga sannolika hot mot Fredriksbergs mosse, men den blygsamma vattentillgången kan naturligtvis i någon mån missgynna både klock- och lövgrodor om de enstaka hanarna lockar dit honor för amplexus och romläggning. Höljorna håller inte vatten så långt fram på sommaren att de kan utnyttjas av groddjur med lång metamorfostid, som t.ex. klock-, löv- och lökgroda, medan det går bra för vanlig groda och åkergroda.

Erforderliga åtgärder: Svårt att genomföra några åtgärder utan att det blir konflikt med de botaniska intressena.

Observation av övriga amfibiearter: lövgroda (enstaka exemplar vissa år sedan 1970-talet), vanlig groda, åkergroda och mindre vattensalamander.

86-239 Skoghejdan, Östra lergraven

Karakteristik av lekvattnet: Mindre kärr i Skoghejdans naturreservats centrala del strax nordväst om sjön, som på den gamla Enskifteskartan från 1821 är markerad som "Måse". Även den östra lergraven är betecknad som "Måse" belägen i "gräsmark". Den torra gräsmarken i Skoghejdan bestod under denna tid till stor del av enefälad. Den Östra lergraven har en långsmal form om c:a 35 x 15 meter plus en rejäl översvämningszon under våren. Under flera år har lergraven missgynnats av smygande igenvägning av kantzonerna med inslag av främst al, men också andra buskar och mindre träd, såsom hagtorn, slån, björk och apel. En bortröjning av den skuggande bården utfördes under årsskiftet 2001/2002, varvid den öppnare karaktären genast attraherade groddjuren. Följden av bättre solexponering gav också en rikligare förekomst av sköldbladsmöja och mannagräs redan våren 2002. Arealen av flytblad har sedan upptagit c:a 40-50%. Närmaste lokal för arten är belägen c:a 50 meter västerut.

Klassning: Förekomst av klockgroda påvisades genom naturlig invandring under 2002. Lokalen klassas som underordnad och är av instabil karaktär genom benägenhet att ofta torka ut under sommaren. Annars förknippas lergravarna i Skoghejdan mest med lövgroda som klassiska lokaler kända sedan 1960.

Observation av lek under 2002-2005: Vid besök under maj och början av juni 2002 hördes spel av upp till fem individer under eftermiddagar och kvällar. 18 maj 2003 registrerades en fin liten kör av sju sjungande djur. Den 1 juni och även kvällsbesök den 8 juni gav likvärdigt utbyte med sex spelande hanar. Därefter sjunkande vattennivå och färre djur under juli. Några spridda besök under 2004 och 2005 har gett motsvarande utbyte som under två föregående år.

Reproduktion: Äggläggning har möjligen ägt rum under något av åren. Kärret har varit uttorkat redan i augusti under hela perioden 2002-2005 och juveniler har därmed inte observerats.

Hotfaktorer: Upprepad uttorkning har ställt till med mycket skada för främst lövgrodor, som får sin reproduktion spolerad. Klockgrodan drabbas på samma sätt i den mån det har skett romläggning i vattnet.

Erforderliga åtgärder: Gräva ur och fördjupa lergraven.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årligen 20-25 hanar i medelfrekvens), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Sannolikt har enstaka lökgrodor också utnyttjat vattnet utan framgång vissa år fram till c:a 1990.

86-240 Skoghejdan, Västra lergraven

Karakteristik av lekvattnet: Litet kärr beläget centralt i Skoghejdans naturreservat. Vattnet, som har spår av gammal lertäkt, omfattar c:a 25 x 10 meter plus översvämningszon. Därmed är den något mindre än den Östra lergraven (sidan 146). Liksom denna, är Västra lergraven markerad som "Måse" belägen i "gräsmark" på gamla Enskifteskartan från 1821. Under denna tid utgjorde enefäladen i Skoghejdan ett betydande inslag och dominerade de torra gräsmarkerna. Den Västra lergraven har i ännu högre grad än den Östra missgynnats av långtgående igenväxning av främst al och björk. Skogsvårdsstyrelsen utförde omfattande röjningar under årsskiftet 2001/2002 för att öppna flera igenvuxna alkärr, varvid även detta vatten åtgärdades och återfick sin tidigare mycket öppnare karaktär med riklig flytbladvegetation, som genast attraherade värmekrävande groddjur under leksäsongen 2002. Efterhand under sommaren blir förekomsten av olika starrarter mer framträdande. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 50 meter åt öster.

Klassning: Klockgroda noterades genom naturlig invandring under 2002 och var att förvänta efter utförda åtgärder med att eftersträva en god solexponering av kärret. Röjningen var utan tvekan av godo, men lokalen måste ändå klassas som mindre god och av instabil karaktär genom benägenhet att torka ut efterhand under sommaren.

Observation av lek under 2002-2005: Vid besök under maj och juni 2002 konstaterades varierande spel av 3-5 hanar. Den 18 maj 2003 hördes sång av sex spelande hanar. Den 1 och 8 juni observerades 5-6 spelande hanar.

Reproduktion: Samma förhållande som i Östra lergraven (sidan 146). Amplexus eller närvaro av honor har inte observerats, men romdeponering kan mycket väl ha ägt rum under något av åren. Inga smågrodor har observerats, vilket omöjliggjorts genom vattnets uttorkning under hela perioden före normal metamorfos i augusti.

Hotfaktorer: Upprepad uttorkning är det största hotet mot klockgroda och lövgroda, vilka regelbundet får sin reproduktion förstörd.

Erforderliga åtgärder: Det bör målsättas att iordningställa dammen till ett fungerande lekhabitat genom fördjupning och viss förstoring med en permanent vattenhållning.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (årligen 15-20 hanar i medelfrekvens), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Troligen har vattnet tidigare under vissa år också utnyttjats intermitterande av enstaka lökgrodor fram till c:a 1990.

86-241 Baldringetorp, Hundkorran

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i svacka belägen i gammal åkermark 300 meter väster om nordgående Baldringetorpsvägen mot Skoghejdans naturreservat. Våtmarken skapad under årsskiftet 2000/2001 genom igensättning av gamla dräneringar. Ganska stort vatten under vårvattenstånd (c:a 100 x 50 meter). Är bredast i sin norra del och avsmalnande söderut. Vattenvegetationen hittills mycket sparsam med glest inslag av mannagräs och vattenmöja. Frodiga bestånd av skräppa förekommer, särskilt i kanten på norra sidan. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 1 kilometer åt nordost.

Klassning: Ny lokal för klockgroda under 2004. Etablerad genom naturlig kolonisation via inflöde av migrerande djur. Är under utveckling och kan efterhand bli mer betydelsefull för arten, då vegetationen av främst flytbladsväxter blir rikligare. För närvarande klassas lokalen som underordnad sekundärlokal.

Observation av lek under 2004-2005: Förekomst av klockgroda uppmärksammades först 2004, då sång av två hanar hördes den 30 maj. Vid ny nattlig avlyssning 10 juli hördes fem aktiva klockgrodor. Avlyssning den 19 juli gav aktiv spel av 6-7 klockgrodor, med inslag av enstaka lövgrodor. Kvällen den 22 juli hördes två spelande klockgrodor tillsammans med åtta kväkande lövgrodor. Kvällen 2 augusti noterades spel av c:a sju aktiva klockgrodor. 2005 började med ökad frekvens av spelande djur avlyssnat kvällen 16 juni. Vid tillfället kväkte c:a 10 hanar. Upprepade senare avlyssningar senare i juli och början av augusti har gett varierande utbyte av 5-10 noterade hanar.

Reproduktion: Juveniler har observerats i låg frekvens under 2005. Reproduktion av lövgroda har likaså skett årligen sedan 2003.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot våtmarken, som anlagts för att öka den biologiska mångfalden. Till skillnad från andra dämningar i trakten så har inga planteringar gjorts runt vattnet. Detta är värdefullt och bör så förbli.

Erforderliga åtgärder: För närvarande inget behov av naturvårdande åtgärder, men desto viktigare att följa upp våtmarkens naturliga utveckling genom iakttagelser över fortsatt etablering av vegetation.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>50 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-245 Svinahejdan, Södra dammen

Karakteristik av lekvattnet: Grävd, långsmal damm som skapades under 1997. Som ett genomsnitt har vattnet en sträckning av c:a 45 x 10 meter och en grund, smal öformation i den centrala delen, som domineras av starr. Ganska riklig flytbladsvegetation av mannagräs utmed stränderna. I djupare partier sparsam förekomst av gäddnate. Närmaste lokaler för klockgroda ligger i samma betesmark c:a 200 meter bort.

Klassning: Ny lokal för klockgroda år 2000 genom naturlig kolonisation. Därefter har utvecklingen gått trögt och lokalen klassas som sekundärlokal i Svinahejdan. Får flytbladsväxter bättre täckning och utbredning i dammen, så finns det en stor potential. Under sådana förhållanden skulle lokalen kunna härbärgera en frekvens av 40-50 spelande hanar. Eftersom dammen fortfarande är under utveckling, så kan man hoppas på en uppdatering i klassningen omsider.

Observation av lek under 2000-2005: En solospelande hane hördes första gången i maj 2000. Efterhand fram till 2002 varierande spel mellan 2-4 hanar vid en mängd olika tillfällen. Under periodens avslutning 2003-2005 har registrerats som mest 5-7 hanar.

Reproduktion: Har sannolikt inte skett med så få spelande hanar och dessutom osäkra deponeringsplatser, om trots allt lek och äggläggning förekommit. Signalkräftor är utsatta i vattnet under slutet av 1990-talet.

Hotfaktorer: Kräftorna är största hotet. Om dessa finns i lägre numerär, så att ett skyddande flytbladstäckande kan utvecklas för spel och romdeponering, så kan både klockgroda och lövgroda förväntas öka. Blir det obalans och kräftorna förekommer i större antal, blir ofta följden att dessa betar ner flytbladsvegetationen fullständigt. Instängsling av vattnet utom räckhåll för betesdjuren innebär igenväxning redan i ett kort framtidsperspektiv.

Erforderliga åtgärder: Önskvärt att man fiskar ut signalkräftorna. Stängslet runt dammen bör tas bort.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (40-50 spelande hanar senaste åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig groda, större och mindre vattensalamander,

86-246 Svinahejdan, Kulladammen

Karakteristik av lekvattnet: Dammen är belägen i en djup svacka mellan omgivande kullar. Nästan cirkelrunt vatten med en storlek av c:a 50 x 60 meter och riklig flytbladsvegetation av främst vattenmöja och mannagräs som täcker c:a 70% av vattenarealen. Kan torka ut helt under slutet av torra somrar, men har normalt en god vattenhållning. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 100 meter västerut. Detta vatten är väldigt fint och kan betraktas som ett nära nog optimalt lekhabitat. Det är det enda vattnet som inte drabbats av signalkräfter.

Klassning: Mycket viktig baslokal för klockgroda genom naturlig etablering. Introduktion av arten har gjorts i samma område en bit norrut under perioden 1987-1999.

Observation av lek under 2000-2005: Åtskilliga observationer finns från perioden 2000-2005 efter upptäckten den 11 maj 2000. Kärrområdet ligger väl undangömt och hade mycket sämre vattentillgång tidigare jämfört med förhållandena under 2000-talet, sannolikt på grund av igensättning av gamla dräneringar. Vid första observationstillfället under år 2000 räknades spel av 11 aktiva hanar. Efterhand under 2001-2002 stigande frekvens under många besök med observation av mellan 10 till drygt 30 hanar. Fortsatt stegring i frekvens under 2003-2005 med flera toppnotiser varierande mellan 50-70 aktiva hanar.

Reproduktion: Utmärkt reproduktion har iakttagits under alla fem leksäsongerna mellan 2000-2005. Lyckat resultat även för lövgroda genom observation av talrika juveniler.

Hotfaktorer: Största hotet mot vattnet är viss risk för uttorkning under nederbördsfattiga år. Eftersom även blodigel förekommer rikligt i Svinahejdans småvatten, så elimineras även dessa parasiter under uttorkning, som brukar inträffa med tre till fyra års intervall. Blodigeln är rödlistad, men är en veritabel parasit på både lövgrodor och klockgrodor och kan även ta livet av större arter, såsom lökgroda och långbensgroda. Det reproduktionsbortfall som en torr sommar innebär, kan därefter uppvägas av extraordinär god föröing genom tillfällig utrensning av viktiga predatorer på främst ägg och larver. Ett andra potentiellt hot är att gamla dräneringar åter kan börja fungera och leda bort vattnet från kärsvackan.

Erforderliga åtgärder: Dräneringssystemet bör undersökas och sättas igen så att kärret behåller sin nuvarande karaktär.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (100-150 spelande hanar i medelfrekvens under senare år), lökgroda (enstaka kväkande hanar i slutet 1980-talet, då vattentillgången var mycket sparsam), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-248 S Svinahejdan, Översvämning på åker

Karakteristik av lekvattnet: Översvämning i svacka på åker c:a 100 meter söder om gränsen till Svinahejdan. Sedan år 2000 har det årligen stått mer eller mindre vatten i åkersvackan och översvämningen har genomsnittlig omfattat c:a 30 x 10 meter under vårtiden, för att sedan minska till c:a 15 x 10 meter. Vattenvegetationen brukar domineras av vattenmöja med en täckning upp till 60-70% av arealen. Något sämre vattenhållning under 2004-2005, men under perioden 2000-2003 kunde vattensamlingen betraktas som permanent med god vattenhållning under hela sommaren.

Klassning: Runt Ållskog har klockgrodor spelat i sammanlagt sex olika översvämningssvatten av liknande karaktär sedan år 2000. Endast två av dessa har hållit vatten så länge att de fungerat som regelrätta lekhabitat med genomförd reproduktion. Lokalen tillhör dessa två av den mer permanenta typen och är också den viktigaste. Upp till ett 25-tal spelande hanar är ett anmärkningsvärt resultat och beror på det strategiska läget i nära anslutning till överordnade baslokaler. Som vidare förklaring till den goda grodförekomsten är att pölen värms upp snabbt under vårtiden och har dessutom en idealisk flytbladsvegetation, vilket därmed attraherar både klockgrodor och lövgrodor till spel och lek.

Observation av lek under 2000-2005: I början av perioden, 2000-2002, har det förekommit frekvent spel vid så gott som alla besöksstillfällen under gynnsamma förhållanden. Antalet aktiva hanar har då ofta legat inom intervallet 12-15 djur. Kulmen inträffade under 2003 med 25 spelande hanar som bäst. Under periodens avslutning har antalet aktiva hanar vid skilda besök pendlat mellan 5-10 djur.

Reproduktion: Med stor sannolikhet har föryngring skett under 2000-2002, då vattentillgången var god ännu fram till slutet av sommaren. Under 2003 har lyckad reproduktion konstaterats genom observation av årsungar i det grunda vattnet. Även lövgrodor har lekt med framgång under samma år.

Hotfaktorer: Risk för att lokalen dikas ut eftersom den utgör ett "hinder" för odlingsverksamhet.

Erforderliga åtgärder: Vore synnerligen önskvärt om man kan få markägaren att släppa till den lilla arealen, som översvämningssonen tar i anspråk. Önskvärt om man kan ytterligare förstora och förbättra vattenhållningen genom att varaktigt bryta dräneringen.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (C:a 30 hanar under hela perioden).

86-249 Ruinkorran

Karakteristik av lekvattnet: Enligt lagaskiftes kartan från 1932 är dammen markerad som mörgelgrav i åkermark med beteckningen "Äng, sidvall, mörgelgrav". Då groddjursfaunan undersöktes i forna Fredriksbergsområdet i början och mitten av 1960-talet, för att kartlägga lövgrodans lekplatser, uppfattades nattligt spel av lövgroda avlyssnat från där nuvarande parkeringsplats med fågeltorn finns idag. Via den gamla markvägen fram till Fredriksbergs ruin, konstaterades det att den gamla mörgelgraven fanns kvar. Den var belägen i ganska djup sänka och omgärdad av en stor översvämningszon. Den 41 år gamla bilden från 1965 visar att vattnet under denna tid hade förvånansvärt stor likhet med dammens nuvarande utseende. Senare under 1970-talet försvann spåren av den mycket flacka mörgelgraven helt. Under 1997 beslöts efter Naturvårdsverkets inköp av marken, att åter restaurera och söka återskapa våtmarken genom en kombination av dämning och grävning. Resultatet blev en mycket tilltalande damm om c:a 60 x 20 m, som sedan reservatbildningen nu ligger i permanent kulturbetesmark. Vattnet har grunda stränder med viss översvämningszon. Flytbladsvegetationen är mycket riklig och består av vattenmöja, mannagräs och gäddnate, som täcker c:a 50% av vattenarealen. Utmed stränderna finns ett visst inslag av igelknopp. Dammen ligger mycket pastoralt i slänten invid den forna, mytomtalade ruinen, vars historia gäckat många. Lite längre åt sydväst ligger den djupa sänkan med Fredriksbergs mosse. Närmaste lokal för klockgroda ligger c:a 350 meter västerut.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig immigration under år 2000. Har därefter gradvis utvecklats till en mycket potent lokal för arten. Lekvattnet är utomordentligt värdefullt och har fått status som baslokal för både klockgroda och lövgroda.

Observation av lek under 2000-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 19 juni år 2000. Vid detta tillfälle hördes den första hanen spela. År 2001 den 27 juni spelade 10 hanar i dammen. År 2002 gjordes första observationen den 24 maj, då 8-10 hanar spelade i dammen. Den 10 juni kunde 15-20 spelande djur avlyssnas. År 2003 gjordes den första grundliga räkningen av klockgroda den 17 juni. Sammanlagt hördes c:a 30 spelande hanar. År 2004 den 26 juli hördes spel av >30 aktiva hanar. År 2005 den 22 maj kunde en högklassig kör av c:a 50 hanar kunde avnjutas. Den 16 juni spelade en massiv kör bestående av c:a 60 aktiva hanar.

Reproduktion: Riklig reproduktion har iakttagits efter de senaste fyra leksäsongerna 2002-2005. För lövgrodans del mycket god föröknings sedan år 1998.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot vattnet under nuvarande förhållanden.

Erforderliga åtgärder: Fortsätta hävden med samma betestryck av nötkreatur.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>200-250 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Under första hälften av 1960-talet sannolikt även lökgroda.

86-251 Örnakärret

Karakteristik av lekvattnet: Översvämning i kulturbetesmark som uppstod genom total igenslamning av den gamla dräneringen under årsskiftet 1995/1996. Under våren 1996 uppstod snabbt en ganska stor vattensamling i en sänka om c:a 125 x 40 meter. Marken var då nyligen inköpt av Naturvårdsverket för kommande reservatsbildning. Det var en påtaglig oro i början att vattnet lätt skulle kunna försvinna, om stoppet i den gamla dräneringen inte var permanent. Dräneringen sågs över och åtgärdades under årsskiftet 1996/1997 i samband med anläggning och restaurering av övriga vatten inom Svartskyllereservatet. Därefter har vattenhållningen varit mycket stabil. Flytbladsvegetationen i Örnakärret är synnerligen riklig och består främst av vattenmöja, mannagräs och gäddnate. Täckning kan variera mellan olika år, men upptar vanligen 60-90% av vattenarealen. Under våren når översvämningsszonen söderut mot Lilla Örnakärret (sidan 118), så att dammarna förenas, men under sommarvattenstånd är de klart avskilda. Våtmarkens belägenhet i sänka mellan vindskyddande kullar i alla vädersträck utom i söder, där topografin är flackare, skapar optimala förhållanden i kombination med idealisk sammansättning av flytbladsväxter. Ett buskrikt stengärde tangerar våtmarkens nordosthörn och bidrar ytterligare att förbättra lokalklimatet med snabbast uppvärmning under vårtiden i denna del av våtmarken. Närheten till diverse tornbuskage vid stengärdet av hagtorn, slån och nyponros ökar trivselen för lövgrödor. Enligt beskrivningen till en gammal karta över "ägodelningen uti Söfwesta Kyrkio By" 1761-1762 var nuvarande Örnakärret beläget i den del av utmarken som kallades "Hus Mans Heijdan". Denna var belägen i norra utkanten av den norra vången i Sövestad by. I samband med ägodelning 1762 fördes området över till Krageholms säteri som därefter disponerade hela utmarksområdet.

Klassning: Klockgrodan introducerades under både 1998 och 1999 genom utsättning av juvenilt material från Danmark. 1998 var antalet 45 och 1999 sattes 190 nymetamorfoserade ungar ut. Senare har inga fler utsättningar gjorts och antalet är en mycket blygsam siffra jämfört med många andra lokaler, där klockgroda introducerats i betydligt större antal och med sämre resultat. Anledning att det danska genmaterialet sattes ut i Örnakärret var att förutsättningarna bedömdes som särskilt gynnsamma. Man kunde redan i detta skede ana att Örnakärret skulle bli en kommande "superlokal", vilket klart indikerades av hur lövgrödorna från begynnelsen attraherades av vattnets tillkomst och ökat mycket kraftfullt. För både klockgrodor och lövgrödor klassas Örnakärret som överordnad baslokal av utomordentligt stort värde. Av 125 klockgrodelokaler är vattnet klassat som det näst bästa sedan 2004 och endast överträffat av Vasasjön (sidan 94). Det bör påpekas att under utsättning av metamorfer i Örnakärret fanns redan klockgrodan i Vasasjön genom naturlig etablering av genflöde från Ållskogsområdet. Detta har säker varit en påskyndande faktor av den mycket positiva utvecklingen, men oavsett detta

hade arten säkert kommit hit av egen kraft genom den spontana, väletablerade förekomsten i Vasasjön redan 1998 och 1999 av 10-15 adultor.

Observation av lek under 2000-2005: Första notisen om spelande klockgrodor i Örnakärret är daterad den 13 maj 2000. Initialspel hördes då av två hanar. Vid nästa besök den 16 maj observerades också två sjungande hanar. Kvällsbesök den 19 och 21 juni kunde glädjande en fin liten kör om c:a 10 hanar avnjutas. 2001 inleddes med första notis den 14 juni, då ett 10-tal djur spelade tillsammans med två lövgrodor. Den 18 juni spelade 25 hanar och den 27 juni kväkte c:a 30 hanar i dammen. 2002 fick en flygande start! Redan den 8 maj hördes utmärkt spel av c:a 35 aktiva djur. Nattligt avlyssning mellan 2-3 juni kunde en kör om >30 klockgrodor och >300 lövgrodor avnjutas på nära håll. Granskning den 10 och 19 juni hördes >50 aktivt spelande hanar. 2003 inleddes direkt med tangering av förra årets toppnotering med en kör om >50 klockgrodor. Vid nästa besök den 8 juni hördes en klockgrodekör om >70 hanar. Den 17 juni räknades >125 spelande klockgrodor. Senare besök i slutskedet av leken under 2003 gav sämre utbyte. 2004 gjordes första granskningen den 28 maj. Aktivt spel av c:a 70 hanar noterades. Den 16 juli hördes utmärkt korus omfattande >125 hanar. Så sent som den 11 augusti spelade fortfarande en högklassig kör av >50 hanar. Redan den 22 maj 2005 hördes en magnifik kör omfattande >200 aktiva hanar.

Reproduktion: Enastående god föryngring de senaste tre åren. Under reproduktionskontroll har vid olika tillfällen 1000-tals simmande smågrodor noterats. De första kullarna metamorfer brukar uppträda runt månadsskiftet juli/augusti för att sedan kulminera månadsskiftet augusti/september med maximalt antal sedda juveniler. Resultatet av sen lek och romläggning in i augusti innebär ett svinn och bortfall av merparten avlarverna, såvida inte senhösten är extremt mild. När metamorfosen kulminerar, som t.ex. den 23 augusti 2004, sågs 1000-tals nymetamorfoserade klockgrodor simma runt i grunt vatten, men en del befann sig också uppe på landbacken i fuktiga partier.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot mot själva våtmarken, men på sikt missgynnas södra delen av Svartskyllereservatet av uppväxande granplanteringar omedelbart söder om reservatgränsen.

Erforderliga åtgärder: Ta bort granplanteringen söder om reservatet och vidare söderut ner mot Sövestads plantering. Dessutom finns viktiga övervintringshabitat för både klockgroda och lövgroda vid beståndsgränsen mellan den före detta åkern (numera granplantering) och ädelbrynzonen i Sövestads plantering.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>450 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Utsättning av det danska genmaterialet under 1998 och 1999 gjordes av Lars Håkanson efter uppfödning i Svedala.

86-255 250 m SSV Olsgård, Nordvästra torvgraven

Karakteristik av lekvattnet: Gammal torvgrav strax norr om Sövestad. Dammen ligger i ett ganska flackt parti i den nordvästra delen av området. Området är välhävdat och betas samtidigt eller växelvis av kor, hästar och får. Naturbetesmarken delas av två olika markägare. Som helhet ett fint våtmarksområde, men liksom övriga vatten i naturbetesmarken har även denna torvgrav under senare år blivit väl sluten av vassvegetation, främst kaveldun. Kärrets storlek är c:a 20 x 40 meter. Endast mindre öppna vattenytor efterhand under sommaren. C:a 80% av vattenarealen utgörs av bredkaveldun, stor igelknopp och starr. Under vårtiden ganska rikligt med mannagräs, främst i kärrets södra kant.

Klassning: Nyetablerad lokal för klockgroda under 2004 genom spontan invandring. Vattnet klassas som underordnad lokal för klockgroda med endast sporadisk förekomst under den korta tid lokalen varit känd.

Observation av lek under 2004-2005: Förekomst av klockgroda påvisades första gången den 23 juli 2004. Vid detta tillfälle kväkte en ensam hane i sydöstra delen av kärret. Under tidigare granskningar 2003 var vattnet tyst på klockgroda, men påträffades då istället i en annan pöl inom området längre söderut. Under ett par granskningar i juni 2005 har räknats en respektive två spelande hanar i dammen.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Långsam igenväxning av de olika kärren och torvgravarna har skett smygande under lång tid.

Erforderliga åtgärder: Redan 1993 fördes diskussioner med markägaren om en rensning av den redan då allt mer slutna torvgraven. Behovet av rensning kvarstår.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (40-50 hanar under senare år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Troligen också tidigare även lökgroda, som påträffades under 1970-1980-talet i tre andra vatten i samma betesmark.

86-266 Skoghuset, Stendammen

Karakteristik av lekvattnet: Mindre grävd damm som skapades 1990. Storlek endast c:a 10 x 10 meter. I dammen förekommer en riklig flytbladsvegetation som domineras av vattenmöja och mannagräs, men också av gäddnate i djupare delar. Arealen av flytblad utgör vanligen 50-60% av vattenarealen. Dammen har, trots sin ringa storlek, en mycket bra vattenhållning och har klarat extremt torra somrar, som de i början av 1990-talet. Betesmarken har under hela perioden från 1960-1995 varit välhävddad med lagom betestryck, men efter omställning av en hel del åkermark till betesvall, har betesgången i fodermarken försämrats.

Klassning: Lokalen har under alla år sedan 1990 klassats som sekundärlokal för klockgroda med sparsam förekomst. Med tanke på dammens litenhet har det aldrig funnits några andra förhoppningar än att den skulle utgöra ett visst tillskott i urvalet av lekplatser för klockgroda, lövgroda och lökgroda. Under vissa år på 1990-talet har extrem hög täthet av lövgroda observerats i storleksordningen 50-60 spelande hanar, vilket är rekord för ett så litet vatten.

Observation av lek under 1990-2005: Under nämnda period har klockgrodor, främst spelande hanar, observerats vid många tillfällen i antal mellan 1-5. Under senare år aldrig mer än 1-2 spelande hanar som mest.

Reproduktion: Under något år av perioden har juveniler observerats i dammen, men dessa kan ha sitt ursprung i anslutande vatten strax västerut.

Hotfaktorer: Den sämre hävden med pågående förändring och igenväxning har varit en starkt missgynnande faktor. Härigenom har den tidigare flacka strandprofilen fått ett mindre passande utseende.

Erforderliga åtgärder: Återgång till det tidigare betestrycket är nödvändigt för att upprätthålla förutsättningarna för klockgrodorna. Eftersom dammen vuxit igen kraftigt i strandnära zoner, där det tidigare enbart fanns vattenmöja och mannagräs, så måste den icke önskvärda vegetationen rensas bort.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (under senaste åren mellan 10-30 hanar), lökgroda (sporadisk i början av 1990-talet), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: I kyrkoreservatet bör upprättas en "skötselplan", som värnar om de sällsynta groddjurens krav.

86-270 Svinahedjan, Långa vattnet

Karakteristik av lekvattnet: Långsmalt dämme skapat under 1997 utmed ädellövskog (Svinahultet). Före dammens tillkomst utgjordes marken av en mycket grund kärrmark med viss översilning från norr och vidare åt sydost i ett smalt stråk. Dammens storlek är som ett genomsnitt c:a 60 x 12 meter med viss oregelbunden form. Dammen ligger så pass nära skogskanten i väster att vattnet inte är solexponerat under en stor del av eftermiddag/förkväll och kan därmed aldrig få någon större betydelse som lokal för värmekrävande groddjur. Vattnet är stängslat runt om med de olägenheter detta medför genom smygande igenväxning och snabb störning av strandprofilen, som inte får den flackhet, som är optimal för i princip alla groddjursarter. Visst inslag av mannagräs i de grundaste strandpartierna och sparsamt med gäddnate i djupare delar. Schaktmassorna efter grävningen dumpades huvudsakligen i ett av de ursprungliga vattnen i Svinahedjan, den så kallade Stataredammen, som helt fylldes igen.

Klassning: Lokalen är medelmåttig med förekomst av relativt fåtaliga klockgrodor. Den kan inte heller förväntas att bli så mycket bättre, även om flytbladstäckningen får större spridning. Samma prognos gäller lövgroda, som dock förekommer i något större numerär.

Observation av lek under 1988-2005: Redan före tillkomsten av dammen observerades enstaka spelande klockgrodor under hela perioden mellan 1988-1996, men inte mer än 1-3 individer. Efter urgrävningen 1997 noterades djur först kväka i motsvarande frekvens under maj år 2000. Senare fram till 2005 har olika besök under gynnsamma förhållanden resulterat i vanligen 5-7 aktiva hanar. Toppnoteringen ligger på åtta spelande hanar under 2005.

Reproduktion: Har inte påvisats av klockgroda, men juveniler av lövgroda har noterats i låg frekvens.

Hotfaktorer: Främsta hotet är förekomsten av signalkräfter i dammen och att vattnet är stängslat från fri betesgång.

Erforderliga åtgärder: Som tidigare påpekats rörande nästan alla småvatten i Svinahedjan, är den viktigaste åtgärden att få bukt med kraftproblematiken. Vidare bör stängslet avlägsnas, så att nötboskapen kan beta fritt överallt.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (medelfrekvens 20-30 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-271 Södra Svartskylle, Vattenfylld grop

Karakteristik av lekvattnet: Mindre vattengrop av temporär karaktär belägen i anslutning till ett videparti i norra kanten av den västgående markvägen. Mycket liten pöl som mäter endast c:a 2 x 2 meter. Omedelbart norr om vattensamlingen finns åkermark. Närmaste lokal för klockgroda ligger endast 10 meter söderut. Pölen är så grund att den inte ens är att betrakta som årsvis under torra år, då det helt saknas vatten. Då gropen är vattenfylld, brukar den vanligen torka ut redan under maj/juni, men kan åter vattenfyllas genom åskregn vanligen i slutet av juli eller början av augusti.

Klassning: Tillfällig lokal för klockgroda. Endast observerad vid ett par tillfällen under våren 2001. I nuvarande skick helt utan betydelse för arten.

Observation av lek under 2001-2005: Förekomst av klockgroda har endast konstaterats vid ett par tillfällen under maj 2001, och då endast en solospelande hane.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Vattnets ringa storlek och benägenhet att torka ut är naturligtvis ett visst hot.

Erforderliga åtgärder: Pölens begränsade läge mellan markväg och åker medger knappast någon vettig lösning eller konkreta förslag till meningsfulla åtgärder.

Observation av övriga amfibiearter: Inga sedda.

Övrigt: I hasselbuskarna vid västra kanten brukar adulta lövgrodor regelbundet observeras efter avslutad lek under hela sommaren och hösten. Värdefulla övervintringshabitat för klockgroda och lövgroda finns också i näromgivningarna till den gamla naturbetesmarken.

86-272 Lilla Karlsrokärret

Karakteristik av lekvattnet: Lilla Karlsrokärret är en mindre vattensamling med snarligt utseende redan under 1960-talet. Sannolikt var den gamla åkern omställd till betesmark redan ett par decennier tidigare. Dammen tillkom 1997. Vattnet är huvudsakligen skapat genom dämning i kombination med viss urgrävning för att erhålla tillräcklig volym för permanent vattenhållning. Arealen omfattar c:a 10 x 25 meter plus en stor översvämningsszon under vårtiden, som vissa år förenar våtmarken med det betydligt större Karlsrokärret strax österut (sidan 117). Under normalvattenstånd är vattensamlingarna klart separerade. Flytbladstäcket i dammen är rikligt utvecklat och domineras av vattenmöja och mannagräs. I den djupare delen överväger gäddnate. Genomsnittligt utgör flytbladsvegetationen 50-60% av totala vattenarealen.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig invandring under år 2000. Därmed är Lilla Karlsrokärret en av de två mest framgångsrika mindre vattensamlingarna inom Svartskyllereservatet, när det gäller etableringstakten av klockgroda, där debut i båda fallen inträffade redan under år 2000. Ser man på frekvensutvecklingen så toppar Lilla Karlsrokärret med i särklass flest spelande hanar, (vilket även gäller lövgroda) Därför klassas lokalen som ett viktigt lekhabitat för både klockgroda och lövgroda. Vidare är förekomsten av större vattensalamander också mycket riklig.

Observation av lek under 2000-2005: Den första iakttagelsen av spelande klockgroda gjordes 3 juni år 2000 då en solospelande klockgroda kunde iakttas i dammen. Under hela perioden 2001-2005 är lokalen undersökt ett flertal gånger under varje år. Resultatet kan sammanfattas enligt följande avseende frekvens av spelande hanar under denna period: 2001, tre hanar. 2002, sju hanar. 2003, 10 hanar. 2004, >20 hanar. 2005, 30 hanar.

Reproduktion: Närheten till Karlsrokärret försvårar bedömning av reproduktionsresultatet, då årsungar sprids snabbt från denna till Lilla Karlsrokärret. Varje år sedan 2002 har god förekomst av juveniler iakttagits, varför rimlig bedömning är att föryngring skett reguljärt de senaste fyra leksäsongerna 2002-2005.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot föreligger om betestrycket behålls i nuvarande omfattning.

Erforderliga åtgärder: Inga i dagsläget.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>80 hanar som medelfrekvens sedan 2001), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-274 Kullakärret

Karakteristik av lekvattnet: Dämning i kuperat avsnitt mellan omgivande kullar. Då vattnet skapades 1997 genom igensättning av den gamla dräneringen, gjordes också en urgrävning för att säkerställa vattenhållningen. Arealen är c:a 90 x 40 meter med stor översvämningsszon, främst åt sydost. Flytbladsvegetationen är mycket riklig (60 -90% av vattenytan) och domineras av vattenmöja och mannagräs vid stränderna och i översvämningssonen. I centrala delar finns ett välutvecklat täcke av gäddnate. Dammen är i det närmaste optimalt lekhabitat för både klock- och lövgroda: Det vindskyddade läget, utan skuggverkan i något vädersträck, bidrar till snabb uppvärmning under våren för initiering av lek.

Klassning: Under 1998 och 1999 introducerades arten genom utsättning av juveniler från från Danmark (1998: 45 juveniler, 1999: 190 juveniler). Därefter har inga fler inplanteringar utförts. Naturligtvis har introduktionen skyndat på klockgrodans etablering i Kullakärret och övriga anslutande småvatten. Första observationen av spelande hanar gjordes under 2001. Populationsutvecklingen har dock varit så stabil och framgångsrik i Kullakärret att lokalen sedan 2004 klassas som högvärdig baslokal. Likaså är vattnet av mycket stor betydelse för lövgroda.

Observation av lek under 2001-2005: Den första observationen av spelaktiva klockgrodor gjordes den 14 juni 2001, dock endast ett ensamt djur. 18 juni kunde glädjande hela sex spelande hanar noteras. 27 juni noterades >10 spelande hanar. Senaste årsbesöket gjordes den 2 augusti, då var dammen helt tyst. 2002 inleddes inventeringen den 8 maj med en ny toppnotering, 12 spelande hanar. Vid ett nattligt besök mellan 2 och 3 juni noterades spel av c:a 20 klockgrodor tillsammans med en kör av >150 lövgrodor. 10 juni erhöles nytt rekord med fint spel av >30 hanar. 2003 gjordes första räkningen av spelande klockgrodor den 30-31 maj. Utmärkt spel noterades av >40 hanar tillsammans med >125 kväkande lövgrodor. Nästa besök den 17 juni observerades frekvent spel av c:a 70 aktivt spelande djur. 2004 avlyssnades Svartskyllereservatet först den 28 maj då c:a 30 spelande djur noterades i Kullakärret. Den 16 juli räknades >70 spelande hanar! Så sent som 11 augusti hördes fortfarande högklassigt spel av >30 hanar. Årets toppnotering var den 16 juni, då >70 aktiva hanar beskådades.

Reproduktion: Utmärkt föryngring med talrika observerade juveniler har ägt rum 2001-2005. För lövgrodans del god reproduktion sedan 1998.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot finns mot våtmarken.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>150 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-301 Skoghejdan, Grunt kärr

Karakteristik av lekvattnet: Liten grund kärrmark av temporär/halvpermanent karaktär i Skoghejdans naturreservat. Våtmarkens storlek med vattenspiegel motsvarar c:a 10 x 35 meter, men varierar från år till år. Under nederbördsfattiga år kan vatten saknas redan under vårtiden, men snabbt "återuppstå" om ymnigt regn faller. I början av juni 2003, då lokalen upptäcktes, blommade åtskilliga exemplar av majnycklar och rikligt med smörblommor vid den lilla våtmarken. Det fuktiga partiet ligger i öppen naturbetesmark, men omväxlande ädellövskog, olika hultar, kuperade avsnitt med starr- eller olikstora alkärr i svackorna, avlöser varandra i detta varierande utmarkslandskap av bronsålderkaraktär. Lokalen finns i den västra delen av naturreservatet. Närmaste lokal för klockgroda finns i norra delen av Svinahjdan, som ligger c:a 500 meter åt sydväst.

Klassning: Lokal av temporär karaktär med sporadisk förekomst av klockgroda sedan 2003. Arten kan bara utnyttja lokalen under en kort tid som spelplats eller för tillfälligt uppehåll under pågående vandring. Efterhand försvinner vattnet under sommaren och eventuella klockgrodor har då redan vandrat i sök efter stabilare habitat.

Observation av lek under 2003-2005: Förekomst av klockgroda upptäcktes under avlyssning kvällen den 1 juni 2003. Vid detta tillfälle spelade en ensam klockgroda tillsammans med fem lövgrodot. Under 2004 och 2005 har vattentillgången under våren varit sämre. Varken klockgrodor eller lövgrodot har observerats vid något tillfälle.

Reproduktion: Har inte skett för klockgroda eller lövgrodot.

Hotfaktorer: Eventuella larver av klockgroda eller lövgrodot har ytterst dåliga odds att hinna genomföra metamorfos till färdiga smågrodot. Därmed är uttorkning det överhängande hotet.

Erforderliga åtgärder: Inga åtgärder aktuella tills vidare.

Observation av övriga amfibiearter: Vanlig groda och åkergroda.

Övrigt: I den sydöstra delen av Skoghejdan finns 5-6 betydligt större vattenmöjekärr med generellt bättre vattenhållning. Även dessa har en tendens att torka ut i genomsnitt vartannat år. Några av dessa vatten har nyligen också börjat utnyttjats av klockgrodot. För att gynna sällsynta groddjur bör nämnda pölar grävas ur försiktigt.

86-303 750 m NO Hundkillegården

Karakteristik av lekvattnet: Restaurerad gammal igenvuxen kärrmark. Den tidigare helt trädomslutna våtmarken har iordningställts och fått en öppnare och betydligt mer tilltalande karaktär. Ganska stort vatten med mycket oregelbunden form och c:a 40 x 120 meter. En del av videbestånden i norra delen har sparats och är värdefullt för främst lövgroda). God etablering av flytbladsvegetation, främst mannagräs i alla grunda delar av våtmarken, men också en del gäddnate, främst i den sydvästra delen. Våtmarken ligger helt omgärdad av odlad mark, men har en rejäl buffertzoon till kringliggande åker. Sammantaget utgör våtmarken ett praktexempel på vad man kan åstadkomma genom att iordningställa ett för amfibier otjänligt habitat till ett verkligt fint grodvatten.

Klassning: Lokalen är ny för klockgroda och upptäcktes 2004. Arten har etablerat sig genom spontan migration och torde ha sitt ursprung från södra delen av Svarskyllereservatet. Därifrån har djuren vandrat vidare utmed västra kanten av Sövestads Plantering. Detta indikeras av samtidig ny förekomst i ytterligare två vatten. Våtmarken är ännu helt nyetablerad för arten, men bedöms ha stor potential och utvecklas i positiv riktning under kommande år. Lokalen kommer därmed sannolikt att bli en lokal av dignitet redan inom kort. Även lövgrodor har ökat påtagligt i antal, vilket ökar våtmarkens värde.

Observation av lek under 2004-2005: Första observationen av klockgroda gjordes den 23 juli 2004. Under detta besök spelade en hane. Under 2005 avlyssnades vattnet på nära håll först den 23 juni, då kunde spel konstateras av sex aktiva hanar. Den 8 juli spelade >20 hanar.

Reproduktion: Ej påvisad under 2005, men har troligen ägt rum. För lövgrodans del har mycket god reproduktion observerats under 2005 med talrika juveniler bland högorter utmed våtmarkens västra kant.

Hotfaktorer: Inga sannolika hot inom överskådlig tid, då vattnet restaurerats på ett utmärkt sätt. Ett potentiellt hot på sikt är att vattnet kan drabbas av långsam igenväxning.

Erforderliga åtgärder: Målsätta att vattnet förblir fisk- och kräftfritt.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (>70 hanar under 2005), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-305 S Sövestads plantering,

Karakteristik av lekvattnet: Grund kärrmark i naturbetesmark, som varit ohävdad under flera år. Ligger strax intill sydvästförlängningen av Sövestads Plantering. En bit innanför brynet finns omfattande granplanteringar i en ålder av c:a 25 år. Kärret är grunt och uttorkningsbenäget, men hade under 2004 en god vattentillgång och storlek om c:a 25 x 10 meter. Riklig flytbladsvegetation av främst mannagräs, men också en del vattenpilört.

Klassning: Ny lokal för klockgroda genom naturlig invandring under 2004. Genom sin instabila vattenhållning och lokalisering så har vattnet endast marginell betydelse för arten. Om naturbetesmarken var välhävdad och den grunda kärrmarken fördjupades till permanent vattenhållning, skulle lokalen säkerligen få en helt annan betydelse för både klockgroda och lövgroda.

Observation av lek under 2004-2005: Ny lokal för klockgroda under 2004 etablerad genom naturlig migration. Förekomsten av klockgroda noterades den 23 juli 2004. Vid detta tillfälle räknades inte mindre än åtta spelande, vilket är anmärkningsvärt. 2005 granskades kärrmarken den 23 juni, men var tyvärr då redan helt utan vatten. Detta visar tydligt hur varierande vattenhållningen är. Under 2004 en månad senare än detta besök, var vattenståndet utmärkt med blommande vattenpilört.

Reproduktion: Granskades ej närmare under 2004, men kan mycket väl ha ägt rum.

Hotfaktorer: Den dåliga vattenhållningen är det största hotet. Igenväxningen av den tidigare välhållna naturbetesmarken är tråkigt och stärker hotbilden.

Erforderliga åtgärder: Synnerligen angeläget att åter hävda naturbetesmarken i samma omfattning som tidigare. Eftersom kärret är grunt och uttorkningsbenäget, men trots det attraktivt för klockgrodor, bör våtmarken fördjupas för permanent vattenhållning.

Observation av övriga amfibiearter: Under granskning den 23 juli observerades följande arter: Lövgroda (antal spelande hanar okänt. Dock larver, varav flera i 4-bens stadium), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda (årsungar av dessa tre arter), större och mindre vattensalamander (likaså larver av båda salamanderarterna).

86-306 SO Prästakärret

Karakteristik av lekvattnet: Grunt starrkärr beläget i svacka nära sydöstra sidan av Prästakärret (sidan 93). Vattnet har en storlek av c:a 15 x 20 meter och är av temporär karaktär. Brukar alltid torka ut tidigt under sommaren, men kan åter fyllas med decimeterdjupt vatten under regniga perioder. Under våren är flytbladsvegetationen riklig mellan starrtuvorna och domineras av mannagräs. Den lilla våtmarken ligger utsökt vackert belägen i den storslagna utmarken (Stutahagen) med glesa buskpartier av nyponros, slån, hagtorn och olvon i de närmaste omgivningarna. Närmare kanten av Prästakärret finns mer slutna och fullskiktade buskage med mycket hassel och ofta överståndare av ek, vresbok, avenbok och apel.

Klassning: Lokalen är i nuvarande skick endast en temporär lokal för klockgroda och utan större betydelse. Klockgroda utnyttjar kärret endast tillfälligtvis under vandringar och förekommer bara sporadiskt, liksom övriga groddjursarter.

Observation av lek under 2004-2005: Arten har bara observerats vid ett tillfälle under 2004, nämligen den 20 juli då solospel av klockgroda hördes.

Reproduktion: Har inte skett.

Hotfaktorer: Alla lekande groddjur som attraheras av mycket grunda vattensamlingar, där vattnet värms upp mycket snabbt under dagen, riskerar att få sin rom ödelagd om denna deponeras i sådana pölar.

Erforderliga åtgärder: Det vore mycket onskvärt om denna pöl, liksom åtskilliga andra liknade temporära/halvpermanenta småkärr i Stutahagen kunde fördjupas så pass att sällsynta groddjur skulle kunna utnyttja dem med reproduktionsframgång.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (1-2 spelande hanar vissa år), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander (båda arterna kan ses tillfälligt, men vandrar normalt vidare ner i Prästakärret).

Övrigt: Det kan vidare nämnas att kärret hyser en god förekomst av den praktfulla kärrgräshoppan.

86-308 Skoghuset, Norra dammen

Karakteristik av lekvattnet: Mindre vattensamling i naturbetesmark med mycket fina näromgivningar. Under en mycket lång tidsföljd (sedan 1960), har betesmarken haft en god hävd med lagom betesgång, vanligen av tjurar. Under de senaste två åren har betestrycket dessvärre blivit sämre och vid besök i juli 2004, fanns inga betesdjur alls i hagmarken. Kärret har en oregelbunden form, där det djupare partiet består av en hölja, som är c:a 12 x 8 meter. Utanför denna areal är kärmarken grundare och under vårvattenstånd är arealen betydligt större och omfattar då c:a 50 x 15 meter som ett genomsnitt. Flytbladsvegetationen är mycket riklig och domineras av mannagräs. I dammens djupaste del även en del andmat. I norra kanten av höljan förekommer ett mindre bestånd av kråklöver och i östra delen också en del starr. Vid nordöstra sidan av kärrets djupare del finns en solitär gran, som inte gör någon större skada. Längre söderut har naturbetesmarken en lummig inramning av ädellövskog. Närmaste lokaler för klockgroda ligger c:a 350 m västerut.

Klassning: Vattnet förknippas mest med lövgroda och lökgroda. Klassisk lokal för lövgroda sedan 1960 och för lökgroda sedan 1970-talet. Förekomst av klockgroda först under juli 2004 genom naturlig migration från det närbelägna kärnområdet vid Syntelejet. Lokalen är nyligen etablerad, men kan inte räknas med att få annat än sekundär betydelse för arten i nuvarande skick.

Observation av lek under 2004-2005: Förekomst av klockgroda uppmärksammades första gången den 28 juli 2004. Vid detta tillfälle noterades ettrigt spel av sju nyköns mogna hanar, vilka alla uppehöll sig bland mannagräs i den västra delen av kärmarken. Vattendjupet i denna grunda del av vattensamlingen var då c:a 10 centimeter. Under några besök i juni och juli 2005, har förekomsten pendlat mellan 5-10 spelande hanar.

Reproduktion: Har inte påvisats, men kan ha ägt rum under 2005. Under reproduktionskontroll har endast juveniler av lövgrodor observerats i björnbärssnåren vid slänten strax öster om kärret.

Hotfaktorer: Det låga eller obefintliga betestrycket är bekymmersamt. Om det fortsätter, så kommer det att missgynna både klockgroda, lövgroda och eventuellt lökgroda.

Erforderliga åtgärder: Fortsatt bete. Naturbetesmarken är naturligt sammanhängande med Syntelejets (och Skoghusets) marker och bör ingå i ett framtida reservat. På sikt vore det önskvärt att förstora vattnet genom urgrävning i västförlängningen om nuvarande hölja.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (c:a 15 hanar), lökgroda (fram till början av 1990-talet, men ej med säkerhet observerad senare), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

86-309 Stutakorran

Karakteristik av lekvattnet: Torvgrav belägen i sänka i gammal åkermark. Ligger i nära anslutning till Stutahagen och tangerar samtidigt nordligaste hörnet av Baldringe ångar. Vattnet har en långsmal form och mäter c:a 15 x 70 meter. Under vårtiden har våtmarken en översvämningszon söderut fram mot stengärdet i kanten till naturbetet. Utmed stränderna finns en del kaveldun, igelknopp och starrtuvor. Flytbladsvegetationen är riklig och domineras av vattenmöja och mannagräs. Torvgraven ligger fint placerad i ett småkuperat avsnitt och är föga iögonenfallande, inte ens under strövtåg i Stutahagen lägger man märke till den. Ur klockgrodesynpunkt ligger dammen mycket strategiskt placerad med flera högvärdiga lokaler i omgivningarna. Den närmaste lokalen ligger 400 meter rakt österut.

Klassning: Torvgravens existens har bara varit känd under ett par års tid och har dessförinnan förbisetts. Märkligt nog har den inte heller någon markering på den gamla ekonomiska kartan. Icke desto mindre har lokalen visat sig vara ett värdefullt lekhabitat, inte bara för klockgroda, utan även för flera andra groddjursarter. Hur länge det funnits klockgroda i vattnet är okänt, men den goda förekomsten under 2004, och ännu bättre under 2005, tyder på att den fortfarande är under utveckling. Sannolikt har etableringen skett omkring 2002, baserat på alla andra observationer av nykoloniserade småvatten i grannskapet. Det är ingen tvekan om att klockgrodan etablerats sig av egen kraft genom naturlig invandring.

Observation av lek under 2004-2005: Den första observationen av klockgroda gjordes den 20 juli då överraskande 15 aktiva klockgrodor spelade i vattnet. Den 29 juli kunde fin kör av >20 hanar räknas. 2005 besöktes dammen vid flera tillfällen med gott resultat. Den 26 maj noterades spel av c:a 25 hanar. 16 juni >30 aktiva hanar. Den 23 juni var det utmärkt spelaktivitet och c:a 35 spelande hanar.

Reproduktion: Bra reproduktion av både klockgroda och lövgroda har registrerats under båda åren.

Hotfaktorer: Inga för närvarande då torvgraven ligger väl undangömd i djup svacka.

Erforderliga åtgärder: Markägare behöver information om lokalens betydelse för de rödlistade groddjuren.

Observation av övriga amfibiearter: lövgroda (>90 hanar), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander. Sannolikt också lökgroda tidigare, som då observerades i åtskilliga liknande vatten i närheten.

Övrigt: För att ligga i åkermark så måste våtmarken betraktas som extremt välskött. Det finns inte minsta spår av stendumpning eller annat längst de flacka stränderna, som har en profil som är idealisk för alla groddjursarter. Sammantaget är Stutakorran ett utsökt fint litet vatten som måste målsättas att bevaras i nuvarande utmärkta skick.

86-315 NV Baldringe kyrka, Märgelgraven

Karakteristik av lekvattnet: Gammal märgelgrav belägen 500 meter NV Baldringe kyrka. Märgelgraven var tidigare starkt igenvuxen och därför helt otjänlig för groddjur. För c:a sex år sedan restaurerades vattnet genom rensning, fördjupning och borttagning av skuggande träd utom några lägre videbuskar. Märgelgraven har därmed fått ett mycket tilltalande utseende. Mindre lyckligt är att det planterats åtskilliga granplantor utmed norra sidan av vattnet. Märgelgravens storlek är c:a 10 x 12 meter och den ligger som i en gryta med relativt branta slänter, utan att skugga strandlinjen. Därmed är vattenytan väl vindskyddad trots den flacka terrängen i omgivningarna. Vattenarealen har en täckning av andmat på c:a 30% och dessutom en del mannagräs i de grundaste partierna. På slänterna runt om finns högvuxet gräs med inslag av ruderatvegetation. Närmaste lokaler ligger öster om Baldringe ängar. Avståndet dit är knappt 300 meter.

Klassning: Ny värdefull lokal för klockgroda genom spontan kolonisation under 2005. Med tanke på den ringa storleken är en population om åtta adulter en respektabel förekomst.

Observation av lek under 2005: Förekomst av klockgroda uppmärksammades först vid närgången granskning av lokalen den 27 maj 2005. Åtta spelande hanar sjöng för full hals.

Reproduktion: Har skett. Även god reproduktion av lövgroda.

Hotfaktorer: Granplanteringen utgör ett potentiellt hot på kort sikt och synes taktlös, om syftet med restaureringen av den lilla märgelgraven skall få en seriös betydelse för att gynna faunan. Likaså finns risk för smygande igenväxning av uppslag utmed övre kanten av täckslänterna. Genom att vattenytan ligger så nedsänkt redan, och endast har en diameter om c:a 10 meter, uppstår lätt skuggverkan. Märgelgraven är nätstängslad runt om och försvårar utnyttjande av mer storvuxna groddjur. Detta innebär att hanar av vanlig padda tar sig igenom, medan honorna utestängs.

Erforderliga åtgärder: Granplanteringen bör tas bort. Stängslets syfte är tydligen att utestänga viltet och för att skydda planteringen. Märgelgraven måste hållas under årlig uppsikt och inte överskrida nuvarande växtsuccession, som rådde under sommaren 2005.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (10-15 spelande hanar de senaste två åren), vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, större och mindre vattensalamander.

Övrigt: Problemen med plantering kring ett antal andra närliggande märgelgravar bör åtgärdas.

86-316 Ängakorran

Karaktistik av lekvattnet: Grunt starrkärr beläget i svacka på gränsen till Baldringe ängar. Kärrmarken är av temporär karaktär och har en storlek av c:a 40 x 50 meter. Har aldrig setts hålla vatten hela sommaren. Vegetationen domineras av starr, med visst inslag av mannagräs. Vattendjupet är som mest under våren bara någon decimeter och brukar sedan sjunka efterhand och försvinna i juni-juli. Kärrmarken kan åter vattenfyllas efter ihållande regnperioder eller kraftigt åskregn senare under sommaren och hösten. I den yttre kanten av det innerliggande brynet av ädla lövträd - mest bok, men även, ek, lind och lönn - finns en del små alar. Ett stycke norrut ansluter en hult med fullskiktsszoner av nypon, slån, fläder, hagtorn, olvon, hassel, benved, brakved, o.s.v. med överståndare ofta av apel och ek. Ligger utsökt fint, men den inre delen av kärrmarken, där vattendjupet ofta är något större, är solexponeringen sämre.

Klassning: Lokal utan relevans eller betydelse som lekhabitat för klockgroda och lövgroda i nuvarande skick, då kärret oftast torkar ut redan tidigt under sommaren.

Observation av lek under 2004-2005: Observation av spelande klockgrodor har bara gjorts vid ett tillfälle den 20 juli 2004, då c:a 10 nyköns mogna klockgrodehanar spelade intensivt. Djuren i Ängakorran har med allra största sannolikhet sitt ursprung i Vasasjön (sidan 97), som är områdets överordnade baslokal och ligger bara drygt 500 meter åt sydväst. Åtskilliga fler besök och avlyssningar både återstoden av säsongen 2004 och under 2005 har inte gett resultat vid något tillfälle

Reproduktion: Har inte konstaterats, men med så många som 10 ropande hanar av klockgroda, så finns viss risk att någon sen hona lockats dit för amplexus och romläggning. Har detta ägt rum finns ändå inte möjlighet till normal larvutveckling genom regntillskottets otillräcklighet som vattenvolym.

Hotfaktorer: Den sparsamma vattentillgången med tidig uttorkning omöjliggör lekframgång för dessa arter i nuvarande skick.

Erforderliga åtgärder: Önskvärt att försiktigt gräva ur den nordvästra delen av kärrmarken, som ligger i solexponerat läge, så att en permanent vattenhållning erhålles.

Observation av övriga amfibiearter: Lövgroda (1-2 hanar under vissa år), vanlig groda och åkergroda.

